

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०७५/०८०



बागमती प्रदेश सरकार

कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालय

हेटौंडा, नेपाल

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०७५/०८०

प्रकाशक : कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

बागमती प्रदेश, हेटौँडा, नेपाल

सम्पर्क नं. ०५७-५२५६४२ / ५२५९४५

इमेल : molmac@bagamati.gov.np

योजना तथा अनुगमन महाशाखा इमेल : pmd.molmac3p@gmail.com

Website : <http://molmac.bagamati.gov.np>

सर्वाधिकार : कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, हेटौँडा

प्रकाशन वर्ष : वि.सं. २०८० (२०२३)

प्रकाशन प्रति : ५००



मा.शालिकराम जम्कटेल
मुख्यमन्त्री



बागमती प्रदेश
हेटौडा, नेपाल



शुभकामना

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेशले कृषि विकासका लागि सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको उपलब्धीहरू र कृषि तथ्याङ्कलाई प्रादेशिक रूपमा समेटिने गरी वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०७९/०८० प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई खुसी लागेको छ।

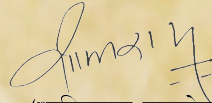
नेपालमा करिब ६२ प्रतिशत घर परिवार खाद्य सुरक्षा, आयआर्जन तथा रोजगारीको लागि कृषि पेशामा आवद्ध रहेका छन्। कृषि क्षेत्र नेपालको समग्र आर्थिक विकासको आधारशिलाको रूपमा रहेकोले कृषिको व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण, यान्त्रीकरण तथा विविधीकरणको माध्यमबाट मात्र दिगो एवम् सन्तुलित विकासको परिकल्पना गर्न सकिन्छ। नेपालको समग्र कृषि उत्पादनमा बागमती प्रदेशको योगदान करिब १७ प्रतिशत रहेको छ। सबै वर्गका कृषकहरूको जिविकोपार्जन प्रवर्द्धन गर्दै खाद्य सुरक्षाको सुनिश्चितता र गरिबी निवारणको लागि बागमती प्रदेश सरकारले कृषिलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ।

संघीय, प्रदेश र स्थानीय तिनै तहका सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गर्दै सम्भावनाहरूलाई प्राथमिकीकरण गरी उचित रणनीति र कार्यक्रम मार्फत प्रभावकारी कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु आजको आवश्यकता हो। बागमती प्रदेशको कृषि क्षेत्रमा साना तथा मझौला कृषकहरूको वढी संलग्नता रहेको छ। निर्वाहमुखी कृषि प्रणाली र यसमा संलग्न श्रमिकहरूको उत्पादकत्व निकै कम रहँदा यस क्षेत्रबाट श्रमशक्तिको पलायन बढ्दो छ। त्यसैले कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी कृषि उपजमा आत्मनिर्भर हुन निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई नाफामूलक, दिगो एवम् व्यवसायिक प्रणालीमा रूपान्तरणको लागि कृषिमा आधारित उद्योगको विकास गरी रोजगारी र आमदानी वृद्धि गर्दै कृषि क्षेत्रको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गरी प्रदेशको अर्थतन्त्रमा टेवा पुर्‍याउने उद्देश्यले प्रदेश सरकारले कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय मार्फत कार्यसम्पादन गर्दै आईरहेको छ।

अन्तमा, यस मन्त्रालयको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०७९/०८० प्रदेशको समग्र कृषि अवस्थाका सम्बन्धमा अद्यावधिक जानकारी राख्न चाहने सरोकारवालाको लागि उपयोगी हुने विश्वासकासाथ आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी, परिणाममुखी र उपलब्धिमूलक कार्यान्वयनको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद।

२१ मार्ग, २०८०


(शालिकराम जम्कटेल)

मुख्यमन्त्री



बागमती प्रदेश सरकार

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

हेटौंडा, नेपाल

विषय :- शुभकामना मन्त्रव्य



बागमती प्रदेश सरकारको कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरुबाट आ.व. ०७९/०८० मा सम्पादन भएका कार्यक्रमहरुको प्रगति विवरणलाई एकीकृत गरी वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी व्यक्त गर्न चाहन्छु । पुस्तिकामा उल्लेख भएका प्रगति विवरणका अलावा मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरुको सांगठनिक संरचना, सम्पादन भएका कार्यक्रमहरु र तिनको प्रतिफल, वित्तीय प्रगति विवरण लगायतका जानकारीहरु आम जनसमुदाय समक्ष प्रेषित भई कृषि कार्यक्रमको बारेमा जानकारी हुने एवं पारदर्शी र सुशासन कायम गर्ने कार्यमा सहयोग पुग्नेछ भन्ने विश्वास समेत लिएको छु ।

बागमती प्रदेश कृषि विकासको लागि अत्यन्तै सम्भावना बोकेको प्रदेश भएकोले आम कृषकको जीवनस्तरमा सुधार गर्दै समृद्धिको यात्रामा अगाडि बढ्न कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण, जैविक कृषिको प्रवर्द्धन र कृषिलाई उद्यमका रूपमा विकास र विस्तार गर्न कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय सधैं प्रतिवद्ध रहेको छ । संघीयताको कार्यान्वयनसँगै तिनै तहका सरकारसँगको समन्वयमा दिगो कृषि विकासका लागि आवश्यक नीति, ऐन र नियमहरु तर्जुमा गरी प्रभावकारी कार्यान्वयनको साथै कृषक केन्द्रित तथा कृषकमैत्री नीति निर्माणमा मन्त्रालयले जोड दिदै आएको छ । कृषिमा औद्योगिकीकरण, यान्त्रीकरण र व्यवसायीकरण मार्फत युवाहरुलाई स्वरोजगारको अवसर सुनिश्चितता गर्दै बागमती प्रदेशका जनतालाई समष्टिगत रूपमा खाद्य पोषण सुरक्षाको प्रत्याभूति गराउन र यस प्रदेशलाई कृषि क्षेत्रको विकासबाटै समृद्ध प्रदेशको रूपमा विकास गर्न व्यापक सम्भावना रहेको देखिन्छ ।

अन्त्यमा, वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशनको माध्यमबाट मन्त्रालयले सम्पादन गरेका कार्यहरु सरोकारवालाहरु समक्ष पुग्ने र कार्यसम्पादनको व्यवस्थित अभिलेख समेत रहने हुँदा समस्त कृषि, पशुपन्छी र मत्स्य क्षेत्रको आगामी योजना तर्जुमाको लागि महत्त्वपूर्ण दस्तावेजको रूपमा रहने विश्वास लिएको छु । यस वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशनमा संलग्न हुनुहुने सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै उच्चतम उपलब्धि हासिल गर्न योगदान गर्नुहुने यस मन्त्रालय तथा मातहतका सम्पूर्ण कार्यालयका राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । धन्यवाद !

२०८० मंसिर

मा. डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ
मन्त्री



बागमती प्रदेश सरकार
प्रदेश नीति तथा योजना आयोग
हेटौंडा, नेपाल

०५७-५२५१३१
०५७-५२३६८६
०५७-५२४८४५

प.सं. २०८०/०८१

च.नं.

विषय :- शुभकामना



बागमती प्रदेश सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन कार्यक्रमहरुको उपलब्धी र कृषि तथा पशुपन्छीलाई प्रादेशिक रुपमा समेटिने गरी प्रकाशन गर्न लागेको पाउँदा खुशी महसुस गरेको छु । बागमती प्रदेशस्तरमा कृषि तथा पशुपन्छी सम्बन्धी तथ्याङ्कको पर्याप्त उपलब्ध नभएकोले कृषि विकासको योजना तर्जुमा, नीति, नियम निर्माण गर्न कठिनाई महसुस गरिएको थियो । आसा एवं विश्वास छ कि यस पुस्तिकाले सो तथ्याङ्कको अभाव पूर्ति गर्न योगदान पुर्‍याउँनेछ ।

नेपालको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा बागमती प्रदेशको हिस्सा ३६.८ प्रतिशत जति छ । गार्हस्थ उत्पादनमा कृषिको हिस्सा ११.२, उद्योगको ११.४ र सेवा क्षेत्रको ७७.४ प्रतिशत रहेको छ । बागमती प्रदेशमा कृषि तथा पशुपन्छीको विकास गर्ने ठूलो अवसर छ । तथापी, यो प्रदेशमा तीब्र शहरीकरण भइरहेकोले खेती योग्य जमीन आवास तथा उद्योगको लागि प्रयोग भइरहेको देखिन्छ । युवा वर्ग विदेशिने कारणले ग्रामीण क्षेत्रमा बाँकी जमीन पनि बाँझो रहने अवस्था बढ्दै गएको छ । बढ्दो जनसङ्ख्याको लागि खुवाउँन खाद्यान्न तथा पोषण सुरक्षा, रोजगारी सिर्जना गर्न र अर्थतन्त्रमा टेवा पुर्‍याउन कृषि तथा पशुपन्छीको योगदान धेरै महत्वपूर्ण छ । नेपालको सन्दर्भमा औद्योगीकरणका लागि कृषिमा आधारित उद्योगको विकास नभई सम्भव छैन ।

बागमती जैविक विविधताको हिसावले धनि, प्रचुर जलस्रोत, उर्वर भूमि, पर्यावरणमा विविधता, प्रसस्त सौर्यको राप, पर्याप्त बजार र यातायातको राम्रो सुविधा भएको प्रदेश हो । हिमाल, पहाड, महाभारत पहाडको श्रृङ्खला, भित्री मधेस र फुट हिलमा रहेका मलिला समथर भूभाग अन्न बाली, तरकारी, फलफुल, नगदे बाली, पशुपन्छी व्यवसायका लागि उपयुक्त स्थानहरु हुन् । सबै जसो पालिकाहरुमा सडकको सुविधा भएको हुँदा काठमाण्डौं उपत्यका, भरतपुर, हेटौंडा, आदि शहरमा राम्रो कनेक्टीभिटी छ जसले बजार विस्तारमा अवसर प्रदान गर्दछ । पर्याप्त मात्रामा पानीको स्रोत भएकाले पहाडमा ट्राउट र भित्री मधेसमा अन्य जातका माछापालन व्यवसाय गरेर आम्दानी वृद्धि गर्न सकिन्छ । दुग्ध तथा दुग्धजन्य पदार्थको व्यवसाहिक प्रवर्द्धन गर्न बागमती प्रदेशले धेरै योगदान गर्न सक्छ । बागमती प्रदेशमा कृषि व्यवसायलाई रोजगारी सिर्जना गर्न र कृषकको आर्थिक विकासको इन्जिनको रुपमा लिन सकिन्छ ।

अन्त्यमा, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना ! साथै आगमी दिनमा अझ कृषि क्षेत्रमा काम गर्न थप जोश, जागर तथा उत्साह बढोस् भनि सबै कृषि अभियन्ता प्रति शुभकामना व्यक्त गर्दछु । मलाई यो शुभकामना मनतव्य लेख्ने अवसर प्रदान गर्नु भएकोमा धेरै धन्यवाद !

मसिर, २०८०

प्रा. डा. नरविक्रम थापा

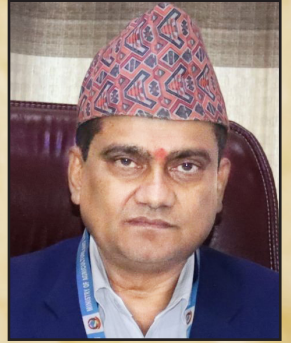
उपाध्यक्ष



बागमती प्रदेश सरकार कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

हेटौंडा, नेपाल

विषय :- मेरो भनाई



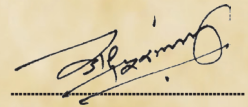
नेपालको कृषि क्षेत्र अधिकांश नेपाली जनताको आयआर्जन, रोजगारी तथा खाद्य सुरक्षाको प्रमुख स्रोतको रूपमा रहेको छ । नेपालको समग्र आर्थिक विकासको मेरुदण्डको रूपमा रहेकोले कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरण तथा विविधीकरणको माध्यमबाट उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरी खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा टेवा पुऱ्याउन सकिन्छ । नेपालको समग्र कृषि उत्पादनमा बागमती प्रदेशको योगदान करिव १७ प्रतिशत रहेको छ । प्रदेशको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान करिव ११ प्रतिशत रहेको छ । कृषि विकासको लागि प्रशस्त सम्भावना भएकोले आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण, औद्योगीकरण, यान्त्रिकीकरण मार्फत कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्दै, रोजगारको अवसर सुनिश्चितता गरी प्रदेशलाई समष्टिगत रूपमा खाद्य र पोषण सुरक्षाको प्रत्याभूति गराउन र प्राकृतिक स्रोत तथा जैविक विविधताको समुचित प्रवर्द्धन तथा उपभोग गर्दै प्रदेशलाई कृषि क्षेत्रको विकासबाट मात्र समृद्ध प्रदेशको रूपमा परिचित गराउन सकिन्छ ।

बागमती प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, कृषि विकास रणनीति (२०१५-२०३५), नेपाल सरकारको पन्ध्रौं योजना, बागमती प्रदेशको पहिलो आवधिक योजना (आर्थिक वर्ष २०७६/७७-२०८०/८१) ले निदेशित गरे अनुरूप आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको थियो । आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रलाई प्राप्त प्रदेश सरकार तर्फ रु. २,९८,१८,२०,०००/- बजेटबाट ६६.८७ प्रतिशत प्रगति हासिल भएको छ भने संघीय सशर्त अनुदान तर्फ रु. ८६,५१,८५,०००/- प्राप्त हुन आएकोमा ७६.८९ प्रतिशत वित्तीय प्रगति हासिल गर्न सफल भएका छौं । यस वार्षिक प्रतिवेदनमा कृषि तथा पशुपन्छी क्षेत्रको कार्यक्रमबाट सो अवधिमा भएको प्रगतिको सारांश, सोबाट प्राप्त महत्वपूर्ण उपलब्धीहरू र प्रादेशिक कृषि तथ्याङ्कलाई समष्टिगत रूपमा विश्लेषण गर्ने प्रयास गरिएको छ । यस प्रतिवेदनले कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय र मातहतमा भएका आवधिक विकास कार्यक्रमको विश्लेषण गर्नमा थप मद्दत पुऱ्याउनुको साथै आगामी योजना तर्जुमाका लागि मार्गनिर्देश गर्नेछ

भन्ने विश्वास लिएको छु । आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कार्यक्रम कान्यान्वयनको क्रममा मार्गदर्शन, निर्देशन दिनु हुने माननीय मुख्यमन्त्रिज्यू, माननीय मन्त्रिज्यू, माननीय प्रदेश सभाका सांसदज्यूहरु, प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका उपाध्यक्षज्यू एवं सदस्यज्यूहरु, प्रमुख सचिवज्यू, बागमती प्रदेशमा रहेका मन्त्रालयका सचिवज्यूहरु र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु हुने सम्पूर्ण मातहतका कार्यालय प्रमुख लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी वर्गप्रति हार्दिक धन्यवाद प्रकट गर्न चाहन्छु ।

अन्त्यमा यो प्रतिवेदन तयार पार्ने क्रममा आवश्यक तथ्याङ्क उपलब्ध गराई प्रतिवेदनलाई पूर्णता प्रदान गर्न सहयोग गर्ने मातहका सवै निकायहरु धन्यवादका पात्र हुनु हुन्छ । साथै प्रतिवेदनलाई यो रूपमा ल्याउने योजना तथा अनुगमन महाशाखाका प्रमुख श्री सुजन कंडेल, कृषि अर्थविज्ञ श्री अनुप अधिकारी लगायत प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न सबै कर्मचारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

मंसिर, २०८०



राजेन्द्र कोइराला
प्रदेश सचिव

विषयसूची

परिच्छेद-१		
सांगठनिक परिचय		
१.	संक्षिप्त परिचय	१
१.१	पृष्ठभूमि	१
१.२	दीर्घकालीन सोच	२
१.३	उद्देश्य	२
१.४	लक्ष्य	२
१.५	कार्यक्षेत्र	२
१.६	मन्त्रालयको संगठनात्मक संरचना तथा जनशक्ति विवरण	३
१.७	मन्त्रालयको प्राथमिकता	४
१.८	जिल्लागत रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्राथमिकता प्राप्त कृषि तथा पशुपन्छी बाली/वस्तुहरू	५
परिच्छेद-२		
आ.व. २०७८/७९ को प्रगति विवरण तथा मुख्य उपलब्धि		
२.१	आ.व.२०७८/०७९ मा सम्पादन भएका महत्त्वपूर्ण कार्यक्रमहरू	७
२.२	आ.व. २०७८/०७९ को मन्त्रालयको प्रगति प्रतिवेदन	९
२.३	आ.व. २०७८/०७९ मा सञ्चालनमा रहेका बहुवर्षीय आयोजनाको प्रगति विवरण	२४
२.४	आ.व. २०७८/७९ को कार्यालयगत वित्तिय प्रगति विवरण	२५
२.५	मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरूको वार्षिक प्रगति विवरण (प्रदेश कार्यक्रमतर्फ)	२८
२.६	मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरूको वार्षिक प्रगति विवरण (संघीय सशर्त अनुदान)	३१
२.७	वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बक्तब्यको प्रगति विवरण	३६
२.८	आ.व. २०७८/७९ मा सञ्चालित मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण	४१
२.९	आ.व. २०७८/७९ मा सन्चालित कार्यक्रमहरूबाट हाँसिल मुख्य उपलब्धीहरूको विवरण	४७

२.१०	आ.व. २०७८/७९ को राजश्व सङ्कलन विवरण	११४
परिच्छेद-३		
विविध विवरणहरू		
३.१	आ.व. २०७८/०७९ मा तयार भएका कार्यविधिहरूको विवरण	११५
३.२	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत आ.व. २०७८/०७९ मा सञ्चालित ब्लकहरूको विवरण	११६
३.३	आ.व. २०७९/०८० मा मन्त्रालयबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरू	१२५
परिच्छेद-४		
अनुसूचीहरू		
अनुसूची ४.१	कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको नागरिक बडापत्र	१३०
अनुसूची ४.२	कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको आन्तरिक सांगठनिक ढाँचा	१३६
अनुसूची ४.३	मन्त्रालयको दरबन्दी विवरण	१३७
अनुसूची ४.४	हाल सम्म मन्त्रालयको नेतृत्व गर्ने सचिवहरूको विवरण	१३८
अनुसूची ४.५	मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण	१३९
अनुसूची ४.६	कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय मातहत रहेका कार्यालय, फार्म, केन्द्रहरूका कार्यालय प्रमुखहरूको नाम सहित सम्पर्क ठेगाना	१४२
अनुसूची ४.७	आ.व २०७८/७९ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको फलफलहरू	१४९
परिच्छेद-५		
प्रदेशस्तरीय कृषि तथा पशुपन्छी सम्बन्धी आधारभुत तथ्याङ्क		
तालिका १	बागमती प्रदेशमा भू-उपयोग अवस्था र सिञ्चित क्षेत्रफल	१६८
तालिका २	Livestock Population by Districts , Fiscal Year 2077/78	१६९
तालिका ३	Milking Population and its Production , Fiscal Year 2077/78	१७०
तालिका ४	Net Meat Production by districts, Fiscal Year 2077/78	१७१
तालिका ५	Egg Production by districts, Fiscal Year 2077/78	१७२
तालिका ६	Fish Production by water surface area and by districts, Fiscal Year 2077/78	१७३
तालिका ७	Wool Production by districts, fiscal year 2077/78	१७४

तालिका ८	Yak/Nak/Chauri population by districts, fiscal year 2077/78	१७५
तालिका ९	Rabbit population by districts, fiscal year 2077/78	१७६
तालिका १०	Cereal Crops: Paddy: Area, Production and Yield by Districts , Fiscal Year 2077/78	१७७
तालिका ११	Maize-Wheat: Area, Production and Yield by Districts , Fiscal Year 2077/78	१७८
तालिका १२	Millet-Buckwheat-Barley: Area, Production and Yield by Districts , Fiscal Year 2077/78	१७९
तालिका १३	Cash Crops: Area, Production, and Yield by Districts, fiscal year 2077/78	१८०
तालिका १४	Oilseed by commodities and by Districts, fiscal year 2077/78	१८१
तालिका १५	Oilseed by commodities and by Districts, fiscal year 2077/78	१८२
तालिका १६	Fresh vegetables by Districts, fiscal year 2077/78	१८३
तालिका १७	Winter fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2077/78	१९५
तालिका १८	Summer fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2077/78	१९७
तालिका १९	Citrus fruits: Area, Productive area, Production and yield, fiscal year 2077/78	१९९
तालिका २०	Major Spicecrops by districts, fiscal year 2077/78	२०१

छोटकरी रूप

AI	Artificial Insemination
EFB	European Foulbrood
Ha	Hectare
MT	Metric Tonne
PBS	Pre Basic Seed
PPR	Peste des Petits Ruminants
TPS	True Potato Seed
आ.व.	आर्थिक वर्ष
ब.उ.शी.न.	बजेट उप-शीर्षक नम्बर
नं.	नम्बर
न.पा.	नगरपालिका
गा.पा.	गाउँपालिका
कि.मी.	किलोमिटर

सांगठनिक परिचय

१. संक्षिप्त परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले तीनै तहका सरकारबीचको अन्तरसम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुने गरी संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकारको व्यवस्था गरेको छ। संविधानले सबै किसिमका विभेदको अन्त्य गरी आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातीक समावेशी र समृद्धिको आकाङ्क्षा राखेको छ। देशले लिएको आर्थिक समृद्धि, सामाजिक न्यायको राष्ट्रिय आकाङ्खालाई आत्मसाथ गर्दै बागमती प्रदेश सरकारको “सुसंस्कृत र सुखी जनता; समाजवाद उन्मुख समृद्ध प्रदेश” दीर्घकालिन सोच पूरा गर्नेतर्फ प्रतिवद्ध रही विकासको मुख्य ईन्जिनको रूपमा रहेको कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण, जैविक कृषिको प्रवर्द्धन र कृषिलाई उद्यमका रूपमा विकास र विस्तार गर्न कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय प्रतिवद्ध रहेको छ।

आर्थिक गतिविधिका हिसावले करिब ५० प्रतिशत जनसंख्याको मुख्य पेशाको रूपमा रहेको नेपालको कृषि क्षेत्रले कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा करिब २४.१ प्रतिशत योगदान गरेतापनि (श्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०७९/८०) यस क्षेत्रको उत्पादकत्व र प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता न्यून रहेको छ। खेती प्रणालीमा बढी अन्नबाली लगाएता पनि खाद्य व्यापार घाटा बढ्दो रहेको छ। बढ्दो माग सँगसँगै दूध, अण्डा, तरकारी, माछापालनको उत्पादनमा सकारात्मक संकेत देखिए पनि देशको ठुलो जनसंख्याको आवश्यकता पुरा गर्न, गरिबी घटाउन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको सुनिश्चितता गर्न भने पर्याप्त रहेको छैन। बागमती प्रदेशमा कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रको विकास र समृद्धिको लागि यस मन्त्रालयलाई कार्य जिम्मेवारी तोकिएको छ।

पशुपालन क्षेत्रले देशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा करिब १२.३१ प्रतिशत र कुल कृषि गार्हस्थ्य उत्पादनमा ३०.९८ प्रतिशत योगदान गर्दै आएको सन्दर्भमा पशुपन्छी क्षेत्रको विशेष आर्थिक महत्त्व छ। उत्पादनका साधनको रूपमा रहेको प्रचुर जमिन र दुई तिहाइ उत्पादक शक्तिको रूपमा रहेको किसानलाई जोडेर उत्पादन वृद्धि गरी राष्ट्रिय पुँजीको सृजना गर्न सकिन्छ। यसका लागि कृषिको व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण तथा औद्योगिकीकरण गर्दै कृषिजन्य वस्तुमा आत्मनिर्भर बनाउँदै आयात प्रतिस्थापन र निर्यात गरी समाजको अग्रगामी रूपान्तरणको दिशामा अघि बढ्न आजको टड्कारो आवश्यकता बनेको छ।

नेपाल विश्व व्यापार सङ्गठन तथा विश्व पशु स्वास्थ्य सङ्गठनको सदस्य राष्ट्र भएपश्चात् त्यस्तो राष्ट्रका हैसियतले कृषि तथा पशु विकास क्षेत्रमा पूरा गर्नुपर्ने दायित्व निर्वाह गर्न विकासका विभिन्न साभे दारहरूसँग समन्वय गर्दै कृषि तथा पशुपक्षी विकासका कार्यहरू गर्नुपर्ने देखिन्छ। त्यस्तै दिगो विकासको भो क अन्त्य, खाद्य र पोषण सुरक्षा जस्ता लक्ष्य प्राप्त गर्न कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रमको ठुलो भूमिका रहन्छ। कृषि तथा पशुपक्षी विकासको क्षेत्रमा सार्वजनिक निजी साथै सहकारी क्षेत्रको लगानी समुचित रूपमा वृद्धि गरी देशलाई कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन सकिने आवश्यकता र सम्भावना छ।

प्रदेश सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७८/०८/१५ को निर्णयानुसार प्रदेश सरकार, बागमती प्रदेश (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ को नियम ७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयको स्थापना भएको छ ।

१.२ दीर्घकालीन सोच

कृषि क्षेत्रको दिगो विकास, खाद्य सम्प्रभूता, आत्मनिर्भर र समृद्ध प्रदेश ।

१.३ उद्देश्य

- क. कृषिमा आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गरी खाद्य र पोषण सुरक्षा गर्दै उद्योग प्रवर्द्धन गरी निर्यात गर्ने अवस्था सिर्जना गर्ने ।
- ख. एकिकृत कृषि र पशु सेवाका क्षेत्रमा सेवा प्रवाह सुनिश्चित गरी वृहत्तर उत्पादन क्षेत्र बनाउने ।
- ग. एकल महिला, जनजाति, आदिवासी, दलित लगायत पिछडिएको समुदायमा लक्षित कृषि तथा पशुपन्थी सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
- घ. चक्काबन्दी गरी कृषिको समग्रमा उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने ।
- ङ. “One Health Approach” मा आधारित वातावरण विकास तथा पशुपन्थी रोग न्यूनीकरण गर्ने ।
- च. स्थानीय र रैथाने जातका कृषि तथा पशुपन्थीहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरी जैविक विविधताको संरक्षण एवं उपयोग गर्ने ।

१.४ लक्ष्य

दिगो कृषिको माध्यमबाट प्रदेशलाई खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाई उच्च र फराकिलो आर्थिक वृद्धिदर हासिल गर्ने ।

१.५ कार्यक्षेत्र

प्रदेश सरकार कार्य विभाजन नियमावली अनुरूपको कार्य क्षेत्रहरु :-

- क. कृषि, पशु विकास तथा खाद्य पोषण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड र योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;
- ख. कृषि तथा पशुपन्थीजन्य रोग, किरा एवं महामारी नियन्त्रण;
- ग. कृषि औद्योगिकीकरण र पशुपन्थी उद्योग व्यवसायको विकास तथा प्रवर्द्धन;
- घ. कृषि तथा पशु यान्त्रिकीकरण र उन्नत औजार विकास तथा विस्तार;
- ङ. कृषि तथा पशुरोग निदान प्रयोगशाला व्यवस्थापन र नियमन;
- च. कृषिउपज, कृषिजन्य बस्तु, पशुपन्थी, पशुपन्थीजन्य पदार्थ र पशु उत्पादन सामग्री तथा बिउ

बिजन एवम् नश्ल सम्बन्धी सेवा र प्रविधिको गुणस्तर निर्धारण, सम्बद्धता निर्धारण, स्तरीयकरण, प्रमाणीकरण र नियमन;

- छ. प्रादेशिक खाद्य सुरक्षा, खाद्य अधिकार, खाद्य सम्प्रभूता र खाद्य गुणस्तर;
- ज. कृषि तथा पशुपन्छी एवं खाद्य प्रविधि सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान एवम् विकास तथा प्रवर्द्धन, तथ्याङ्क प्रणालीको व्यवस्थापन र स्रोत संरक्षण;
- झ. कृषि मल, बिउ र बिषादी आपूर्ति व्यवस्था र नियमन;
- ञ. कृषि प्रसार, कृषक तालिम तथा क्षमता विकास र सशक्तीकरण;
- ट. कृषिउपजको न्यूनतम समर्थन मूल्य कार्यान्वयन;
- ठ. कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी नीति तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन;
- ड. कृषि बजार, पूर्वाधार र कृषिफार्म केन्द्रहरूको विकास, विस्तार तथा सञ्चालन
- ढ. राष्ट्रिय नीति र मापदण्ड बमोजिम पाराभेटको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी र नियमन;
- ण. सामुहिक खेती तथा कृषि करार खेतीको कार्यान्वयन र प्रवर्द्धन;
- त. चरन तथा खर्क सम्बन्धी प्रादेशिक नीति तथा कानून तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;
- थ. कृषिजन्य र पशुपन्छीजन्य औषधि, बिषादि र सूक्ष्म पोषणतत्वयुक्त वस्तुको उपयोग र व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा उत्पादन, उपयोग र बिक्री वितरणको अनुमति, अनुगमन र नियमन ।

१.६ मन्त्रालयको संगठनात्मक संरचना तथा जनशक्ति विवरण

मन्त्रालयको स्थापना पश्चात मिति २०७८/१०/०६ मा स्वीकृत मन्त्रालयको संगठन संरचना र दरबन्दी तेरिज अनुसार मन्त्रालय अन्तर्गत हाल प्रशासन महाशाखा, योजना तथा अनुगमन महाशाखा, कृषि विकास महाशाखा र पशुपंक्षी विकास महाशाखा रहेका छन् । यसका अलावा मन्त्रालय मातहतमा कृषि विकास निर्देशनालय, पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय, कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालीम केन्द्र, पशु सेवा तालीम केन्द्र, ७ वटा कृषि ज्ञान केन्द्रहरू, ८ वटा भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रहरू, बीउ परीक्षण, माटो तथा मल परीक्षण र बाली संरक्षण गरी ३ वटा प्रयोगशालाहरू, १ वटा मौरीपालन विकास कार्यक्रम, मसलाबाली, कन्दमुल तरकारी, किम्बु नर्सरी, शितोष्ण फलफूल रुटस्टक, पुष्प र २ वटा मत्स्य गरी ८ वटा विकास केन्द्रहरू, उपोष्ण प्रदेशीय बागवानी, शितोष्ण बागवानी नर्सरी, प्रजनन पिँढी बिज कोया स्रोत र व्यावसायिक ग्रेनेज गरी ४ वटा केन्द्र र १ वटा बाखा विकास फार्म गरी जम्मा ३६ वटा कार्यालय र १ वटा प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड रहेका छन् । यस मन्त्रालय र मन्त्रालय अन्तर्गतका उल्लेखित कार्यालयहरूमा प्राविधिक तथा प्रशासनिक समूहका विभिन्न तहमा गरी ५२२ दरबन्दीको व्यवस्था रहेको छ ।

१.७ मन्त्रालयको प्राथमिकता

कृषि तथा पशुपन्छी मन्त्रालयले आफ्नो लक्ष्य तथा उद्देश्य प्राप्त गर्न निम्न बमोजिमको कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको छ ।

- (क) कृषि भूमिको चक्काबन्दी र एकीकरण गरी खाद्यान्न, तरकारी, नगदे बाली, फलफूल, मत्स्य, मासु, अण्डा, दुध, च्याउ, मह, जडिबुटी जस्ता कृषि उत्पादनको विशिष्टीकृत उत्पादन क्षेत्र निर्धारण गर्ने ।
- (ख) सहकारी, निजी, सामूहिक तथा करार खेतीमा आधारित एकिकृत कृषि प्रणालीलाई अभियानको रूपमा कार्यान्वयन गर्ने ।
- (ग) कृषिमा आत्मनिर्भर हुन तथा निर्यातयोग्य कृषि उपजहरूको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा कम्तीमा एक-एक वटा कृषि फर्म स्थापना र सञ्चालन गर्न निजी क्षेत्र तथा सहकारी संस्थाहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईने ।
- (घ) आगामी ३ वर्षभित्र प्रदेशलाई फलफूल, तरकारी, पुष्प, मह, च्याउ, माछा, मासु, अण्डा र दूधमा तथा आगामी पाँच वर्षभित्र खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाउने दिशामा केन्द्रित भई कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिने ।
- (ङ) बाँझिदै गएको खेतीयोग्य जमिनलाई कृषि उत्पादनका लागि उपयोगमा ल्याउन बेरोजगार युवाहरूलाई परिचालन गर्न प्रोत्साहन गरिने । कृषिमा आधारित विभिन्न फलफूल, दुध, दुधजन्य पदार्थ उत्पादन गर्ने किसानलाई प्रोत्साहन गर्न अनुदान प्रणालीलाई प्रतिफलमा आधारित बनाइने ।
- (च) सिंचित क्षेत्र विस्तार गरी कृषि उत्पादनमा वृद्धि गर्न डिप बोरिङ्ग, लिफ्ट सिञ्चाइ, थोपा सिञ्चाइ, सोलार सिञ्चाइ जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने । आकाशे पानी सङ्कलन, भण्डारण, प्लाष्टिक पोखरी, तालतलैयाको उपयोगबाट कृषियोग्य जमिनमा थप सिचाईको सुविधा पुऱ्याइनेछ । प्राकृतिक तालतलैया संरक्षण एवं नयाँ तालतलैया निर्माण गरी मत्स्यपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- (छ) कृषिमा रासायनिक मल तथा विषादी प्रयोग नभएको स्थल पहिचान गरी त्यस्ता क्षेत्रलाई प्राङ्गारीक कृषि क्षेत्र घोषणा गर्ने । "जैविक उत्पादनको लहर, स्वस्थ जीवनको मूल आधार" भन्ने सोच सहित वृहत्तर प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने । आगामी पन्ध्र वर्षभित्र विषादीमुक्त र प्राङ्गारिक प्रदेशको रूपमा विकास गर्ने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइने ।
- (ज) विषादीयुक्त फलफूल तथा तरकारीहरूको उपभोगबाट सिर्जित स्वास्थ्यजन्य समस्या सम्बोधन गर्न तथा हरित शहर निर्माणमा योगदान पुऱ्याउन शहरी क्षेत्रहरूमा उच्च प्रविधियुक्त प्राङ्गारिक शहरी खेती कार्यक्रम प्रवर्द्धन गर्ने ।

- (भ) कृषक स्वास्थ्य बीमा, कृषि पकेट क्षेत्र तथा व्यवसायीक पशुपन्छीपालनलाई लक्षित गरी बीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । कृषि प्राविधिक, बेरोजगार तथा विदेशबाट फर्केका युवाहरूलाई सरल ढङ्गबाट सस्तो ब्याजमा कृषि ऋण उपलब्ध गराउन आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।
- (ज) नेपालको संविधानमा उल्लेखित खाद्य सम्प्रभुताको हक कार्यान्वयन गर्न स्थानीय तहको समन्वय र सहकारितामा रैथाने प्रकृतिका खाद्यान्न उत्पादन तथा उपभोगको संरक्षण संवर्द्धन र प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
- (ट) सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गा, सामुदायिक वन, निजी वन तथा राजमार्ग वरिपरीका क्षेत्रहरूमा फलफूल, चिउरी, अगरउड, रुद्राक्ष, बोधचित्त जस्ता बहुमूल्य तथा उपयोगी बिरुवाहरूको वृक्षारोपण कार्यलाई प्रोत्साहन गर्ने व्यवस्था मिलाइने ।
- (ठ) कृषि औजार उत्पादन, कृषि उपज भण्डारण तथा प्रशोधन, कृषि थोक बजार तथा बिक्रीस्थल निर्माण जस्ता कार्यहरू सार्वजनिक निजी सहकारीका माध्यमबाट अगाडि बढाइने । उत्पादन क्षेत्रलाई पायक पर्ने गरी प्रत्येक जिल्लामा कम्तीमा एक स्थानमा खाद्य भण्डार, शीत भण्डार र रस्टीक भण्डार निर्माण गर्ने ।
- (ड) हिमाली क्षेत्रमा चौरीपालन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न चौरीपालक कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम ल्याइने ।
- (ढ) सार्वजनिक-निजी-सहकारी क्षेत्रको सहभागितामा दूध चिस्यान तथा प्रशोधन केन्द्र विस्तार गरिने । गुणस्तरीय खाद्य पदार्थको सुनिश्चितता गर्दै स्वस्थ जीवनको आधार निर्माण गर्न प्रदेश खाद्य गुणस्तर परीक्षण संयन्त्र स्थापना गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने ।

१.८ जिल्लागत रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्राथमिकता प्राप्त कृषि तथा पशुपन्छी बाली/वस्तुहरू

यस मन्त्रालयले कृषि तथा पशुपन्छी उत्पादनलाई विशिष्टीकृत गरी जिल्लागत रूपमा प्राथमिकतामा राखेर कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दै आइरहेको छ । बागमती प्रदेश अन्तर्गतका जिल्लाहरूमा प्राथमिकता प्राप्त कृषि तथा पशुपन्छी बाली र वस्तुहरू तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.स.	जिल्ला	कृषिजन्य बाली	पशुपन्छीजन्य वस्तु
१	रसुवा	स्याउ, आलु, तरकारी, च्याउ, कागती	याक, रेन्बो ट्राउट, भेडा, चौरी, बाख्रा
२	नुवाकोट	आलु, स्ट्रबेरी, खाद्यान्न, तरकारी (उच्च प्रविधि), कफी, किवी, च्याउ, अलैंची, कागती, खुर्पानी	रेन्बो ट्राउट, बाख्रा, भेडा

३	धादिङ्ग	तरकारी (उच्च प्रविधि), मकै, लिची, कागती, सुन्तला	बाख्रा, गाई, भैंसी, रेन्बो ट्राउट, कुखुरा
४	काठमाडौं	पुष्प, तरकारी, च्याउ, कागती, नासपती, कौशी खेती	कुखुरा, गाई
५	ललितपुर	कफी, पुष्प, तरकारी (उच्च प्रविधि), मह, च्याउ, कागती, कौशी खेती	कुखुरा, बाख्रा, भैंसी, रेन्बो ट्राउट
६	भक्तपुर	तरकारी (उच्च प्रविधि), च्याउ, पुष्प, आलु, कागती कौशी खेती	कुखुरा, गाई
७	काभ्रे	कफी, आलु, किवी, स्ट्रवेरी, खाद्यान्न, पुष्प, तरकारी, कागती	गाई, भैंसी, बाख्रा
८	सिन्धुपाल्चोक	किवी, चिया, खाद्यान्न, कफी, आलु, च्याउ, कागती	रेन्बो ट्राउट, गाई, भैंसी, बाख्रा
९	दोलखा	आलु, किवी, स्याउ, तरकारी, अलैंची, कागती, चिया, कफी, हलुवावेद	रेन्बो ट्राउट, भेडा, गाई, चौरी, बाख्रा
१०	रामेछाप	आलु, किवी, स्याउ, जुनार, चिया, कफी, अलैंची, कागती	रेन्बो ट्राउट, बाख्रा, चौरी, गाई
११	सिन्धुली	जुनार, खाद्यान्न, कटहर, केरा, एभोकाडो, हलुवावेद, कागती	बाख्रा, माछा, गाई, भैंसी, बंगुर
१२	चितवन	खाद्यान्न, पुष्प, बिउ, तरकारी, केरा, मह, चिउरी, एभोकाडो, हलुवावेद, लिची, किवी, कागती, सुन्तला, कौशी खेती, तरकारी (उच्च प्रविधि),	बाख्रा, माछा, गाई, भैंसी, कुखुरा, बंगुर
१३	मकवानपुर	तरकारी, अलैंची, मह, च्याउ, चिउरी, नासपती, किवी, आलु, सुन्तला, एभोकाडो, हलुवावेद, कागती, कौशी खेती	माछा, गाई, बाख्रा, बंगुर, रेन्बो ट्राउट

आ.व. २०७८/८० को प्रगति विवरण तथा मुख्य उपलब्धि

२.१ आ.व. २०७८/०८० मा सम्पादन भएका महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरू

आ.व. २०७९/०८० मा यस मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरूबाट विभिन्न महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन् ।

- बागमती प्रदेशका ८ जिल्लाका १० स्थानमा निर्माणाधिन शीत भण्डारहरूको निर्माण कार्य ८२ प्रतिशत सम्पन्न, रसुवा जिल्लामा सञ्चालनमा आएको, जिरी, लिशंखुपाखर, मुल्कोट र मन्थलीमा परिक्षण सम्पन्न भएको तथा बाँकी जिल्लामा निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेको । उक्त निर्माण कार्यबाट १५८०० मे.ट. फलफूल तथा तरकारी भण्डारणमा सहजता ।
- दूध उत्पादन गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्न उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणालीलाई निरन्तरता दिदै प्रति लिटर रु. ३.५६३८ का दरले २१७ सहकारी संस्था तथा ५ नीजि दुग्ध संकलन संस्थाका कृषकहरूलाई २९ करोड ९९ लाख ९८ हजार रुपैयाँ रकम उपलब्ध गराइएको ।
- प्रदेशका कृषकहरूलाई बीउ उत्पादनमा प्रोत्साहन गर्न उत्पादनका आधारमा ६५१ मे.टन बीउको लागि जम्मा ५२ लाख ९५ हजार रुपैयाँ प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइएको ।
- मानव र वन्यजन्तुविच द्वन्द्व न्यूनीकरण तथा कृषि बालीको सुरक्षाको लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका उपभोक्ता र स्थानीय तहको समन्वयमा गत आ.व. सम्म १०.४६ कि.मि. निर्माण कार्य सम्पन्न भएको पर्खालको चालु आ.व. मा थप २.५९७ कि.मि. गरी जम्मा १३.०५७ कि.मि. सम्पन्न भएको तथा निर्माण कार्य जारी रहेको ।
- पशुपक्षीको रोग अन्वेषण तथा अनुसन्धान गर्न कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवनमा बायो सेफ्टी लेभल टु प्लस प्रयोगशाला स्थापनाका लागि भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको तथा प्रयोगशालाको उपकरणहरू जडान कार्य भैरहेको ।
- मकवानपुर जिल्लाको हेटौँडामा दुध पाउडर प्लान्ट निर्माण कार्य ९० प्रतिशत सम्पन्न भएको, प्रशासनिक भवन, मुख्य कारखाना भवन, वोइलर भवन र कोल्ड स्टोर भवन, Effluent Treatment Plan अन्तर्गतका कामहरू अन्तिम अवस्थामा पुगेको ।
- हेटौँडा उपमहानगरपालिकासँगको सहकार्यमा हेटौँडा-११ मा निर्माणाधिन प्रादेशिक कृषि थोक बजार को निर्माण कार्य ७५ प्रतिशत सम्पन्न भएको, कोल्ड स्टोरको संरचना बाहेक अन्य संरचना निर्माण कार्य सम्पन्न, फिनिसिङ्ग तथा रङ्गरोगन कार्य भैरहेको ।
- भेडा बाख्रामा लाग्ने पिपिआर (Peste Des Petits Ruminants) रोग नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि २०७९ फागुन १ देखि फागुन ७ गतेसम्म बागमती प्रदेशको १३ वटै जिल्लाहरूमा सप्ताहव्यापी खोप अभियान सञ्चालन गरि १०,१८,३२१ भेडा बाख्रालाई पिपिआर रोग विरुद्धको खोप लगाईएको

। त्यसैगरी गत आ.व. मा बागमती प्रदेशभरिका करिव २,८०,८०० पशुहरुमा खोरेत रोग विरुद्धको खोप, ७,६८६ पशुहरुमा रेविज रोग विरुद्धको खोप तथा हाल बागमती प्रदेशका गाई भैसीमा व्यापकरूपमा फैलिएको महामारीजन्य लम्पी स्किन डिजिज नियन्त्रणका लागि ९७,३५१ गाई भैसीमा खोप निःशुल्क रूपमा लगाइएको ।

९. पशु स्वास्थ्य तथा क्लिनिकल सेवालाई विस्तार गर्न स्थानीय तहसँगको समन्वयमा प्रदेशका २९ स्थानमा “एक वडा एक पशु स्वास्थ्य क्लिनिक” स्थापनाका लागि निर्माण कार्य शुरु भएको ।
१०. बागवानी विकास फार्म केन्द्रहरुबाट फलफूल तथा तरकारी, फलफूल तथा तरकारी बेर्ना, बीउ आदिको बिक्री वितरणबाट आ.व. २०७८/७९ मा १ करोड ५९ लाख ३८ हजार रुपैयाँ राजश्व आम्दानी भएकोमा आ.व. २०७९/८० मा १५.६ प्रतिशतले वृद्धि भइ १ करोड ८४ लाख ३१ हजार रुपैयाँ राजश्व आम्दानी भएको ।
११. मौरीपालन विकास कार्यक्रम, भण्डाराबाट आ.व. २०७८/७९ मा मह उत्पादन तथा बिक्रीबाट रु. ८ लाख ४ हजार राजश्व आम्दानी भएकोमा आ.व. २०७९/८० मा १८.८ प्रतिशतले वृद्धि भइ ९ लाख ५५ हजार राजश्व आम्दानी भएको ।
१२. मत्स्य विकास केन्द्रहरुबाट ह्याचलिङ्ग, फ्राई, फिङ्गरलिङ्ग र खाने माछा उत्पादन तथा बिक्री वितरणबाट आ.व. २०७८/७९ मा ४७ लाख ५४ हजार रुपैयाँ राजश्व आम्दानी भएकोमा आ.व. २०७९/८० मा ७.८ प्रतिशतले वृद्धि भइ ५१ लाख २७ हजार राजश्व आम्दानी भएको ।
१३. कृषक एवम् सरोकारवालाहरुको यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित जिज्ञासा, गुनासो एवम् प्रश्नहरुको सुनुवाइको लागि निशुल्क टोल फ्रि नम्बर १८१०५००००११ सहितको डेस्क स्थापना गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
१४. कृषि क्षेत्रमा प्रवाह भइरहेको अनुदान कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन बीउ पूँजी परिचालन कार्यक्रमको शुरुवात गरिएको, गत आ.व. मा जम्मा रु. ३ करोड २० लाख ९६ हजार बीउ पूँजी ७४ जना कृषकहरुलाई प्रदान गरिएको ।
१५. गुणस्तरीय भेटेरिनरी सेवालाई थप विस्तारका लागि भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवनको परिसरमा आधुनिक भेटेरिनरी अस्पताल निर्माणको लागि निर्माण व्यवसायीसँग सम्झौता भई काम शुरु हुने क्रममा रहेको ।
१६. प्रदेशलाई बीउमा आत्मनिर्भर बनाउन चितवन, मकवानपुर, धादिङ्ग र काभ्रे जिल्लामा गत आ.व. बाट परियोजनाको रूपमा बीउ बिजन आत्मनिर्भर कार्यक्रमको शुरुवात गरिएको जस अन्तर्गत ४ वटा बीउ गोदाम घर तथा प्रशोधन इकाइ स्थापना भई करिव २०० मे.ट. श्रोत तथा उन्नत बीउ भण्डारणका लागि सहजता भएको । साथै ३३८.२५ हे. क्षेत्रफलमा खाद्यान्न तथा घाँसे बालीको बीउ उत्पादन कार्यबाट करिब ६८० मे.ट. बीउ उत्पादन हुने अनुमान गरिएको ।
१७. प्रदेशमा मत्स्य उत्पादन अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले सञ्चालित मत्स्यपालन क्षेत्र विस्तार तथा उत्पादकत्व

- वृद्धि कार्यक्रम अन्तर्गत १७.२९ हेक्टर क्षेत्रफलमा नयाँ पोखरी निर्माण गरी मत्स्यपालन गरिएको ।
१८. कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रमा प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपदबाट क्षति पुगेका ४१ जना किसानलाई १ करोड ५७ लाख ७५ हजार १ सय ६० रुपैयाँ राहत रकम उपलब्ध गराइएको ।
१९. प्राविधिक जनशक्ति पूरा गरी कृषि तथा पशुपंक्षी सेवालाई विस्तार गर्न मन्त्रालयबाट २०७९ असोजमा करारमा नियुक्त गरिएका कृषि विकास अधिकृत १०, पशु सेवा अधिकृत १४ तथा पशु स्वास्थ्य प्राविधिक २७ जना गरी जम्मा ५१ जना प्राविधिकहरु विभिन्न जिल्लामा खटिइ कृषकहरुलाई प्राविधिक सेवा प्रवाह भइरहेको ।
२०. कृषि सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान, प्राविधि विकास र प्रसारका सन्दर्भमा कृषिसँग सम्बन्धित विश्वविद्यालय र कृषि अनुसन्धान परिषदसँग सहकार्यका लागि अनुसन्धान, प्रसार र शिक्षा (REE Forum) को नीतिगत व्यवस्था भए वमोजिम REE Forum गठन भएको तथा हाल फैलिरहेको Lumpy Skin disease को बारेमा पम्फलेट प्रकाशन गरी कृषकहरुलाई उक्त रोगबारे जानकारी गरिएको ।

(रकम रु. हजारमा)

२.२ आ.व. २०७५/०८० को मन्त्रालयको प्रगति प्रतिवेदन

[illegible]

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	एकाई	वार्षिक लक्ष्य			यस तृतीय चौमासिक अवधिसम्मको लक्ष्य				यस तृतीय चौमासिक अवधिसम्मको भारत प्रगति				यस तृतीय चौमासिक अवधिसम्मको खर्च		कैफियत
			सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	खर्च	खर्च प्रतिशत	
१.२४.११	प्रदेशस्तर खाद्य सुरक्षा सूचना प्रणाली निर्देशक समितिको बैठक	पटक	३	०.०३	१५०	३	०.०३	१५०						०.	०.०	
१.२४.१३	प्रदेश खाद्य परिषदको बैठक	पटक	३	०.०३	१५०	३	०.०३	१५०						०.	०.०	
२.५.२४५	पुष्प बजार स्थापनाको लागि डि.पि.आर. तयार गर्ने	पटक	१	०.०९	५००	१	०.०९	५००	१	०.०९	४९४.९४	१	०.०९	४९४.९४	९९.०	
२.५.२४६	Eucalyptus र Ruscus को निर्यात प्रवर्द्धनको लागि सम्भाव्यता अध्ययन	पटक	१	०.०९	५००	१	०.०९	५००	१	०.०९	४९३.२४५	१	०.०९	४९३.२४५	९८.६	
२.५.२४७	कृषि तर्फको प्राविधिक सेवा कृषकको घरघरमा	संस्था	३	०.३७	२०००	३	०.३७	२०००	३	०.३७	१९८९.३७	३	०.३७	१९८९.३६५	९९.५	
२.५.२४८	पशुपुष्पि र मत्स्य तर्फको प्राविधिक सेवा कृषकको घरघरमा	संस्था	३	०.०९	५००	३	०.०९	५००						०.	०.०	
२.५.३६२	कृषि तथा पशुपुष्पि विमा कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन	पटक	१	०.१९	१०००	१	०.१९	१०००						०.	०.०	
२.५.३६३	कृषक सूचिकरण	पटक	१	०.१९	१०००	१	०.१९	१०००	१	०.१९	९९६.६६	१	०.१९	९९६.६६	९९.७	
२.५.३६७	प्रदेशमा रहेका रैथाने जातका बालीहरूको ईन्भेन्टरी तयार गर्ने	पटक	१	०.०६	३००	१	०.०६	३००	१	०.०६	२९५.५०	१	०.०६	२९५.४९५	९८.५	
२.५.३६९	निजी क्षेत्रको सहकार्यमा धादिङ्ग जिल्लामा फुड प्रोसेसिङ सेन्टर (Food Processing Center) स्थापनाको लागि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयारी	संख्या	१	०.०९	५००	१	०.०९	५००						०.	०.०	
२.५.३७२	बागमती प्रदेशमा रहेको बाँझो जग्गा उपयोग सम्बन्धि अध्ययन	पटक	१	०.०९	५००	१	०.०९	५००	१	०.०९	४९८.८९५	१	०.०९	४९८.८९५	९९.८	
२.५.३७३	सन्तुलित पशु आहारको आपूर्ति व्यवस्था र बजारीकरण सम्बन्धी अध्ययन	पटक	१	०.०९	५००	१	०.०९	५००	१	०.०९	४८९.८५५	१	०.०९	४८९.८५५	९८.०	
६.ट.झ.ञ	कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि तालिम	पटक	१	०.०९	४८०	१	०.०९	४८०	१	०.०९	२६१.९	१	०.०९	२६१.९	५४.६	
२.६.६.१३४	कृषि सम्बन्धी प्रादेशिक ऐन, नियम र कार्यविधि सम्बन्धी सरोकारवालासंग कार्यशाला	पटक	३	०.०४	२००	३	०.०४	२००						०.	०.०	
२.६.६.१८९	कृषि तथा पशुपुष्पि सम्बन्धी गोष्ठी, दिवस, समारोह संवादन	पटक	५	०.०९	५००	५	०.०९	५००	५	०.०९	४४८.२४५	५	०.०९	४४८.२४५	८९.६	
२.६.६.१९९	प्रदेशमा कार्यरत कृषि सम्बद्ध NGO/INGO हरूसँग अन्तर्क्रिया	पटक	१	०.०४	२००	१	०.०४	२००	१	०.०४				०.	०.०	
२.६.६.२०३	प्रदेश कृषि विकास ऐन तर्जुमा सम्बन्धी गोष्ठी	पटक	२	०.०६	३००	२	०.०६	३००	२	०.०६				०.	०.०	
२.६.६.३२२	पशुपुष्पि र मत्स्य सम्बन्धी प्रादेशिक ऐन, नियम र कार्यविधि सम्बन्धी सरोकारवालाहरूसँग कार्यशाला (गोष्ठी तथा कार्यशाला)	पटक	३	०.०९	५००	३	०.०९	५००	३	०.०९				०.	०.०	
२.६.६.३४	ट्रामिलिङ्ग सेमिनार	पटक	१	०.०९	५००	१	०.०९	५००	१	०.०९	३०१.८१	१	०.०९	३०१.८१	६०.४	

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	एकाई	वार्षिक लक्ष्य			यस तृतीय चौमासिक अवधि सम्मको लक्ष्य			यस तृतीय चौमासिक अवधि सम्मको भारत प्रगति			यस तृतीय चौमासिक अवधि सम्मको खर्च		कैफियत
			सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत	
२७.१५.११४९	आ.व. २०७८/७९ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन	पटक	१	०.०९	५००	१	०.०९	५००	१	०.०९०	४८०.२५	४८०.२५	९६.१	
२७.१५.११५८	काठमाण्डौ विश्वविद्यालयको सहकार्यमा "तरल धुवा: कृषि क्षेत्रमा रसायनिक विवादीको एक वैकल्पिक प्रविधि" खोज तथा अनुसन्धान कार्यक्रम	पटक	१	०.३७	२०००	१	०.३७	२०००	१	०.१४०	६५४	६५४.	३२.७	
२७.१५.११५९	अनलाईन मार्फत कृषि, पशुपन्छी र मत्स्य सम्बन्धी जानकारीमुलक सूचना तथा प्रविधि प्रसार	पटक	३	०.०५	२५०	३	०.०५	२५०	३	०.०४	२००	२००.	८०.०	
२७.१५.११६१	त्रिवि., रामपुर क्याम्पस, खैरहनीको सहकार्यमा किसानको खेतबारीमा विद्यार्थी र कृषि विज्ञ परिचालन	पटक	१	०.३७	२०००	१	०.३७	२०००	१	०.३७०	२०००	२०००.	१००.०	
२७.१५.११६३	अनुसन्धान, प्रसार र शिक्षा (REE) Forum गठन र परिचालन	महिना	१२	०.११	६००	१२	०.११	६००				०.	०.०	
२७.१५.११६५	वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन अभिमुखीकरण कार्यक्रम	पटक	२	०.१९	१०००	२	०.१९	१०००	१	०.१९०	४०६.२४	४०६.२४	४०.६	
२७.१५.११६७	बृहत्तर फलफूल स्रोत केन्द्र स्थापना (निरन्तरता)	पटक	१	१.८५	१००००	१	१.८५	१००००				०.	०.०	
२७.१५.११६८	त्रिवि., कृषि र पशु विज्ञान अध्ययन संस्थान (IAAS) सँगको समन्वयमा अध्ययनलाई अनुसन्धान र अनुसन्धानलाई प्रसारसँग जोड्न पुर्वाधार सहयोग कार्यक्रम	पटक	१	१.११	६०००	१	१.११	६०००	१	१.११०	६०००	६०००.	१००.०	
२७.१५.११७३	मह उत्पादक कृषकहरुको राष्ट्रिय किसान भेला	पटक	१	०.०९	५००	१	०.०९	५००	१	०.०९	५००	५००.	१००.०	
२७.१५.११७५	काठमाण्डौ विश्वविद्यालय (KU) सँगको समन्वयमा रसायनिक मल उत्पादन र कारखाना स्थापना गर्न विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन DPR तयारी	पटक	१	०.५६	३०००	१	०.५६	३०००	१	०.५६	२४००	२४००.	८०.०	
२७.१५.११७६	विश्वविद्यालयसँगको सहकार्यमा कृषि अनुसन्धान तथा प्रसार केन्द्र स्थापना (DPR सहित)	पटक	१	०.९३	५०००	१	०.९३	५०००	१	०.९३	५०००	५०००.	१००.०	
२७.१५.११८१	नेपाल भेदेरिनी एशोसियसन (NVA) सहकार्यमा पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रको सुदृढीकरण कार्यक्रम	पटक	१	०.१५	८००	१	०.१५	८००	१	०.१५	७७४.१	७७४.१	९६.८	
२७.१५.११८३	प्रदेश मातहतका राष्ट्रिय टेलिभिजन मार्फत प्रदेश कृषि छागरी निर्माण तथा प्रसारण	पटक	६	०.१७	९००	६	०.१७	९००	६	०.१७	८९२.२३	८९२.२३	९९.१	
२७.१५.११८७	कृषि तथा वन विश्वविद्यालयको सामुदायीरमा Innovation Centre स्थापना	पटक	१	०.९३	५०००.०	१	०.९३	५०००.०	१	०.९३	२३३५.००	२३३५.००	४६.७	
२	२७.१८ पशुपन्छी विकास कार्यक्रम			०.००			०.००							

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	एकाई	वार्षिक लक्ष्य			यस तृतीय चौमासिक अवधिसम्मको लक्ष्य			यस तृतीय चौमासिक अवधिसम्मको भारत प्रगति			यस तृतीय चौमासिक अवधिसम्मको खर्च			कैफियत
			सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	बजेट	खर्च	खर्च	प्रतिशत	
२७.१८.२६२	जनघनमुलक ब्रोसर, कार्ड तथा बुलेटिन प्रकाशन (सिमाविहिन रोग, जुनोतिक रोग तथा अन्य महामारिजन्य रोगहरू)	पटक	३	०.११	६००	३	०.११	६००	३	०.११	५९९.४	५९९.४		९९.९	
३	२७.२५ अन्य			०.००			०.००								
२७.२५.१०३	आपत्कालिन/आकस्मिक रोग/क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम	पटक	३	५.५६	३००००	३	५.५६	३००००	३	३.१०	१४७६.६२	१४७६.६२		४९.३	
२७.२५.२२६	कृषकलाई प्रदान गरिने अवार्ड कार्यक्रममा सहभागी हुने	पटक	१	०.१७	९००	१	०.१७	९००	१	०.१७	८५०	८५०		९४.४	
४	२७.५ प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण			०.००			०.००								
२७.५.४९४	प्रदेश कृषि डायरी प्रकाशन	पटक	१	०.०७	४००	१	०.०७	४००						०.०	
२७.५.४९५	चौमासिक बुलेटिन प्रकाशन	पटक	३	०.०३	१५०	३	०.०३	१५०	१	०.०१	४७.००८	४७.००८		३१.३	
२७.५.४९९	कृषि सम्बन्धी सफल कृषक/व्यवसायीहरूको सफलताको कथा सम्बन्धी डकुमेन्ट्री निर्माण गरी प्रसारण गर्ने	वटा	५	०.१९	१०००	५	०.१९	१०००	५	०.१९	९३३.८९	९३३.८९		९३.४	
२७.५.५००	पशुपन्छी/मत्स्य सम्बन्धी सफल कृषक/व्यवसायीहरूको सफलताको कथा सम्बन्धी डकुमेन्ट्री निर्माण गरी प्रसारण गर्ने	वटा	५	०.१९	१०००	५	०.१९	१०००	५	०.१९	९३९.२८	९३९.२८		९३.९	
२७.५.५०१	दैनिक/साप्ताहिक/मासिक पत्रपत्रिका मार्फत कृषि कार्यक्रम, सफलताको कथा तथा कृषि प्रविधिहरू प्रचार प्रसार गर्ने	पटक		०.०५	२५०		०.०५	२५०		०.०५	२४६.२	२४६.२		९८.५	
२७.५.५०३	रेडियो/FM कृषि कार्यक्रम	पटक	३	०.०६	३००	३	०.०६	३००	३	०.०६	२२३.९	२२३.९		७४.६	
ख)	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			१५.२७	८२४३०		१५.२७	८२४३०		९.८५	४६५४८.५२८	४६५४८.५२८		५६.५	
	चालु र पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			८३.३५	४४४४३०.०		८३.३५	४४४४३०.०		४६.३८	२३३४७४.८४०	२३३४७४.८४०		५२.५६	
	उपभोग तथा प्रशासनिक खर्च जम्मा			१७.६५	९५२७१		१७.६५	९५२७१		११.१८	५४९७४.४०४	५४९७४.४०४		५७.७	
	मन्त्रालयको कुल जम्मा			१००.००	५३७७१.०२		१००.००	५३७७१.०२		५७.५६	२८५४९३८	२८५४९३८		५३.४६	

वार्षिक भारत प्रगति प्रतिशत	५७.५६
वार्षिक वित्तिय प्रगति प्रतिशत	५३.४६

२.३ आ.व. २०७५/०८० मा सञ्चालनमा रहेका बहुवर्षीय आयोजनाको प्रगति विवरण

(रकम रु. हजारमा)

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	आयोजनाको नाम	कुल अवधि	कुल लागत	आ.व. २०७९/८० सम्मको खर्च	आ.व. २०७९/८० को		आ.व. २०७९/८० प्रगति %		कैफियत
						बजेट	खर्च	भौतिक	वित्तीय	
१	प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड	मकवानपुर जिल्लामा दुग्ध पाउडर प्लान्ट निर्माण	३ वर्ष	४५५४९४	३५९७५२	७००००	४३०५२.२	९०	६१.५०	
२	कृषि विकास निदेशनालय, हेटौँडा	हेटौँडा उपमहानगर पालिका सँगको सहकार्यमा प्रादेशिक कृषि थोक बजार निर्माण	३ वर्ष	४१६२८१	१५८७४८	१०००००	५४९१४.२४	७५.००	५४.९१	
३	कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	कृषि तथा बन विश्वविद्यालयमा बि.एस.एल. ल्याव स्थापना	२ वर्ष	१४५०००	९१०१२	८९९००	८९८७३	६०	९९.९७	
४	कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	फलफूल तथा तरकारी भण्डारणका लागि साभेदारीमा शीत भण्डार निर्माण	४ वर्ष	११७३०००	६३९८२५	५००००	२३३९६	८५	४६.७९	

२.४ मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरूको चालु खर्च शीर्षकको प्रगति विवरण

(रकम रु. हजारमा)

क्र.सं.	ब.उ.शी.न.	सब.ब.उ.शी.न./कार्यालयको नाम	कुल बजेट	आ.व. २०७९/८० को		कैफियत
				खर्च	खर्च प्रतिशत	
१	३१२०००११३	३१२००३२०१/कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	१७५४०१	१००४९३	५७.२९%	
२	३१२०००१२३	३१२००३२०२/प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड	४९७६६	३००६९	६०.४२%	
३	३१२०१०११३	३१२०१३२०१/कृषि विकास निदेशनालय	८००८३	५०१७०	६२.६५%	
४	३१२०२०११३	३१२०२३२०१/पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	३९८४४७	३३४७६६	८४.०२%	
५	३१२०१०१२३	३१२०१३४०१/कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भण्डारा	३२८३७	२१७०३	६६.०९%	
६	३१२०१०२३३	३१२०१२९०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट	८७१२५	५७१०९	६५.५५%	
७		३१२०१३००१/कृषि ज्ञान केन्द्र, घादिङ्ग	८९७०७	५९९८१	६६.८६%	
८		३१२०१३४०४/कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	९९५१२	५३२७५	५३.५४%	
९		३१२०१२६०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, काभ्रे	१४१०४८	९२०४८	६५.२६%	
१०		३१२०१२४०१/कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप	७८६३१	५१३७२	६५.३३%	
११		३१२०१२५०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली	४०९२२	२६२७६	६४.२१%	
१२		३१२०१३१०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	१३६९३९	७९९९४	५८.४२%	
१३	३१२०१०२४३	३१२०१३३०१/व्यवसायिक ग्रेनेज केन्द्र, भक्तपुर	१६४३७	१२५००	७६.०५%	
१४	३१२०११०१३	३१२०१३१०३/मौरी पालन विकास कार्यक्रम, चितवन	२२६००	१९५५३	८६.५२%	

क्र.सं.	ब.उ.शी.न.	सब.ब.उ.शी.न./कार्यालयको नाम	कुल बजेट	आ.व. २०७९/८० को		कैफियत
				खर्च	खर्च प्रतिशत	
१५	३१२०१०१३३	३१२०१२५०१/कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली	१९२८४	१४९९७	७७.७७%	
१६	३१२०१०१४३	३१२०१२६०१/मसलाबाली विकास केन्द्र, काभ्रेपलान्चोक	२२४४६	१९०५०	८४.८७%	
१७	३१२०१०२५३	३१२०१३००२/प्रजनन पिढी विजको या श्रोत केन्द्र, घादिङ्ग	१९६१८	१६५३३	८४.२७%	
१८	३१२०१०१७३	३१२०१३१०१, किम्बु नर्सरी विकास केन्द्र, चितवन	१९११७	१५९७२	८३.५५%	
१९	३१२०१०१५३	३१२०१३४०२/पुष्प विकास केन्द्र, ललितपुर	२५५०६	२२६०६	८८.६३%	
२०	३१२०१०१८३	३१२०१२९०१/उपोष्ण प्रदेशिय वागबानी विकास केन्द्र, नुवाकोट	२५३५७	२०८५७	८२.२५%	
२१	३१२०१०१९३	३१२०१२३०१/शितोष्ण फलफूल रुटस्टक विकास केन्द्र, दोलखा	२११५८	१५६४७	७३.९५%	
२२	३१२०१०१६३	३१२०१३२०२/शितोष्ण बागबानी नर्सरी केन्द्र, मकवानपुर	२३२३५	१९१२३	८२.३०%	
२३	३१२०१०२०३	३१२०१३२०३/माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला मकवानपुर	२२९३९	१३१४७	५७.३१%	
२४	३१२०१०२१३	३१२०१३२०४/वीउ विजन प्रयोगशाला मकवानपुर	५७७०९	३५४८९	६१.५०%	
२५	३१२०१०२२३	३१२०१३४०३/बाली संरक्षण प्रयोगशाला, ललितपुर	१६१६९	१३७५८	८५.०९%	
२६	३१२०२०१५३	३१२०२२९०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, नुवाकोट	३५५७१	२४९७६	७०.२२%	
२७		३१२०२३००१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, घादिङ्ग	४२९२०	३३४६४	७७.९७%	

क्र.सं.	ब.उ.शी.न.	सब.ब.उ.शी.न./कार्यालयको नाम	कुल बजेट	आ.व. २०७९/८० को		कैफियत
				खर्च	खर्च प्रतिशत	
२८		३१२०२३४०२/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, ललितपुर	६६७८१	५६२१६	८४.१८%	
२९		३१२०२२६०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काभ्रे पलान्चोक	७७५०५	७०६८८	९१.२०%	
३०		३१२०२२३०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा	५१९२८	२०५५६	३९.५९%	
३१		३१२०२२५०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिन्धुली	६३८१७	४१३०५	६४.७२%	
३२		३१२०२३२०४/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, मकवानपुर	५८८२६	२५६५०	४३.६०%	
३३		३१२०२३१०२/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवन	८०१८५	४५७६५	५७.०७%	
३४	३१२०२०१२३	३१२०२३४०१/पशु सेवा तालिम केन्द्र, ललितपुर	२८३६४	२६०२७	९१.७६%	
३५	३१२०२०१३३	३१२०२३२०२/बाख्रा विकास फार्म चित्लाङ्ग	२४२२४	२०८८९	८६.२३%	
३६	३१२०२०१४३	३१२०२३२०३/मत्स्य विकास केन्द्र, कुलेखानी	१६८६०	१२२०९	७२.४१%	
३७		३१२०२३१०१/मत्स्य विकास केन्द्र, भन्डारा	२५७७९	२३८७३	९२.६१%	
		जम्मा खर्च	२२९४७५०	१५९८१०५	६९.६४%	

२.५ मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरुको पुँजीगत खर्च शीर्षकको प्रगति विवरण

(रकम रु हजारमा)

क्र.सं.	ब.उ.शी.न.	सब.ब.उ.शी.न./कार्यालयको नाम	बजेट	आ.व. २०७९/८० को		कैफियत
				खर्च	खर्च प्रतिशत	
१	३१२०००११४	३१२००३२०१/कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	३६४३००	१८८०५७	५१.६२%	
२	३१२०००१२४	३१२००३२०२/ प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड	७९३००	४३१३६	५४.४०%	
३	३१२०१०११४	३१२०१३२०१/कृषि विकास निर्देशनालय	१०१८००	५६६२४	५५.६२%	
४	३१२०२०११४	३१२०२३२०१/पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	५२००	१७९	३.४५%	
५	३१२०१०१२४	३१२०१३४०१/कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भण्डारा	२३८०	२३४३	९८.४३%	
६	३१२०१०२३४	३१२०१२९०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट	४१८०	३०८९	७३.८९%	
७		३१२०१३००१/कृषि ज्ञान केन्द्र, घादिङ्ग	४७५	४७५	१००.००%	
८		३१२०१३४०४/कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	४४२०	४४०७	९९.७०%	
९		३१२०१२६०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, काभ्रे	३९५०	३९०१	९८.७५%	
१०		३१२०१२४०१/कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप	२२००	२१६४	९८.३७%	
११		३१२०१२५०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली	२१८०	२१७८	९९.८९%	
१२		३१२०१३१०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	४४५०	४३४६	९७.६६%	
१३	३१२०१०२४४	३१२०१३३०१/व्यवसायिक ग्रेनेज केन्द्र, भक्तपुर	२७५०	२६९४	९७.९६%	
१४	३१२०११०१४	३१२०१३१०३/मौरी पालन विकास कार्यक्रम, चितवन	९६०	९५९	९९.८८%	
१५	३१२०१०१३४	३१२०१२५०१/कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली	४७५०	४६०७	९६.९९%	
१६	३१२०१०१४४	३१२०१२६०१/मसलाबाली विकास केन्द्र, काभ्रेपलान्चोक	५५४०	४०२८	७२.७१%	
१७	३१२०१०२५४	३१२०१३००२/प्रजनन पिढी विजकोया श्रोत केन्द्र, घादिङ्ग	५५२५	५४२०	९८.१०%	
१८	३१२०१०१७४	३१२०१३१०१, किम्बु नर्सरी विकास केन्द्र, चितवन	५१८०	५०९५	९८.३६%	

क्र.सं.	ब.उ.शी.न.	सब.ब.उ.शी.न./कार्यालयको नाम	बजेट	आ.व. २०७९/८० को		कैफियत
				खर्च	खर्च प्रतिशत	
१९	३१२०१०१५४	३१२०१३४०२/पुष्प विकास केन्द्र, ललितपुर	११६९०	११५६१	९८.८९%	
२०	३१२०१०१८४	३१२०१२९०१/उपोष्ण प्रदेशिय वागबानी विकास केन्द्र, नुवाकोट	६६०५	५७९९	८७.८०%	
२१	३१२०१०१९४	३१२०१२३०१/शितोष्ण फलफुल रुटस्टक विकास केन्द्र, दोलखा	४४५५	४४२५	९९.३२%	
२२	३१२०१०१६४	३१२०१३२०२/शितोष्ण बागबानी नर्सरी केन्द्र, मकवानपुर	४४४०	४३६९	९८.३९%	
२३	३१२०१०२०४	३१२०१३२०३/माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला मकवानपुर	१७३०	९४२	५४.४४%	
२४	३१२०१०२१४	३१२०१३२०४/वीउ विजन प्रयोगशाला मकवानपुर	४२६०	४०४७	९४.९९%	
२५	३१२०१०२२४	३१२०१३४०३/बाली संरक्षण प्रयोगशाला, ललितपुर	१०८०	५५५	५१.३६%	
२६	३१२०२०१५४	३१२०२२९०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, नुवाकोट	१६८५	१६६७	९८.९२%	
२७		३१२०२३००१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, घादिङ्ग	३३५२	३३२८	९९.२७%	
२८		३१२०२३४०२/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, ललितपुर	२१००	२०६९	९८.५२%	
२९		३१२०२२६०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काभ्रेपलान्चोक	२५००	२४८६	९९.४४%	
३०		३१२०२२३०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा	१३५०	११३०	८३.६८%	
३१		३१२०२२५०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिन्धुली	१३२५	१३११	९८.९४%	
३२		३१२०२३२०४/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, मकवानपुर	७९४०	२३५०	२९.६०%	
३३		३१२०२३१०२/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवन	१४२८	१३४५	९४.१९%	

क्र.सं.	ब.उ.शी.न.	सब.ब.उ.शी.न./कार्यालयको नाम	बजेट	आ.व. २०७९/८० को		कैफियत
				खर्च	खर्च प्रतिशत	
३४	३१२०२०१२४	३१२०२३४०१/पशु सेवा तालिम केन्द्र, ललितपुर	१७८०	१७६६	९९.२१%	
३५	३१२०२०१३४	३१२०२३२०२/बाख्रा विकास फार्म चित्लाङ्ग	१२७२०	१००५९	७९.०८%	
३६	३१२०२०१४४	३१२०२३२०३/मत्स्य विकास केन्द्र, कुलेखानी	१८००	१७१०	९५.००%	
३७		३१२०२३१०१/मत्स्य विकास केन्द्र, भन्डारा	१५२९०	१२७८	८.३६%	
		जम्मा खर्च	६८७०७०	३९५८९४.८८	५७.६२%	

२.६ मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरूको जम्मा (चालू र पुजीगत) खर्च शीर्षकको प्रगति विवरण

(रकम रु. हजारमा)

क्र. सं.	ब.उ.शी.न.	सब.ब.उ.शी.न./कार्यालयको नाम	कुल बजेट	आ.व. २०७९/८० को	
				खर्च	खर्च प्रतिशत
१	३१२०००११३	३१२००३२०१/कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	५३९७०१	२८८५४९	५३.४६
२	३१२०००१२३	३१२००३२०२/ प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड	१२९०६६	७३२०५	५६.७२
३	३१२०१०११३	३१२०१३२०१/कृषि विकास निर्देशनालय	१८१८८३	१०६७९४	५८.७२
४	३१२०२०११३	३१२०२३२०१/पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	४०३६४७	३३४९४५	८२.९८
५	३१२०१०१२३	३१२०१३४०१/कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भण्डारा	३५२१७	२४०४५	६८.२८
६	३१२०१०२३३	३१२०१२९०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट	९१३०५	६०१९८	६५.९३
७		३१२०१३००१/कृषि ज्ञान केन्द्र, घादिङ्ग	९०१८२	६०४५६	६७.०४
८		३१२०१३४०४/कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	१०३९३२	५७६८१	५५.५०
९		३१२०१२६०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, काभ्रे	१४४९९८	९५९४९	६६.१७
१०		३१२०१२४०१/कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप	८०८३१	५३५३६	६६.२३
११		३१२०१२५०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली	४३१०२	२८४५४	६६.०२
१२		३१२०१३१०२/कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	१४१३८९	८४३४०	५९.६५
१३	३१२०१०२४३	३१२०१३३०१/व्यवसायिक ग्रेनेज केन्द्र, भक्तपुर	१९१८७	१५१९४	७९.१९
१४	३१२०११०१३	३१२०१३१०३/मौरी पालन विकास कार्यक्रम, चितवन	२३५६०	२०५१२	८७.०७
१५	३१२०१०१३३	३१२०१२५०१/कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली	२४०३४	१९६०४	८१.५७
१६	३१२०१०१४३	३१२०१२६०१/मसलाबाली विकास केन्द्र, काभ्रे पलान्चोक	२७९८६	२३०७८	८२.४६
१७	३१२०१०२५३	३१२०१३००२/प्रजनन पिढी विजकोया श्रोत केन्द्र, घादिङ्ग	२५१४३	२१९५३	८७.३१
१८	३१२०१०१७३	३१२०१३१०१, किम्बु नर्सरी विकास केन्द्र, चितवन	२४२९७	२१०६७	८६.७१
१९	३१२०१०१५३	३१२०१३४०२/पुष्प विकास केन्द्र, ललितपुर	३७१९६	३४१६७	९१.८६
२०	३१२०१०१८३	३१२०१२९०१/उपोष्ण प्रदेशिय वागबानी विकास केन्द्र, नुवाकोट	३१९६२	२६६५६	८३.४०

क्र. सं.	ब.उ.शी.न.	सब.ब.उ.शी.न./कार्यालयको नाम	कुल बजेट	आ.व. २०७९/८० को	
				खर्च	खर्च प्रतिशत
२१	३१२०१०१९३	३१२०१२३०१/शितोष्ण फलफुल रुटस्टक विकास केन्द्र, दोलखा	२५६१३	२००७२	७८.३६
२२	३१२०१०१६३	३१२०१३२०२/शितोष्ण बागबानी नर्सरी केन्द्र, मकवानपुर	२७६७५	२३४९२	८४.८८
२३	३१२०१०२०३	३१२०१३२०३/माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला मकवानपुर	२४६६९	१४०८९	५७.११
२४	३१२०१०२१३	३१२०१३२०४/वीउ विजन प्रयोगशाला मकवानपुर	६१९६९	३९५३६	६३.८०
२५	३१२०१०२२३	३१२०१३४०३/बाली संरक्षण प्रयोगशाला, ललितपुर	१७२४९	१४३१२	८२.९७
२६	३१२०२०१५३	३१२०२२९०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, नुवाकोट	३७२५६	२६६४३	७१.५१
२७		३१२०२३००१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, घादिङ्ग	४६२७२	३६७९२	७९.५१
२८		३१२०२३४०२/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, ललितपुर	६८८८१	५८२८५	८४.६२
२९		३१२०२२६०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काभ्रेपलान्चोक	८०००५	७३१७४	९१.४६
३०		३१२०२२३०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दोलखा	५३२७८	२१६८६	४०.७०
३१		३१२०२२५०१/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सिन्धुली	६५१४२	४२६१६	६५.४२
३२		३१२०२३२०४/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, मकवानपुर	६६७६६	२८०००	४१.९४
३३		३१२०२३१०२/भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवन	८१६१३	४७११०	५७.७२
३४	३१२०२०१२३	३१२०२३४०१/पशु सेवा तालिम केन्द्र, ललितपुर	३०१४४	२७७९३	९२.२०
३५	३१२०२०१३३	३१२०२३२०२/बाखा विकास फार्म चित्लाङ्ग	३६९४४	३०९४८	८३.७७
३६	३१२०२०१४३	३१२०२३२०३/मत्स्य विकास केन्द्र, कुलेखानी	१८६६०	१३९१९	७४.५९
३७		३१२०२३१०१/मत्स्य विकास केन्द्र, भन्डारा	४१०६९	२५१५१	६१.२४
		जम्मा खर्च	२९८१८२०	१९९४०००	६६.८७

२.७. अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण अन्तर्गत संघ सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदानका योजनाहरूको प्रगति विवरण

(रकम रु. हजारमा)

क्र.सं.	ब.उ.शी.नं.	आयोजनाको नाम	बजेट	आ.व. २०७९/८० को खर्च	खर्च प्रतिशत
१	३१२९११२१	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना	८८४००	६२५८६.३	७०.८०
२	३१२९११२२	कृषि विभाग कार्यक्रम	२४३७००	७९०६१.२	३२.४४
३	३१२९११२३	पशु सेवा विभाग कार्यक्रम	५२९५८५	५२१२१३.२	९८.४२
४	३१२९११२०	कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम	३५००	२३७०	६७.७३
			८६५१८५	६६५२३१.१	७६.८९

२.८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट वक्तव्यमा उल्लिखित बुँदाहरूको प्रगति विवरण

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यसम्पादनको अवस्था
२५	कृषि क्षेत्रलाई निर्वाहमुखी अवस्थाबाट आधुनिकीकरण, विशिष्टीकरण, यान्त्रिकरण, औद्योगिकीकरण र व्यवसायीकरण गरी रुपान्तरण गर्न र कृषि तथा पशुपन्छी पालनमा संलग्न किसान, व्यवसायी र सहकारीलाई प्रोत्साहन र बजारको पहुँच सहजीकरण ।	कृषि क्षेत्रलाई निर्वाहमुखी अवस्थाबाट आधुनिकीकरण, विशिष्टीकरण, यान्त्रिकरण गरी रुपान्तरण गर्न खेती गरिएको क्षेत्रफलका आधारमा ५०० हेक्टर क्षेत्रफलमा यान्त्रिकरणको लागि माग बमोजिमका आधुनिक यन्त्र उपकरण उपलब्ध गराइएको । प्रदेशमा मत्स्य उत्पादन अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले सञ्चालित मत्स्यपालन क्षेत्र विस्तार तथा उत्पादकत्व वृद्धि कार्यक्रम अन्तर्गत १७.२९ हेक्टर क्षेत्रफलमा नयाँ पोखरी निर्माण गरिएको ।
२६	उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन बाहेकका सबै अनुदान खारेज, वास्तविक किसानलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले घुम्तीकोष स्थापना गरी समूह, नीजि तथा सहकारी लक्षित गरी कार्य प्रगतिको आधारमा निर्व्याजी बीउ पुँजी किस्तावन्दीमा उपलब्ध गराउन रु. ५० करोड विनियोजन ।	कृषि क्षेत्रमा प्रवाह भइरहेको अनुदान कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन बीउ पुँजी परिचालन कार्यक्रमको शुरुवात गरिएको, गत आ.व. मा जम्मा रु. ३ करोड २० लाख ९६ हजार बीउ पुँजी ७४ जना कृषकहरूलाई प्रदान गरिएको ।
२७	प्रदेशलाई अण्डा, माछा-मासु, आलु, प्याज, लसुन र अदुवा लगायतका वस्तुहरूमा आत्मनिर्भर बनाउन उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन प्रोत्साहन प्रदान गर्न रु. ४४ करोड ५० लाख बजेट व्यवस्था । प्याज र लसुनको प्रवर्द्धनका लागि दश विन्तल भन्दा बढी उत्पादन गर्ने किसानलाई प्रति किलो पचास पैसाका दरले प्रोत्साहन दिने व्यवस्था	प्रदेशलाई अण्डा, माछा-मासु, आलु, प्याज, लसुन र अदुवा लगायतका वस्तुहरूमा आत्मनिर्भर बनाउन उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन बारे सरोकारवालाहरूसँग छलफल भइरहेको तथा निकट भविष्यमा सञ्चालन गरिने । सहकारी मोडेलमा सञ्चालित ४ चिस्यान भण्डारलाई विद्युत महशुलमा ४ लाख छुट उपलब्ध गराइएको ।

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	बजेट बक्तव्यको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यसम्पादनको अवस्था
२८	संघीय र स्थानीय तहसँगको समन्वयमा बाँझो एवं उपयोगविहीन खे तीयोग्य जमिन किसान, कृषक समूह र कृषि सहकारीलाई लीजमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ । संघीय सरकारबाट घोषणा भएको आत्मनिर्भरताका लागि कृषि उत्पादन कार्यक्रममा सहकार्य गरिनेछ ।	संघीय र स्थानीय तहसँगको समन्वयमा बाँझो एवं उपयोगविहीन खेतीयोग्य जमिन किसान, कृषक समूह र कृषि सहकारीलाई लीजमा उपलब्ध गराउन भूमि बैंक स्थापनाको लागि पहल भैरहेको ।
२९	दूध उत्पादनमा दिइदै आएको प्रति लिटर दुई रुपैयाँ उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई आगामी वर्ष थप विस्तार गरिनेछ । प्रोत्साहन रकम किसानहरूको बैंक खातामा सोभै जम्मा हुने व्यवस्था मिलाइनेछ। हेटौँडामा निर्माणाधिन पाउडर प्लान्ट आगामी वर्षदेखि सञ्चालनमा ल्याउन र काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा मिनी पाउडर प्लान्ट स्थापनाको कार्य अगाडि बढाउन आवश्यक बजेट व्यवस्था ।	दूध उत्पादन गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्न उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणालीलाई निरन्तर ता दिदै प्रति लिटर रु. ३.५६३८ का दरले २१७ सहकारी संस्था तथा ५ नीजि दुग्ध संकलन संस्थाका कृषकहरूलाई २९ करोड ९९ लाख ९८ हजार रुपैयाँ र कम उपलब्ध गराइएको ।
३०	एकल महिलाद्वारा संचालित कृषि फर्म र कृषि उत्पादनमूलक कार्यक्रमलाई कामका आधारमा प्रोत्साहन दिइनेछ । बनकरिया, सुरे ल, हायु, बोटे, माभी, जिरेल, थामी, चेपाङ र भुजेल जातिका किसानको जीवनस्तर उठाउन कृषि शिक्षा र बीउ पूँजी उपलब्ध गरिने ।	वागमती प्रदेश भित्र रहेका २१ जना एकल महिलालाई व्यवसायिक कृषि प्रवर्द्धनको लागि सहयोग पुऱ्याइएको । साथै १३ वटा अल्पसंख्यक जाति संग सम्बन्धित संस्थाहरूलाई कृषिमा आधारित आयआर्जनका क्रियाकलापमा सहयोग गरिएको ।
३२	प्रदेशमा उत्पादन भएका तरकारीहरूको समर्थन मूल्य तोकी सहकारी तथा नीजि क्षेत्र माफत खरीद गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै संघीय सरकार, सहकारी र नीजि क्षेत्रसँगको सहकार्यमा अन्य मुख्य बालीहरूको समर्थन मूल्यमा खरीद गर्ने व्यवस्था मिलाउन रु. ७ करोड ४० लाख विनियोजन ।	न्यूनतम समर्थन मूल्यमा बाली वस्तु खरिद गर्न सहकारी क्षेत्रलाई प्रोत्साहित गर्ने कार्यक्रम कृषि ज्ञान केन्द्र चितवनबाट शुरुवात गरिएको जसमा न्यूनतम समर्थन मूल्यमा धान खरिद गर्ने सहकारीलाई प्रति के.जी. १० रुपैयाँका दरले ६ लाख ६९ हजार प्रोत्साहन रकम प्रदान गरिएको ।

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	बजेट बक्तव्यको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यसम्पादनको अवस्था
३३	व्यावसायिकताका आधारमा किसानहरूको वर्गीकरण गरी किसान परिचयपत्र वितरण शुरू गरिनेछ । वर्गीकरणका आधारमा प्रदेश सर कारबाट दिईने प्रोत्साहनलाई लक्षित वर्गमा पुर्‍याइनेछ ।	किसानहरूको वर्गीकरण गरी किसान परिचयपत्र वितरणका लागि किसान सूचिकरण एप निर्माण कार्य सम्पन्न भएको तथा सूचिकरण कार्य शुरू हुने क्रममा रहेको ।
३४	माटो परीक्षण गर्ने कार्यलाई तीव्रता दिई माटो स्वस्थता प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइने । माटोमा हास हुँदै गएको प्राङ्गारिक पदार्थको मात्रालाई वृद्धि गर्न प्राङ्गारिक मल र गड्यौला मलको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्ने ।	“स्वस्थ माटो, दिगो उत्पादनको मूल बाटो” भन्ने अवधारणाका साथ माटो परीक्षण गर्ने कार्यलाई तीव्रता दिई माटो स्वच्छता कायम गर्न माटो गुणस्तर सुधार कार्यक्रम परियोजनाको रुपमा शुरूवात गरिएको तथा भकारी सुधार, भूमिकम्पोज लगायतका कार्यक्रम प्राथमिकताका साथ संचालन गरिएको ।
३५	आगामी तीन वर्षभित्र प्रदेशलाई धान, मकै, गहुँ लगायत तरकारी र फलफूलको बीउमा आत्मनिर्भर बनाउन नीजि तथा सहकारी क्षेत्रसँगको साभेदारीमा चितवन, मकवानपुर, धादिङ्ग र काभ्रे जिल्लामा बीउ उत्पादनको पकेट क्षेत्र स्थापना गरी बिज प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बजेट विनियोजन ।	प्रदेशलाई बीउमा आत्मनिर्भर बनाउन चितवन, मकवानपुर, धादिङ्ग र काभ्रे जिल्लामा गत आ.व. बाट परियोजनाको रुपमा बीउ बिजन आत्मनिर्भर कार्यक्रमको शुरूवात गरिएको जस अन्तर्गत ४ वटा बीउ गोदाम घर तथा प्रशोधन इकाई स्थापना भई करिब २०० मे.ट. श्रोत तथा उन्नत बीउ भण्डारणका लागि सहजता भएको । साथै ३३८.२५ हे. क्षेत्रफलमा खाद्यान्न तथा घाँसे बालीको बीउ उत्पादन कार्यबाट करिब ६८० मे.ट. बीउ उत्पादन हुने अनुमान गरिएको ।

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	बजेट बक्तव्यको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यसम्पादनको अवस्था
३६	प्रदेशभित्र सम्भाव्यताका आधारमा रासायनिक मल कारखाना र कृषि औजार कारखाना स्थापना गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाईनेछ ।	प्रदेशभित्र सम्भाव्यताका आधारमा रासायनिक मल कारखाना स्थापनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन कार्य सम्पन्न भएको ।
३७	बीमा कम्पनीहरूसँगको सहकार्यमा बाली तथा पशु बीमा सेवालाई विस्तार गरिनेछ ।	बाली तथा पशु बीमामा कृषकको पहुँच बढाउन बीमा कम्पनी तथा कृषकहरूसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरी बीमावारे सचेतना बढाइएको ।
३८	प्रदेश भित्र निर्माणधिन दश वटा शीत भण्डार आगामी वर्ष सम्पन्न गर्ने । साथै थाहा नगरपालिकासँगको लागत साभेदारीमा पालुडमा निर्माण भएको शीत भण्डारका लागि आवश्यक यन्त्र उपकरण खरीद गर्न रु. ३ करोड बजेट व्यवस्था ।	प्रदेशका ८ जिल्लाका १० स्थानमा निर्माणधिन शीत भण्डारहरूको निर्माण कार्य ८५ प्रतिशत सम्पन्न तथा निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको। थाहा नगर पालिकासँगको लागत साभेदारीमा पालुडमा निर्माण भएको शीत भण्डारका लागि आवश्यक यन्त्र उपकरण खरीद गर्न रु. ३ करोड बजेट पठाइएको ।
३९	पाँच विगाहा वा पचास रोपनी भन्दा बढी जमिनमा तरकारी खेती गर्ने किसानको कृषि उपज भण्डारको लागि कोल्ड च्याम्बर निर्माण गर्न सहयोग पुऱ्याउने गरी बजेट व्यवस्था गरिएको । खेती गरि एको क्षेत्रफलका आधारमा माग बमोजिमका आधुनिक यन्त्र उपकरण उपलब्ध गराउन बजेट विनियोजन ।	पाँच विगाहा वा पचास रोपनी भन्दा बढी जमिनमा तरकारी खेती गर्ने किसानको कृषि उपज भण्डारको लागि कोल्ड च्याम्बर निर्माणका लागि १० साभेदार छनौट भई सम्भौताको लागि पत्राचार गरिएकोमा सम्भौता गर्न नआएकोले कोल्ड च्याम्बर स्थापना हुन नसकेको । त्यसैगरी खेती गरिएको क्षेत्रफलका आधारमा ५०० हेक्टर क्षेत्रफलमा यान्त्रिकरणको लागि माग बमोजिमका आधुनिक यन्त्र उपकरण उपलब्ध गराइएको ।

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	बजेट बक्तव्यको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यसम्पादनको अवस्था
४०	आगामी वर्षभित्र मकवानपुरमा निर्माणाधिन कृषि थोक बजार सञ्चालनमा ल्याउन रु. १० करोड विनियोजन । धादिङ्ग जिल्लाको धार्कमा शीत भण्डार सहितको कृषि बजार स्थापना गर्न बजेट व्यवस्था ।	हेटौँडा उपमहानगरपालिकाको सहकार्यमा निर्माणाधिन कृषि थोक बजारको निर्माण कार्य ७५ प्रतिशत सम्पन्न भएको, कोल्ड स्टोरको संरचना बाहेक अन्य संरचना निर्माण कार्य सम्पन्न, फिनिशिङ्ग तथा रङ्गरोगन कार्य भैरहे को । धादिङ्ग जिल्लाको धार्कमा शीत भण्डार सहितको कृषि बजार स्थापना गर्न डिपिआर तयार भैसकेको तथा चालु आ.व.मा बजार निर्माणको लागि बजेट विनियोजन भएको ।
४१	पशुमा लाग्ने खोरेत, पिपिआर र रेबीज रोग उन्मुलन गर्न निःशुल्क खोप अभियान कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु. ५ करोड व्यवस्था ।	भेडा बाख्रामा लाग्ने पिपिआर (Peste Des Petits Ruminants) रोग नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि २०७९ फागुन १ देखि फागुन ७ गतेसम्म बागमती प्रदेशको १३ वटै जिल्लाहरूमा सप्ताह व्यापी खोप अभियान सञ्चालन गरिएको जसमा १०, १८, ३२१ भेडा बाख्रालाई पिपिआर रोग विरुद्धको खोप लगाईएको । त्यसैगरी पशुमा लाग्ने खोरेत र रेबीज रोग उन्मुलन गर्न निःशुल्क रूपमा २८०८०० खोरेत र ७६८६ रेविज विरुद्धको खोप लगाइएको ।
४२	उच्च पहाडी र हिमाली भेगमा चौँरी र च्याङ्गा पालनको प्रवर्द्धन गर्न पशु चिकित्सक सेवा सहितको नश्ल सुधार, आहार व्यवस्थापन, खर्क सुधार, तालिम लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था ।	दोलखा र सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा चौँरी प्रवर्द्धन गर्न चौँरीको खर्क सुधार, चौँरी प्रजननको लागि याक खरिद, घुम्ती गोठ निर्माण तथा सुधार लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	बजेट बक्तव्यको सक्षिप्त व्यहोरा	कार्यसम्पादनको अवस्था
४३	स्थानीय तहसँगको समन्वयमा हरेक वडामा कृषि प्राविधिकको व्यवस्था सहित एक वडा एक पशु स्वास्थ्य क्लिनिक स्थापना गर्न रु. १८ करोड २७ लाख विनियोजन ।	पशु स्वास्थ्य तथा क्लिनिकल सेवालाई विस्तार गर्न स्थानीय तहसँगको समन्वयमा प्रदेशका २९ स्थानमा “एक वडा एक पशु स्वास्थ्य क्लिनिक” स्थापनाको लागि निर्माण व्यवसायीसँग सम्झौता भई निर्माण कार्य शुरु भएको ।
४४	कृषिसँग सम्बन्धित विश्वविद्यालय र कृषि अनुसन्धान परिषदसँग सहकार्य गरी कृषि सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान, प्रविधि विकास र प्रसार मार्फत कृषि प्रणालीलाई प्रवर्द्धन र रुपान्तरण गर्न एकम विनियोजन ।	कृषिसँग सम्बन्धित विश्वविद्यालय र कृषि अनुसन्धान परिषदसँग सहकार्यका लागि अनुसन्धान, प्रसार र शिक्षा (REE Forum) गठन भएको तथा हाल गाईँसीमा फैलिएको Lumpy Skin disease को बारेमा पम्फलेट प्रकाशन गरी कृषकहरूलाई उक्त रोगबारे जानकारी गराइएको ।

२.५ आ.व. २०७५/८० मा सञ्चालित कृषितर्फको मुख्य कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण

क्र.सं.	मुख्य कार्यक्रम	इकाई	कृषि विकास निदेशनालय, हेटौडा		कृषि ज्ञान केन्द्र चितवन		कृषि ज्ञान केन्द्र धादिङ्ग		कृषि ज्ञान केन्द्र ललितपुर		कृषि ज्ञान केन्द्र नुवाकोट		कृषि ज्ञान केन्द्र सिन्धुली		कृषि ज्ञान केन्द्र मेछाप		बीजविजन प्रयोगशाला हेटौडा		मटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला, हेटौडा		जम्मा	
			लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति
१	कृषि विकासका लागि बीउ पुँजी कोष परिचालन	जना	१	१	३	०	१०	१	१५	२	१५	०	१	०	०	०					४५	४
		रु. हजारमा	५०००	३३००	१५०००	०	१००००	७०५.७३	१५०००	१२५३	१५०००	०	२५००	०	०	०					६२५००	५२५९
२	प्राङ्गिक मल विस्तार कार्यक्रम	मे.टन.			७५०	०	५०००	५०	०	०	७५०	०	७५००	०	०	०					१४०००	५०
३	यान्त्रिकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	रु. हजारमा			७५००	६४९७	५०००	४७५१.२	७५००	५९००	७५००	७०८४	४०००	४०००	७५००	७५००					४६५००	४९९५
४	डिज बोरिङ्ग निर्माण तथा संचालन	संख्या			०	०	०	०							०	०	०				०	०
	सिंचित क्षेत्र विस्तार	हेक्टर			०	०	०	०	४५	३५	४०	३९	६०	६०	२०	१५	६०	०	०		०	०
५	साना सिंचाइ कार्यक्रम	संख्या			०	०	३०	३०	४५	३५	४०	३९	६०	६०	२०	१५	६०	५५			२५५	२३०
	सिंचित क्षेत्र विस्तार	हेक्टर			०	०	०	४०	३०			२५	९०	९०	३०	१७					०	२३२
६	प्लास्टिक पोखरी निर्माण	संख्या			०	०	०	०							०	४५	३८				४५	३८
	सिंचित क्षेत्र विस्तार	हेक्टर			०	०	०	०							०	४	२				४	२
७	स्थाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर			०	०	५०	५०			५०	४०	३३	३३	२	०	०				१२३	१२५
		रकम रु. हजारमा			०	०	५०००	४६७८	१००००	४४४६	५०००	३३३०	२६६६	१६४	०	०					२३२००	१५२८४
८	मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर			१५०	१५०	७५	५८			२५०	२४०	१००	६५	६	६५	३४				६४६	५५३
		रकम रु. हजारमा			१५०००	१५०००	७५००	५७७४			२५०००	२३७३७	१००००	६५४०	५२०	६५००	३३८९				६४०००	५५६६०
९	व्यवसायिक तत्कारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर			५०	५०	१२५	१२५	१२५	३०	१५०	१४०	४०	३८	१२	०	०				४८६.५	३९५
		रकम रु. हजारमा			१००००	६९३९	२५०००	२४८४४	२५०००	६०७४	३००००	२६५७४	७५३८	२५२२	०	०					९७९००	७७०९९
१०	च्याउ खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	के.जी.			१०००	१०००	०	०	१३४५०	१३४५०			०	०	०	०					१४४५०	१४४५०
		रकम रु. हजारमा			५०००	३२००	०	०	१०००	९९२९			०	०	०	०					६०००	१३९२९
११	मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	घार संख्या			६०००	४५००	०	०					०	०	०	०					४५००	४५००
		रकम रु. हजारमा			६०००	२२००	०	०					०	०	०	०					६०००	२२००
१२	आलु बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर			०	०	०	०			२५	२५	३०	३०	०	८५	६०				१४०	११५

क्र.स.	मुख्य मुख्य कार्यक्रम	इकाई	कृषि विकास निदेशनालय, हैदौड		कृषि ज्ञान केन्द्र चितवन		कृषि ज्ञान केन्द्र धादिङु		कृषि ज्ञान केन्द्र ललितपुर		कृषि ज्ञान केन्द्र द्द काभ्रे		कृषि ज्ञान केन्द्र नुवाकोट		कृषि ज्ञान केन्द्र सिन्धुली		कृषि ज्ञान केन्द्र मेछाप		बीरबिजन प्रयोगशाला हैदौड		माटौ तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला, हैदौड		जम्मा	
			लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति
		रकम रु. हजारसा		०	०	०					५०००	४९५३	६०००	४९४९	०	१७०००	१०२९५					२८०००	९९३९७	
१३	धान प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर		२५०	०	०							१००	४८	०	०	०	०					३५०	२९८
		रकम रु. हजारसा		२५०००	१९९४००	०	०						१०००००	४४	०	०	०	०					३५०००	९९४४४
१४	तेलहनबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर		५०	०	०									०	०	०	०					५०	५०
		रकम रु. हजारसा		६०००	५९९४	०	०								०	०	०	०					६०००	५९९४
१५	पुष्प खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर		०	०	०									०	०	०	०					०	०
		रकम रु. हजारसा		०	०	०	१०००	८०५२							०	०	०	०					९०००	८०५२
१६	अलैची प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर		०	०	०									०	३८	९९						३८	९९
		रकम रु. हजारसा		०	०	०									०	३५५००	९८२८	०					३५००	९८२८
१७	किचो प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर		०	०	०					४०	२०			३	८०	२४						१२०	४७
		रकम रु. हजारसा		०	०	०				४०००	२०५७				९८५	८०००	२३९२						९२०००	४६३३
१८	कमी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर		०	०	०							२९	९७	०	०	०	०					२९	९७
		रकम रु. हजारसा		०	०	०							२९०००	९६८४	०	०	०	०					२९००	९६८४
१९	फलफूल खेती (मैवा र केरा) प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर		०	०	०									०	०	०	०					७	०
		रकम रु. हजारसा		०	०	०									०	०	०	०					७	०
२०	मसलाबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर		०	०	०									०	०	०	०					७	०
		रकम रु. हजारसा		०	०	०									०	०	०	०					७	०
२१	सुन्तला खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर		५०	५०	०	०				५०	४५			०	४०	२८						१४०	९२३
		रकम रु. हजारसा		५०००	२५७२	०	०				५०००	४९९०			०	४०००	२७३२						१४०००	९४९४
२२	न्यूनतम सम्बर्धन मुख्य कार्यान्वयन कार्यक्रम	परिमाणु मेट.		१	१	१	१	०			१	०			०	०	०	०					३	१

क्र.स.	मुख्य मुल्या कार्यक्रम	इकाई	कृषि विकास निदेशनालय, हेटौँडा		कृषि ज्ञान केन्द्र चितवन		कृषि ज्ञान केन्द्र धादिङ्ग		कृषि ज्ञान केन्द्र ललितपुर		कृषि ज्ञान केन्द्र काभ्रे		कृषि ज्ञान केन्द्र नुवाकोट		कृषि ज्ञान केन्द्र सिन्धुली		मेछाप		बीरबिजन प्रयोगशाला हेटौँडा		माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला, हेटौँडा		जम्मा	
			लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति
		रकम रु. हजारमा		१४०००	६६९	१००००	१०३				१००००	०			०	०	०	०					३४०००	७७२
२३	५ विगाहा भन्दा बढी तरकारी खेती गर्ने कृषक, कृषि फर्म, कृषक समूह, सहकारीलाई कोलड चेम्बर	संख्या	१०	०	०	०	०								०	०	०	०					१०	०
		रकम रु. हजार		०	०	०	०								०	०	०	०					०	०
२४	सहकारी मोडेलमा सञ्चालित किसान भाउदारलाई विद्युत महशुलमा छुट	सहकारी संख्या	१०	४	०	०	०								०	०	०	०					१०	४
		रकम रु. हजार	१५००	४००	०	०	०								०	०	०	०					१५००	४००
२५	आ.व.२०७८/७९ मा सम्पन्न डिप टयुबवेल कार्यक्रमको दोस्रो चरणको निर्माण	संख्या	५	३	०	०	०								०	०	०	०					५	३
		रकम रु. हजार	१००००	८६००	०	०	०								०	०	०	०					१००००	८६००
२६	समूह/सहकारी तथा निजि क्षेत्रसँगको सहकार्यमा हडब्रिड डुगर वितरण कार्यक्रम	संख्या	२	०	०	०	०								०	०	०	०					२	०
		रकम रु. हजार		०	०	०	०								०	०	०	०					०	०
२७	अल्पसंख्यक एवं सिमान्तकृत जातीहरुका लागि कृषिमा आधारित आयआर्जन कार्यक्रम	कृषक संख्या		०	०	०	०								०	०	०	०					०	०
		रकम रु. हजार		०	०	०	०								०	०	०	०					०	०
२८	एकल महिलाद्वारा उत्पादित कृषि उत्पादनमा प्रोत्साहन कार्यक्रम	कृषक संख्या	३०	२१	०	०	०								०	०	०	०					३०	२१
		रकम रु. हजार	८५००	४७००	०	०	०								०	०	०	०					८५००	४७००

क्र.स.	मुख्य मुख्य कार्यक्रम	इकाई	कृषि विकास निदेशनालय, हेटौडा		कृषि ज्ञान केन्द्र चितवन		कृषि ज्ञान केन्द्र धादिङ्ग		कृषि ज्ञान केन्द्र ललितपुर		कृषि ज्ञान केन्द्र काभ्रे		कृषि ज्ञान केन्द्र नुवाकोट		कृषि ज्ञान केन्द्र सिन्धुली		कृषि ज्ञान केन्द्र मेछाप		बीरबिजन प्रयोगशाला हेटौडा		मोटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला, हेटौडा		जम्मा		
			लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	
२९	उत्पादनमा आधारित आहु प्याज लसुन र अदुवामा प्रति के.जी. ५० पैसा प्रोत्साहन	परिमाणु मेट.	०	०	०	०	०	०							०	०	०	०					०	०	
		रकम रु. हजारमा		०	०	०	०	०								०	०	०	०					०	०
३०	उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारिकरणका लागि बीउ पुजी कोष कार्यक्रम	जना	३	०	०	०	०	०							०	०	०	०					३	०	
		रु. हजारमा		७०००	०	०	०	०								०	०	०	०					७०००	०
३१	रकम विकास कार्यक्रम(पुरानो)	संख्या		७	५	३	१	७	५	७	६	६	६	१	१	६	६	६					३७	३०	
३२	प्रणालिक उत्पादनका लागि प्लास्टिक घर निर्माण/विस्तार/जिआइ पाइपमा ल्वागवर्धधि खनलतपविनम/एवधि जयगकम/स्वत जयगकम वा अन्य आधुनिक प्रविधिको प्लास्टिक हाउस) अनुदान	संख्या		४	४	२	२	८	७	५	४	४	३	१	४	८							२७	२९	
३३	एकल फार्मको लागि खुल्ला जमिनमा "प्रणालिक उत्पादन"	संख्या		४	४	२	२	३	२				३	३	०	३	३						१५	१४	
३४	भूमि कम्पोस्ट मल बगान भूमिसंकेड निर्माण	संख्या		१०	१०			१५	१२	१७	१७	१५	७		०	१५	३					७२	४९		
३५	प्राङ्गारिक कृषि उपजका लागि प्रतिक्रमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम	रोपनी		१००	९४	०	०	३५	०				३०	०	०	०	०	०					१६५	९४	
३६	धानबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम(संघ सशर्त)	हेक्टर		१	१	५०	५०						५०	३४	०	०	०	०					१०१	८५	
		रकम रु. हजारमा		७४००	७४०४	२५००	२४२५						५०००	३२७७		०	०	०					१५०००	१३९९६	
३७	मकैबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम(संघ सशर्त)	हेक्टर		०	०	४०	२६			५०	२१				०	५०	७					१४०	५४		

क्र.स.	मुख्य कार्यक्रम	इकाई	कृषि विकास निदेशनालय, हेटौँडा		कृषि ज्ञान केन्द्र चितवन		कृषि ज्ञान केन्द्र धादिङ्ग		कृषि ज्ञान केन्द्र ललितपुर		कृषि ज्ञान केन्द्र नुवाकोट		कृषि ज्ञान केन्द्र सिन्धुली		कृषि ज्ञान केन्द्र सोलुखुम्बु		बीरबिजन प्रयोगशाला, हेटौँडा		माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला, हेटौँडा		जम्मा	
			लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति
		रकम रु. हजारमा		०	५०००	३२४३					५०००	२४६१		०	५०००	७२६					१४०००	६१३०
३८	दलहनबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम(संघ सहित)	हेक्टर		१७५	७	८३	२७		०		५०	१०		४	५०	५					३५७५	५३
		रकम रु. हजारमा		१७५००	७५०	१००००	३४३७	५०००	०	१२५००	१८९४	१२५००	२१३२	२११	१२५००	१५५					७००००	८५७९
३९	उन्नत बीउ उत्पादनमा प्रोत्साहन कार्यक्रम	मे.टन.		१८०	५६६	०	०				११८	८५		०	०	०					२९७५	६५१
		रकम रु. हजार		३६००	३५९५	०	०				२३५०	१७००	३००	०	०	०					६२५०	५२९५
४०	श्रोत बीउ उत्पादनका लागि पूर्वधार तथा प्रशोधन विकास सहयोग	संख्या		१	०	०	०							०	०	०					१	०
		रकम रु. हजार		५०००	०	०	०							०	०	०					५०००	०
४१	उन्नत बीउ उत्पादनका लागि पूर्वधार तथा प्रशोधन विकास सहयोग	संख्या		०	०	०	१	१					१	०	०	१	१				३	३
		रकम रु. हजार		०	०	१०००	९९०						१०००	०	०	१०००	३९६				३०००	३०००
४२	प्रयोगशालाबाट बीउ प्रमाणिकरण परिमाण	मे.टन.		०	०	०	०	०	०						०	०	०	२००	२०१		२००	२००
४३	बीउ बाली परिक्षण	हेक्टर																५७९			५७९	५७९
		मे.टन.		०	०	०	०							०	०	०		१४५०			०	१४५०
४४	बीउ नमुना परिक्षण	संख्या		०	०	०	०							०	०	०	१०००				१०००	१०००
४५	खट्टा बाली निरीक्षण	हेक्टर																			०	०
४६	माटो परिक्षण घुम्ती शिविर	शिविर संख्या		०	०	०	०							०	०	०			१०	१४	१०	१४
		नमुना परिक्षण		०	०	०	०							०	०	०				४३५२	०	४३५२
४७	प्रयोगशालाबाट माटोको नमुना परिक्षण	संख्या		०	०	०	०							०	०	०			१०००	१३२२	१०००	१३२२
	अन्य														०	०					०	७२८

२.१० आ.व. २०७५/८० मा सञ्चालित पशुपक्षी तथा मत्स्य विकासतर्फको मुख्य कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण

क्र.स.	मुख्य मुख्य कार्यक्रम	इकाई	पशुपक्षी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय, हेटौँडा		भेअतपसेविके, चितवन		भेअतपसेविके, मकवानपुर		भेअतपसेविके, धादिङ्ग		भेअतपसेविके, ललितपुर		भेअतपसेविके, नुवाकोट		भेअतपसेविके, काभ्रे		भेअतपसेविके, दोलखा		भेअतपसेविके, सिन्धुली		जम्मा	
			लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति
१	पशुपक्षी विकासका लागि बीउ पुँजी कोष परिचालन	जना	३	०	१	०	०	०	१५	३५	०	०	०	०	२१	०	१४	०	१९	७०		
	रकम रु. हजार		१५०००	०	८५००	०	५०००	१५०००	९९८५	०	०	१००००	९९००	१५०००	९९००	६९५२	१५०००	६८५००	२६८३७			
२	उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारि करणका लागि बीउ पुँजी कोष परिचालन	जना	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०		
	रकम रु. हजार		०	०							०	०	०	०	०	०			०	०		
३	यान्त्रिक तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	रु. हजारमा	५०००	४२४३.५९५	३५००	१८५०	४३५०	२८१९.८	५०००	३३६२	१५००	७०५.१५६	५०००	४८७१	५०००	३७८०	५०००	२९३५०	२९६३५.५७			
४	ब्लक विकास कार्यक्रम पुर संख्या नो)	संख्या	२	२	६	५	१	१			३	३	१	१	१	१	१	१४	१३			
५	मत्स्यपालन क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	हेक्टर													२	२	३.१	५	३२	१७.२९		
	रकम रु. हजार		१४०००	४६४७	३५००	१४८०								१५००	१४९८	२८४९	३५००	२२५००	१०१७४.३७			

क्र.सं.	मुख्य मुख्य कार्यक्रम	इकाई	पशुपत्नी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय, हेटौडा		मे.अत.प.से.वि.के., चितवन		मे.अत.प.से.वि.के., मकवानपुर		मे.अत.प.से.वि.के., धादिङ्ग		मे.अत.प.से.वि.के., ललितपुर		मे.अत.प.से.वि.के., नुवाकोट		मे.अत.प.से.वि.के., काभ्रे		मे.अत.प.से.वि.के., दोलखा		मे.अत.प.से.वि.के., सिन्धुली		जम्मा	
			लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति
५	उत्पादनमा आधारित दूधमा अनुदान	सहकारी	०	०	०	०			०	०					८६	६०					८६	६०
	उत्पादनमा आधारित दूधमा अनुदान	लिटर	०	०	०	०			०	०					३४४६२३४.४	२७६४०४८८.७४					३४४६२३४.४	२७६४०४८८.७४
	उत्पादनमा आधारित दूधमा अनुदान	रु हजार	०	०	०	०			०	०						९८४०४९७४					९८४०४९७४	९८४०४९७४
६	कबुलियती बन कार्यक्रम खोलेत रोग नियन्त्रणका लागि खोप	समूह	०	०	०	०			०	०											०	०
७	खोलेत रोग नियन्त्रणका लागि खोप	संख्या		४९४००	४८००	३००००			०	०	१०००००	६८०००			१७५०००	१५५०००					२८००००	३३२४००
	पिपिआ रोग नियन्त्रणका लागि खोप	संख्या		१३४०००	१८६३०००	११४०००	११४०००	१३००००	१३००००	११४०००	१३००००	२६०००	२३००००		१७५०००	१७५०००			१४९०००	१४९०००	११०९०००	
९	भ्यागुने -चकरे रोग नियन्त्रणका लागि खोप	संख्या		२८०००					२८०००	२८०००					२८०००	२८०००			०	०	४६०००	८४०००
१०	मृदाबै रोग नियन्त्रणका लागि खोप	संख्या		८०००					१०४००	९८९४	२४०००	१६०००	१४८००	८४०	२०००	२०००			११०००	११०००	४९२००	४४७४४
११	रानीखेत रोग नियन्त्रणका लागि खोप	संख्या		४९०००					६३०००	६९४००	११३०००	८२०००	१०००		६३०००	६३०००			१२६०००	१२६०००	४४३०००	३८७५००

क्र.स.	मुख्य मुख्य कार्यक्रम	इकाई	पशुपत्नी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय, हेटौडा		मे.अत.प.से.वि.के., चितवन		मे.अत.प.से.वि.के., मकवानपुर		मे.अत.प.से.वि.के., धादिङ्ग		मे.अत.प.से.वि.के., ललितपुर		मे.अत.प.से.वि.के., नुवाकोट		मे.अत.प.से.वि.के., काभ्रे		मे.अत.प.से.वि.के., दोलखा		मे.अत.प.से.वि.के., सिन्धुली		जम्मा	
			लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति
१२	रेविज रोग नियन्त्रणका लागि खोप	संख्या	२४००	२४००			११००	०	६१०	०	४४४२	४८६	४८६	४८६	४०००			६००	६००	७८८६	१४८४८	
१३	पशुपत्नी उपचार सेवा	संख्या		९४६३		४३१२			१४६३९	०	२६४७	२००००	१९९४४		१९४२०				२४०००	२००००	९४४४६	
१४	पशु स्वास्थ्य शिबिर	पटक		२		२	२	२	३	३	२	३	३	३	३				६	६	२१	१९
१५	पशु स्वास्थ्य शिविरमा सेवा प्राप्तिका लागि प्रयासको संख्या	संख्या		६००					९८८८	०		०	०	०	१८३०				०	१०४९०	६००	२२९४०
१६	पशु प्रजनन सेवा कृतिम गर्भधान												०	०							०	९२१२४
	गाई	संख्या		४४०३					०	२३६२	०	४२४८३	०	३४१९	२८०३६				०	४१४२	०	१३९१४४
	भैँसी	संख्या		४१४४					०	९११	०	४०४०	०	१७६१	४०१०				०	२४८७	०	१९३७३
	बाढा	संख्या		४००							०	७४६			३१							
१७	पशु प्रजनन सेवा प्राकृतिक गर्भधानको लागि पशु वितरण संख्या	संख्या	०	०		२४	२४		०	०					१४					२४	३९	
१८	पशु आहारा सेवा								०	०	४४	९०	०	०					०	०	४४	९०
	घाँस क्षेत्र विस्तार	हेक्टर	७०	७०		४४	३०		३०	३०					४४				३४	२७४	२३२	
	घाँस क्षेत्र विस्तार को लागि प्रोत्साहन अनुदान	रु	४०४०	२१९७३६४					२१००	२०६६९			१४००	१११७२०९	४०००				३०००	११३६	१४६४०	९४४१७३६

क्र.सं.	मुख्य मुख्य कार्यक्रम	इकाई	पशुपत्नी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय, हेटौडा		मे.अ.त.प.से.वि.के., चितवन		मे.अ.त.प.से.वि.के., मकवानपुर		मे.अ.त.प.से.वि.के., धादिङ्ग		मे.अ.त.प.से.वि.के., ललितपुर		मे.अ.त.प.से.वि.के., नुवाकोट		मे.अ.त.प.से.वि.के., काभ्रे		मे.अ.त.प.से.वि.के., दोलखा		मे.अ.त.प.से.वि.के., सिन्धुली		जम्मा	
			लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति
	घाँस क्षेत्र विस्तार को लागि बीउ बिरुवा वितरण	हेक्टर			४८	४८	५००	४८८	०	०	२९	२९			५०						५७७	६१५
१९	दुध उत्पादन वृद्धि कार्यक्रम	चाकेज			४	४	३	०	२	२	४	४	२	२	६				३	३	२४	२१
२०	लसि से ग. तिरुद्धको खोप														१००००							
२१	अन्य																				०	०

२.११ मन्त्रालय तथा अन्तर्गतका निकायहरूबाट आ.व. २०७६/७७ मा सन्चालित कार्यक्रमहरूबाट हॉसिल मुख्य उपलब्धीहरू

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				खर्च रु. हजार	हॉसिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रु. हजार		
१	कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, हेटौडा	प्रदेश कृषि विकास ऐन तर्जुमा सम्बन्धी गोष्ठी	पटक	२	३००		प्रदेश कृषि विकास सम्बन्धमा व्यतस्था गर्न बनेको विशेषक, २०८० प्रदेश समा सचिवालयमा दर्ता भएको
		कार्यविधि तयारी तथा स्वीकृती	पटक	२			मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरूबाट सञ्चालन हुने वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि १४ वटा कार्यविधिहरू स्वीकृत भएको
		कृषि तथा वन विश्वविद्यालयमा BS Lab स्थापना तथा हस्तान्तरण (बहुवर्षीय)	संख्या	१	८९०००	८९०७३	पशुपक्षीको रोग अन्वेषण तथा अनुसन्धान गर्न कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवनमा बायो सेफ्टी लेभल टु क्लस प्रयोगशाला स्थापनाको लागि भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको तथा प्रयोगशालाको उपकरणहरू जडान कार्य भैरहेको ।
		एक वडा एक पशु स्वास्थ्य क्लिनिक स्थापना	संख्या	३०	१५०००	३५९१२	पशु स्वास्थ्य तथा क्लिनिकल सेवालाई विस्तार गर्न स्थानीय तहसँगको समन्वयमा प्रदेशका २९ स्थानमा एक वडा एक पशु स्वास्थ्य क्लिनिक स्थापनाको लागि निर्माण कार्य शुरू भएको ।
		मानव र वन्यजन्तुबीच द्वन्द्व न्यूनीकरण तथा कृषि वाली सुरक्षाका लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका उपभोक्ता र स्थानीय तहका समन्वयमा पखाल निर्माण (निस्तर्ता)	कि. मि.	३	५००००	२०३५६	मानव र वन्यजन्तुबीच द्वन्द्व न्यूनीकरण तथा कृषि वालीको सुरक्षाको लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका उपभोक्ता र स्थानीय तहको समन्वयमा गत आ.व. सम्म १०४६ कि.मि. निर्माण कार्य सम्पन्न भएको पखालको चालु आ.व. मा थप २.५९७ कि.मि. गरी जम्मा १३.०५७ कि.मि. सम्पन्न भएको तथा निर्माण कार्य जारी रहेको ।
		फरलफूल तथा तरकारी भण्डारणका लागि सामेदारीमा शीत भण्डार निर्माण (निस्तर्ता)(बहुवर्षीय)	संख्या	१०	५००००	२३३९६	बागमती प्रदेशका ८ जिल्लाका १० स्थानमा निर्माणधिन शीत भण्डारहरूको निर्माण कार्य ८५ प्रतिशत सम्पन्न, सुब्बा जिल्लामा सञ्चालनमा आएको, जिरी, लिश्वुण्डखर, मुल्कोट र मन्थलीमा परिक्षण सम्पन्न भएको तथा बाँकी जिल्लामा निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेको । उक्त निर्माण कार्यबाट १५८०० मे.ट. फरलफूल तथा तरकारी भण्डारणमा सहजता ।
		आपकालिन/आकस्मिक रोग/क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम	पटक	३	३००००	१४७९७	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रमा प्रकृतिक तथा गैर प्रकृतिक विपदाबाट क्षति पुगेका ४१ जना किसानलाई १ करोड ५७ लाख ७५ हजार १ सय ६० रुपैयाँ राहत रकम उपलब्ध गराइएको ।
२	प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड, हेटौडा	प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड संयन्त्रबाट मकवानपुर जिल्लामा दुग्ध पाउडर प्लान्ट निर्माण तथा सञ्चालन गर्ने, IEE समेत (बहुवर्षीय)	संख्या	१	७००००.००	४३०५२१८	प्राणान्तिक भवन, मुख्य कारखाना भवन, वेइलर भवन र कोल्ड स्टोरे भवन निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेको । ETP अन्तर्गतका कामहरू अन्तिम अवस्थामा पुगेको, सम्पूर्ण मेशिनरी औजारहरू आइसकेको र जडानको अन्तिम चरणमा पुगेको
		निजी डेरी उद्योगीहरूसँग अन्तरकृया कार्यक्रम	पटक	१	२५०	२१८००	विभिन्न ठाउँबाट आएका निजी डेरी उद्योगीहरूसँग समस्याको बारेमा छलफल गरियो ।
		जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघहरूसँग दुग्ध संकलन, प्रशोधन तथा गुणस्तर सुधार सम्बन्धी अन्तरकृया गोष्ठी	पटक	२	५००	३४५.७००	विभिन्न ठाउँबाट आएका जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघहरूसँग दुग्ध संकलन, प्रशोधन तथा गुणस्तर सुधारको बारेमा छलफल गरियो ।
		स्थलागत थुनेलो रोग सम्बन्धी प्रविधि प्रसार प्रसार	पटक	१	१०००	९६१	किसानहरूलाई थुनेलो रोग सम्बन्धी जानकारी दिइयो र थुनेलो रोग सम्बन्धी सामग्री वितरण मकवानपुर, चितवन र काभ्रेमा सम्वन गरियो ।
		मिल्क कलेसन बैंक स्थापना कार्यक्रम	संख्या	२५	५५००	४५४९.०४	बागमती प्रदेशका विभिन्न ठाउँमा छरिएर रहेको किसानको दुधलाई संकलन गर्न चिलिङ म्याट र मिल्क क्यान वितरण गरियो ।
		सामेदारीमा आधुनिक र पुर्ण स्वचालित गाईपालन कार्यक्रम	संख्या	१०	३०६०	७८९९०	कृषकलाई आधुनिक तरिकाले गाईपालन गर्नकै बीउपुर्जी काष परिचालन गरियो ।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम					हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	
		साइलन्स प्रोस्टाहान तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक/संख्या	१	४००००	४४५३.६८	बागमती प्रदेशका विभिन्न ठाउँमा साईलन्स किमा भाएका गाईसिलाई वितरण गरियो ।
		सफल दुग्ध ब्यावसायिक, किसान र सहकारी सम्बन्धी वृत्तचित्र निर्माण	संख्या	१	२४०	२३५.००	किसानहरुलाई दुग्ध सम्बन्धी विभिन्न किसिमका जानकारी टेलिभिजनद्वारा दियो ।
		दुग्ध पदार्थ यान्त्रिकरण कार्यक्रम	संख्या	१	१००००	६८३५.४०	बागमती प्रदेशका विभिन्न ठाउँबाट भाग भए अनुसार विभिन्न यन्त्र उपकरण सामग्रीहरू संस्थालाई वितरण गरियो ।
		दुग्ध उत्पादक कृषक/ उद्यमिहरुको अभ्यापन अवलोकन भ्रमण	पटक/संख्या	१	४००	३९६.९८	बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लाका कृषक र उद्यमिहरुलाई पूर्वी नेपालका विभिन्न ठाउँमा अभ्यापन अवलोकन भ्रमण गरियो ।
		एक सहकारी एक मिल्क एनालाईजर वितरण कार्यक्रम	वटा	२०	५०	२३३५.५५	बागमती प्रदेशका विभिन्न ठाउँबाट भाग भए अनुसार विभिन्न मिल्क एनालाईजर सामग्रीहरू संस्थालाई वितरण गरियो ।
		दुग्ध दिवस मनाउने	पटक	१	१४०	१३७७.३	विश्व दुग्ध दिवसको दिन बागमती प्रदेशका कक्ष मकवानपुर र चितवनमा दुग्ध पदार्थ वितरण गरी मनाइयो ।
		राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्ड र प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड बीच अन्तर कृषा कार्यक्रम	पटक	१	१००	४५.२८	राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्ड र प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड बीच अन्तरकृषा कार्यक्रम गरियो ।
		प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड योजना तर्जुमा कार्यक्रम	पटक	१	१२०	११३.८९	आ.व. २०८०/८१ मा के-कस्ता खालका कार्यक्रम राख्न सकिन्छ भन्ने विषयमा बागमती प्लेडो शका सरोकारवाला र कृषक विच छलफल गरियो ।
		वन करिया, सुरेल, जिलेल, हायु लगायतका अलसंख्यक तथा सिमान्तवृत्त जाती र दलित एवम् पिछडिएका जातीहरुका लागि कृषिमा आधारित आयआर्जन कार्यक्रम		१	४०००	३०००	
		राष्ट्रपति उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार		१	५०	३.९	वागमती प्रदेश भित्रका ४ जना उत्कृष्ट कृषकहरु लाई पुरस्कार वितरण गरिएको
		विभिन्न बालीमा आकास्मिक बाली संरक्षण सेवा		१०	५०	१.०	माग अनुरूपको वालो संरक्षण सामग्रीहरु प्रदान गरिएको
		कृषिमा उच्च शिक्षा हासिल गरेका तथा बेरोजगार युवाहरुमा उद्यमशिलता प्रवर्द्धनको लागि सहयोग कार्यक्रम		२५	२०००	११.३	५ जनालाई ब्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धनको लागि अनुदान प्रदान गरिएको
		आ.व २०७८/७९ मा सम्पन्न दिप ट्युबवेल कार्यक्रमको दोश्रो चरणको निर्माण		१०	१०००	८६.६	३ वटा डिप वोरिङको दोस्रो चरणको कार्य सम्पन्न
		कृषिमा स्नातकोत्तर अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको लागि सोधकार्यमा सहयोग		१५	१५०	१५.०	१५ जना स्नातकोत्तर अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको लागि सोधकार्यको लागि अनुदान प्रदान गरिएको
		कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भण्डारा, चितवन		१	५००	४५७	बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लाका १८ जना अगुवा कृषकहरुलाई प्रांगारिक खेती सम्बन्धी तालिम दिएर उनीहरुको ज्ञान तथा सीप अभिवृद्धि गरेको ।
		अगुवा कृषकहरु आधुनीक मारीपालक		१	५००	४२०	बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लाका २० जना अगुवा मारीपालक कृषकहरुलाई आधुनिक मौर पालन सम्बन्धी तालिम दिएर उनीहरुको ज्ञान तथा सीप अभिवृद्धि गरेको ।
		अगुवा कृषकहरु उदियमान फलफूल खेती प्रविधि सम्बन्धी तालिम		१	५००	४८२	बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लाका १८ जना अगुवा कृषकहरुलाई उदियमान फलफूल खेती सम्बन्धी तालिम दिएर उनीहरुको ज्ञान तथा सीप अभिवृद्धि गरेको ।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार
		अधिकृतस्तर फलफूल बिरुवाको प्रसारण प्रविधि सम्बन्धी तालिम	पटक	१	६००	५५०
		प्राविधिकस्तर साना सिँचाई तालिम	पटक	१	१२००	८०२
						बागमती प्रदेशका विभिन्न कार्यालयहरूमा कार्यरत १९ जना कृषि प्राविधिकहरूलाई फलफूल बिरुवाको प्रसारण विधि सम्बन्धी तालिम दिएर उनीहरूको ज्ञान तथा सीप अभिवृद्धि गरेको ।
						बागमती प्रदेशका विभिन्न कार्यालयहरूमा कार्यरत १० जना कृषि प्राविधिकहरूलाई साना सिँचाईको दर स्टिपेट तथा अनुगमन प्रकृया सम्बन्धी तालिम दिएर उनीहरूको ज्ञान तथा सीप अभिवृद्धि गरेको ।
		प्राविधिकस्तर सार्वजनिक खरिद (Software) सम्बन्धी तालिम	पटक	१	६००	६००
		सेवाकालिन तालिम(अधिकृतस्तर सातौं/आठौं) ३५ दिने	पटक	१	२०००	२६७७
		कृषकस्तर संरक्षित संरचनाको आधारभूत जानकारी एवम संरचनामित्र तरकारी खेती प्रविधि सम्बन्धी तालिम	पटक	१	५००	४००
						बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लाका २० जना अगुवा कृषकहरूलाई संरक्षित संरचनाको आधारभूत जानकारी एवम संरचनामित्र तरकारी खेती प्रविधि सम्बन्धी तालिम दिएर उनीहरूको ज्ञान तथा सीप अभिवृद्धि गरेको ।
		व्यवसायिक अगुवा कृषकस्तर च्याउ खेती तालिम	पटक	१	५००	४७८
						बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लाका २० जना अगुवा कृषकहरूलाई च्याउ खेती तालिम सम्बन्धी तालिम दिएर उनीहरूको ज्ञान तथा सीप अभिवृद्धि गरेको ।
		अगुवा कृषकस्तर तालिम-पुष्प	पटक	१	५००	४८८
						बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लाका २० जना अगुवा कृषकहरूलाई पुष्प खेतीको महत्व, प्रसारण पद्धति, खेती प्रविधि, सजावट, रोग किरा व्यवस्थापन लगायतका विषय समेटेर तालिम सञ्चालन गरी किसानको ज्ञान तथा सीप अभिवृद्धि गरेको ।
		अगुवा कृषकस्तर कृषि मेशिनरी मर्मत संहार सम्बन्धी तालिम	पटक	१	५००	४४८
						बागमती प्रदेशका व्यवसायिक खेती गर्ने २० जना अगुवा किसानहरूलाई साना कृषि यन्त्रको मर्मत गर्ने तरिकाबारे व्यवहारिक कक्षाहरू सञ्चालन गर्दै उनीहरूको ज्ञान तथा सीप अभिवृद्धि गरेको ।
		अगुवा कृषकस्तर खान्दान बाली तथा बीउ उत्पादन प्रविधि तालिम	पटक	१	५००	३८४
		पाठ्यक्रम तर्जुमा बैठक	पटक	३	४५०	१४९
		कार्यालयको वार्षिक प्रगति पुस्तीका प्रकाशन	पटक	१	१००	१००
		कृषि उद्यम सम्बन्धी भिडियो डकुमेन्ट्री निर्माण	पटक	१	२००	२००
		कृषि उद्यमीहरू तथा विषय विशेषज्ञको रोप्टर तयार गर्ने	पटक	२	१००	१००
		तालिम प्रभावकारिता अध्ययन सम्पन्न	पटक	१	३००	३००
						बागमती प्रदेशका विभिन्न पेशामा आवद्ध बहालवाला तथा सेवा निवृत्त कर्मचारी, प्राध्यापक, स्वतन्त्र परामर्शदाताहरूको पनि नाम, ठेगाना, फोन नं. र ईमेल, योग्यता लगायतका विषय समावेश गरेर रोप्टर प्रकाशन । योग्य श्रोत व्यक्ति छनौट गर्न सहज हुने साथै सञ्चालित तालिम प्रभावकारी हुने ।
						तालिम केन्द्रबाट आ.व. २०७८/७९ मा सञ्चालित कृषक तथा कर्मचारीको तालिममा सहभागी प्रशिक्षार्थीको धारणा, गुनासा र सुझावहरू संकलन गर्दै अध्ययन सम्पन्न तथा प्रकाशन । आगामी वर्षको लागि गहकिलो खुरक वा पृष्ठपोषण प्राप्त भएको ।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी	
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	
		सकल कृषकहरुको सफलताको कथा संकलन तथा प्रकाशन	पटक	१	२००	२००	बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लामा व्यवसायिक खेती गरिरहेका झड जना सकल व्यवसायिक कृषकहरुको व्यवसायको इतिहास, उत्पादित बाली, बजार, लागत आम्दानी, अपेक्षा, समस्या लगायतका विषयलाई समेटेर यो पुस्तक प्रकाशन गरिएको ।
५	पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	मत्स्यपालन कृषक/व्यवसायीहरुलाई विद्युत खपत महशुसमा अनुदान			१५००	७७६	१० जना मत्स्यपालक कृषकहरुलाई विद्युत खपत महशुसमा ४० प्रतिशत अनुदान दिईएको
		पशु चिकित्सा, पशु विज्ञान र मत्स्य विज्ञानमा स्नातकोत्तर गरिरहेका विद्यार्थीहरुलाई (AFU / TU) रिसर्च ग्रान्ट प्रदान			१०००	८७३	१ जना AFU र TU मा स्नाकोत्तर अध्ययनरत विद्यार्थी बढीमा १ लाखको दरले रिसर्च ग्रान्ट प्रदान गरिएको
		प्रशोधन तथा बजारिकरणका लागि बीउ पुंजी कोष परिचालन			१०००००	२०००	पर्वेखाल, काभ्रेबाट एक जना सामेदार संस्था छनोट भई पशुपन्छी सम्बन्धी प्रशोधन तथा बजारिकरणको कार्य गरेको
		बुढानिलकण्ठ विद्यालयसंगको सहकार्यमा आधुनिक तथा पूर्ण सञ्चालित गाई पालन कार्यक्रम			२००००	१०५६७	बुढानिलकण्ठ विद्यालयमा गाईपालनका लागि फर्म गरेको
		फ्लोटिङ फिस (Floating Fish) दाना उद्योगको विद्युत खपतमा सहूलियत			१०००	१०००	चितवन, रत्ननगरको चितवन सामुदायिक माछा दाना उद्योगले मात्र आवेदन दिएको र दाना उद्योगको विद्युत खपतमा छप प्रतिशत सहूलियत प्राप्त गरेको
		बीउ पुंजी कोष मार्फत बाख्रा स्रोत केन्द्र स्थापना			१००००	५०००	बसनामाडी, मकवानपुरको सिमलथली
		उत्पादनमा आधारित दूधमा अनुदान			३००००००	२९९९९८	र
		सेवाकालिन तालिम (अधिकृतस्तर छैटौँ) ३५ दिने	पटक	१	१	२०००.०	कर्नचारी वृद्धि विकासमा सहयोग पुग्ने
		पशु प्रजनन तथा कृत्रिम गर्भाधान तालिम (सहायकस्तर, २ हप्ते)	पटक	२	२	११२०.०	कृ.ग.मा विस्तार
		द्वर सम्बन्धी तालिम (अधिकृतस्तर, १ हप्ते)	पटक	१	१	३९२.०	तालिम सञ्चालन गर्न सहज
		माछापालन सम्बन्धी तालिम (सहायकस्तर, १ हप्ते)	पटक	१	४२०.०	कृषकहरुलाई माछापालन सम्बन्धी जानकारी दिन सकेको	
		इरिडिमियोलेजी सम्बन्धी तालिम (सहायकस्तर, १ हप्ते)	पटक	१	४१३.०		
		खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम (कर्मचारी, १ हप्ते)	पटक	१	४१९.०	कार्यालयको खरिद व्यवस्थापनमा सुधार	
		भेरेरिनरी प्रविटक्स तथा आधारभुत तालिम (१ हप्ते)	पटक	१	३५७.०		
		प्रयोगशाला प्रविधि तथा व्यवस्थापन तालिम (सहायकस्तर, १ हप्ते)	पटक	१	३९३.०	प्रयोगशालामा विस्तार	
		व्यवसायिक गाई/मैरीपालन तालिम (कृषक स्तर १ हप्ते)	पटक	३	३	९३३.०	कृषकहरु निर्वाहमुखि पेशाबाट व्यवसायिक तर्फ उन्मुख हुने
		व्यवसायिक बाख्रापालन तालिम (कृषक स्तर १ हप्ते)	पटक	३	३	१०४०.०	
		व्यवसायिक माछापालन तालिम (कृषकस्तर, १ हप्ते)	पटक	१	१	३५०.०	
		दुध पदार्थ विविधिकरण सम्बन्धि तालिम (कृषकस्तर १ हप्ते)	पटक	१	१	३५०.०	दुधलाई विभिन्न परिकार बनाई बिक्री गर्न सकिने ।
		व्यवसायिक बंगुरपालन तालिम (कृषकस्तर, १ हप्ते)	पटक	१	१	२८५.०	बंगुरपालन व्यवसायमा वृद्धि
		व्यवसायिक कुखुरापालन तालिम (कृषकस्तर, १ हप्ते)	पटक	१	१	२९२.०	व्यवस्थित तरले कुखुरापालन व्यवसाय गर्न सहयोग पुग्ने ।
		ट्राउट माछापालन सम्बन्धी तालिम (कृषकस्तर, १ हप्ते)	पटक	१	१	३५०.०	ट्राउट माछापालन व्यवसायान उत्साहित भएको
		बचन तथा पशु आहारा व्यवस्थापन तालिम (कृषकस्तर, १ हप्ते)	पटक	१	१	२६१.०	पशु आहारमा वृद्धि भएको

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम					हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	
		भेदरिनीरी औषधी पसल सञ्चालकहरूलाई ओरिएन्टेशन तालिम (३५ दिन)	पटक	२	२	२०००.०	भेदरिनीरी औषधी पसल वैधानिक रुपमा
		व्यवसायिक चोरीपालन तालिम (कृषकभन्तर, १ हप्ते)	पटक	१	१	३४४.०	
		मासुको परिकार उत्पादन तथा व्यवस्थापन तालिम (व्यवसायिकभन्तर, १ हप्ते)	पटक	१	१	३४०.०	मासुको परिकार उत्पादनमा सहयोग भएको ।
		उद्यमशिलता विकास तथा व्यवसायिक कार्ययोजना तालिम (गाई/भैँसी) १ हप्ते	पटक	१	१	३१५.०	कार्ययोजना बनाई व्यवसाय गर्न सक्ने
		उद्यमशिलता विकास तथा व्यवसायिक कार्ययोजना तालिम (बाख्रा) १ हप्ते	पटक	१	१	२८३.०	कार्ययोजना बनाई व्यवसाय गर्न सक्ने
		मागमा आधारित स्थलगत कृषकभन्तर तालिम (३ दिन)	पटक	६	६	८५०.०	
		स्वच्छ सफा मासु उत्पादन तालिम (३ दिन)	पटक	२	२	३३२.०	स्वच्छ र सफा मासु उपभोक्तालाई विक्री गर्न सक्ने
७	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	मकै वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	१५०	१५०००	१२३००	मकवानपुर जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहका २२ वटा समूह सहकारी वाट करीव ३०० हे. क्षेत्रफलमा मकै खेती विस्तार
		खेत वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	२५०	२५०००	१९४००	चितवन जिल्लाको माडी नगरपालिका बिधिन समूह सहकारी वाट करीव ३०० हे. नया क्षेत्रफलमा धान खेती विस्तार
		व्यवसायिक तरकारी वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	५०	१००००	६९०००	चितवन तथा मकवानपुर जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहमा बिधिन समूह सहकारी वाट करीव ६० हे. नया क्षेत्रफलमा तरकारी खेती विस्तार
		तेलहन वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	१००	६००००	५९०००	चितवन तथा मकवानपुर जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहमा बिधिन समूह सहकारी वाट करीव १८० हे. नया क्षेत्रफलमा तेलहन खेती विस्तार
		सुतला वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	५०	५००००	२५७२०	चितवन जिल्लाको ईच्छाकामना गा पा मा ३५ हे क्षेत्रफलमा सुतला जातको बैत्रफल विस्तार
		यान्त्रीकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	२५०	७५०००	६५०००	चितवन तथा मकवानपुर जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहमा बिधिन १०० समूह सहकारी वाट करीव २५० वटा नया कृषि यान्त्रीकरण वितरण गरी लागत न्यूनीकरण भई उत्पादन बढ्ने
८	कृषि ज्ञान केन्द्र काभ्रे	कर्मचारी आवास भवन निर्माण	१	३०००	१	२९६५.१	कर्मचारी आवास भवन निर्माण सम्पन्न
		राष्ट्रपति उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार कार्यक्रम सञ्चालन	१	२००	१	१६९.५	काभ्रे जिल्लाका ३ जना र सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका ३ जना गरी जम्मा ६ जना उत्कृष्ट कृषकहरु छनौट भइ पुरस्कृत एवं सम्मानित
		प्रविधि पुस्तिका प्रकाशन	१	१५०	१	१४९.६	मुख्य बाली वस्तुहरु सम्बन्धि कृषक उपयोगी प्रविधिक जानकारी सहितको प्राविधिक पुस्तिका प्रकाशन गरी वेभसाइट र फेसबुक पेज मार्फत प्रविधि प्रसार
		साना सिज्याई कार्यक्रम	४०	६०००	३९	५५६०.९	लास्टीक पोखरी, पक्की पोखरी र पक्की कुलोहरु निर्माण/मर्मत संभार भइ २६ हे क्षेत्रफलमा सिज्याई सुविधा व्यवस्थित भएको। ४८० जना कृषकहरु लाभान्वित ।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	होसिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण				
		व्यवसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१५०	३००००	१४०	२५५७३.८		जम्मा १४० हे. क्षेत्रफलमा व्यवसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन भएको। ३३ हे. क्षेत्रफलमा व्यवसायिक तरकारी खेतीको लागि अटोमेटेड थोपा सिञ्चाइ विस्तार। ६५ वटा फलामको प्लास्टिक टनेल र ३ वटा नेचुरल भेन्टिलेटेड सप्लाइत संरचना निर्माण। ३५५ वटा मिनि टिलर र सप्लोको संख्यामा अन्य साना कृषि यन्त्र उपकरणहरू वितरण भई यात्रिकीकरण प्रवर्द्धन भएको। ७९२ कृषक घरपुरी संख्या लभान्वित।
		खाद्यान्न बाली (जैतै धान/धान/मकै) प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२५०	२५०००	२४०	२३७३७		जम्मा २४० हे. क्षेत्रफलमा धान र मकैको व्यवसायिक खेती प्रवर्द्धन भएको। उन्नत/हाइब्रिड बीउ र सुसम खाद्यतत्वको वैज्ञानिक प्रयोग ले धान र मकैको उत्पादन/उत्पादकत्व वृद्धि हुने। कृषि यात्रिकीकरण प्रवर्द्धन तथा १० हे. क्षेत्रफलमा सिञ्चाइ सुविधा सहज एवं व्यवस्थित भएको। १७६६ कृषक घरपुरी संख्या लभान्वित।
		आधुनिकी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२५	५०००	२५	४१५२.५		२५ हे. क्षेत्रफलमा व्यवसायिक आलु खेती प्रवर्द्धन भएको। २५६ कृषक घरपुरी संख्या लभान्वित।
		किवी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	४०	४०००	२०	२०५६.५		२० हे. क्षेत्रफलमा व्यवसायिक किवी खेती विस्तार भएको। २८ कृषक घरपुरी संख्या लभान्वित।
		सुन्तलाजात खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०	५०००	४५	४११०.२		४५ हे. क्षेत्रफलमा व्यवसायिक सुन्तलाजात फलफुल खेती प्रवर्द्धन भएको। २०० कृषक घरपुरी संख्या लभान्वित।
		स्थाने बाली मूल्य श्रृङ्खला प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०	५०००	४०	३३३०.१		४० हे. क्षेत्रफलमा स्थाने बाली मूल्य श्रृङ्खला प्रवर्द्धन भएको। ३०२ कृषक घरपुरी संख्या लभान्वित।
		यात्रिकीकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	७५	७५००	७५	७३४८.४		३४८ जना साना किसानहरूलाई घण्ट धान मिनि टिलर र ४० धान कम्बाइन राइस मिल ५० प्रतिशत अनुदानमा उपलब्ध गराई कृषि यात्रिकीकरण प्रवर्द्धनमा सहयोग पुगेको।
		जिल्लास्तर प्रगति समीक्षा तथा योजना तर्जुना गोष्ठि	१	१५०	१	१०५.८		जिल्ला समन्वय अधिकारी, स्थानीय तहका प्रशासकिय अधिकृत, कृषि प्राविधिक र कृषकहरूको उपस्थितिमा घालु आव को प्रगति समीक्षा गरी आ.व. २०८०/८१ को कृषि विकास कार्यक्रम तर्जुना को लागि माग तथा राय सुझावहरू संकलन गरियो।
		स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरूको लागि तथाङ्क एरिकट सफ्टवेयर एवं तथाङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम	१	३००	१	२८३		२५ वटै स्थानीय तहका कृषि प्राविधिकहरूलाई कृषि तथाङ्क संकलन, प्रशोधन र उत्पादन गर्नको लागि सँकेषण विधि र अनुमान विधि बारे आधारभूत ज्ञान तथा शीप हासिल भयो।
		आ. व. २०७७/७८ मा स्थापना भएका कृषि तर्फका व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम निरन्तरता (अन्य)	७	९३००	६	५८८८.५		१४० हे. क्षेत्रफलमा मकै ब्लक, २० हे. मा तरकारी ब्लक, १४० हे. मा ककरी ब्लक, ७० हे. मा तोरी ब्लक सञ्चालन।
		उन्नत बीउ उत्पादनमा प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम		२३००		१७००		४७ हे. क्षेत्रफलमा १०० मे. टन. धान र मकैको उन्नत बीउ उत्पादन भई ग्याथर्सकेपत्र सहित बित्री वितरण भएको। १४२ जना बीउ उत्पादक कृषकहरूले प्रति उन्नत बीउ उत्पादन प्रोत्साहन अनुदान प्राप्त गरेको।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार
१	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	कृषि विकासको लागि वीउ पूजी कोष परिचालन	पटक	३	१५०००	५९१,०६९
						१. तरकारी खेतीको लागि १ रोपनीमा बाँस टनेल तथा ३.७५ मा फलाम टनेल निर्माण, २ वटा ईनार निर्माण, शोपा सिचाई फिटिङ्ग, मलिवड्ग फ्लाटिक, कोकोपिट, भर्मिकमोष्ट, बिउ, जैविक विषादि र १ वटा डिजिटल काँटा खरिद भएको छ । ४.७५ रोपनीमा टनेलमा २३५४० के.जि. उत्पादन गरी सरदर प्रति के.जि. २५ का दरले ६,००,०००/- आम्दनी हुने देखिन्छ साथै ईनार निर्माणले सिचाईको सुनिश्चता र शोपा सिचाईले पानीको जचित प्रयोग हुन्छ । भर्मिकमोष्ट, जैविक विषादिको प्रयोगले वातावरण तथा मावन स्वस्थलाई कम असर पर्दछ । २. ग्राब्रे च्याउ उत्पादनको लागि ३२४ m ² मा Semi High Tech Mushroom Chamber निर्माण तथा बीउ तथा मल सहितको तयारी पोली ब्याग खरिद भएको छ । ५८२० वर्ग मि क्षेत्रफलको ३३४ वटा बासको टनेल (६६८ रोपनी), ८थान डिजिटल तराजु, पानी ट्याङ्की १००० र ५०० गरेर जम्मा ६५ थान, मिनी टिलर ४ थान, पक्कर टिलर १ थान, स्प्रे पम्प १३ थान, सिचाई पाईप ९३ रोल, मल विउ प्रयोग भई खुला र संरक्षित संतना गरी ६०५.६५ रोपनीमा तरकारी खेती विस्तार भएको छ । ५७ वटा टनेल, ४ वटा बाटर पम्प, १ वटा मिनिटिलर, १२ रोल गार्डेन पाईप, २ वटा २००० लि ड्रम, ७ वटा स्प्रेयर, शोपा सिञ्चाई, इन्स्टेन्ट नेट, मलिवड्ग, मल, बिउ १३ रोपनी क्षेत्रफलमा तरकारी खेतीको क्षेत्र विस्तार भएको ४ वटा कुलो मर्मत, १० वटा इनार, २ वटा बोरेड, ११ वटा फ्लाटिक पोखरी, ३ वटा शोपा सिञ्चाई, १ वटा सिमेन्ट पोखरी मर्मत, ३ वटा पम्प सेट पाईप, १ वटा पाईप ट्याङ्ग निर्माण भई अनुमानित ६०० रोपनी क्षेत्रफलमा सिञ्चाई हुने देखिएको
		व्यवसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हे	१२५	२५०००	६०७३,७७६
		स्थानीय कृषकहरुको मागमा आधारित उधमशिलता प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	१५	१५००	१०५४,७१४
		साना सिञ्चाई कार्यक्रम	हे	४५	२२५०	१८७३,४७६

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				सर्व रू. हजार	हारा
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रू. हजार		
		च्याउ खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	२०	१००००	११२८.६७४	११ वटा समूह सहकारीहरूलाई वितरण गरिएको । प्रति कार्यक्रम बढिमा ५०% अनुदानमा सञ्चालन भएको । कन्ये, गोब्रे र सिताके च्याउ खेतीमा कन्ये च्याउ उत्पादन प्रति टनेल कतिमा ३०० वटा वलको दरले १९६ वटा कालो कालो कालो घरमा ५८०० वटा वल लगाउन सकिने । प्रति वल सरदर २ किलो को दरले ११५०० केजी उत्पादन हुने देखिन्छ । वार्षिक रुपमा २ सिजन लगाउन सकिने भएकोले २३५२०० केजी उत्पादन हुने र च्याउ प्रति किलो रू १२० को दरले रू २ करोड ८२ लाख २४ हजार आम्दानी हुने देखिन्छ । साथै उक्त कालो प्लाष्टिक घर करिव ४-५ वर्ष सम्म सामान्य मर्मत गरी खेती गर्न सकिन्छ । साथै गोब्रे च्याउ उत्पादन प्रति टनेल सरदर २५५ केजीको दरले वार्षिक रुपमा १८४२५ केजी उत्पादन हुने वार्षिक रुपमा सरदर ३ सिजन लगाउन सकिने भएकोले ५५२५५ केजी उत्पादन हुने र च्याउ प्रति किलो रू २०० को दरले रू १ करोड १० लाख ५५ हजार आम्दानी हुने देखिन्छ । साथै उक्त कालो प्लाष्टिक घर करिव ४-५ वर्ष सम्म सामान्य मर्मत गरी खेती गर्न सकिन्छ । र ३००० मुडामा सिताके च्याउ उत्पादन सरदर प्रति मुडा १ केजीको दरले वार्षिक रुपमा ३००० केजी उत्पादन हुने र सिताके च्याउ प्रति किलो रू ६०० दरले रू १८ लाखसम्म वार्षिक आम्दानी हुने देखिन्छ । साथै उक्त मुडाले २-३ वर्षसम्म आम्दानी दत्तने र स्थायी संरचना १-२० वर्षसम्म सञ्चालन गर्न सकिन्छ ।
		पुष्प व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम	बेत्र/जिल्ला	३०	१०००	८०१.८५२	१६ रोपनीमा कट फलार तथा ६५ रोपनीमा समयपत्री खेती, फलामको प्लाष्टिक घर ७ कृषकले निर्माण गरे, मिनीटिलर ७ जउ पेट्रोल- १
		यन्त्रीकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हे	७५	७५००	५१३४.५	मिनीटिलर ७ जउ पेट्रोल- ८८, मिनीटिलर ७ जउ डिजेल-१२, मिनीटिलर १ जउ डिजेल-४, पावर टिलर १२ जउ -७, २ in १ स्प्रेयर-७, पावर स्प्रेयर-५, काबाईन राइस मिल-८९, नेज से लर-९, फार सेट-२, ब्लोवर-२, बोइलर-४, डिस्क मिल-६, श्रेसर- ४
		आ.व. २०७८/७९ मा स्थापना भएका कृषि तर्फका व्यावसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (कक) विकास कार्यक्रम निरन्तरता : संख्या ३७ (धान २, मकै ६, तरकारी ८, आलु ८, सुन्तला जात फलफूल २, मुरी ४, तेलहन २, अदुवा/बिसार २, कफी ३)	संख्या	७	८४००	५५१५.६५३	५३ रोपनी क्षेत्रफलमा बाँस टनेल निर्माण, ६२५ रोपनीमा खुलामा जमिना तरकारी उत्पादन, ४७ वटा मिनी टिलर, पम्प सेट ४, स्प्रेयर ५, डिजिटल काटा ६, १००० लिपानी ड्रम २, ईनार १, सचाई पाईप १ रोल खरिद गरिएको ।
		रैथाने बालीको च्याकोजिङ्ग र लेवलिंगमा शत प्रतिशत अनुदान	पटक	४	८००	४३०.४१८	१. रैथाने एग्री प्रडक्ट्स नेपाल, काठमाण्डौ -४, काठमाण्डौसँगको सहकार्यमा १००% याके जिडको लागि Sopping Bags ३००० वटा र विभिन्न सामग्रीका लेबलहरू २८०० टुक्रा वितरण गरेको ।
		रैथाने बालीका उत्पादन बिक्रि कक्ष निर्माणका लागि ८५ प्रतिशत अनुदान सहयोग	संख्या	२	४०००	१४५५.३	२. रिक फुड उद्योग, बुटवलकण्ट-१, काठमाण्डौसँगको सहकार्यमा याकोजिडको लागि भुटने मसिन १ थान र र विभिन्न सामग्रीका लेबलहरू २८०० टुक्रा वितरण गरेको । रैथाने एग्री प्रडक्ट्स नेपाल, काठमाण्डौ-४, काठमाण्डौसँगको सहकार्यमा ८५% अनुदानमा रै थाने वाली बिक्री कक्ष निर्माण भएको ।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम					हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	
		डल प्रतिशत अनुदानमा थ्रेसिड मेशिन उपलब्ध गराउने	संख्या	१०	७५०	२८६.८४८	विशु विजन तथा विरुवा उत्पादन कृषक समूह, शंखरपुर-२, काठमाण्डौ मा ६ वटा र स्वास्थ कृषि फर्म, चन्द्रागिरी-२, काठमाण्डौमा १ वटा गरी जम्मा ७ वटा ८४% अनुदानमा वितरण गरिएको।
		प्राङ्गारिक उत्पादनका लागि कार्टिक घर निर्माण/ विस्तार (जिआइआईमा naturally ventilated/poly house/net house वा अन्य आधुनिक प्रविधिको प्लास्टिक हाउस) अनुदान (कृषि विकास कार्यक्रम)	संख्या	४	१६००	९४०.९९४	२१ रोपनीमा संरक्षित संरचनामा प्रांगारिक खेती विस्तार।
		एकल फार्मको लागि खुल्ला जमिनमा प्राङ्गारिक उत्पादन अनुदान (कृषि विकास कार्यक्रम)	संख्या	३	३००	८४.७४९	१० रोपनी खुल्ला जमिनमा प्रांगारिक खेती विस्तार।
		भर्मि कम्पोस्ट मल बनाउन भर्मिसेड निर्माण (कृषि विकास कार्यक्रम)	संख्या	१५	१५०	११७.६	१२ वटा भर्मिबिड निर्माण।
		स्थानीय तह तथा जिल्लाहरूमा सञ्चालित कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रमहरूको अनुगमन एवम् प्रतिवेदन	पटक	५	२५०	२४९.९५	शंघ सशर्त अनुदानका कार्यक्रमहरूको अनुगमन गरियो।
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट	स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरूको लागि कृषि तथा पशुपन्छी सम्पदवेयर (AMIS) सम्पदवेयर एवं तथाङ्ग सङ्कलन सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम (नुवाकोट)	पटक	१	३००	१८५.८१	नुवाकोट जिल्लाका १२ वटा स्थानीय तहका ११ जना कृषि प्राविधिक तथा १२ जना पशु प्राविधिकहरू गरी जम्मा २३ जना प्राविधिकहरूलाई कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको प्राविधिक सहयोगमा कृषि ज्ञान केन्द्रको तालिम हलमा ३ दिने तालिम सञ्चालन गरिएको। सो तालिमबाट सबै तहका सरकारहरूसँग समन्वय गरी एकिकृत कृषि तथाङ्ग सङ्कलन र अभ्यावधिक गर्न सहज हुने।
		साना सिञ्चाई कार्यक्रम	संख्या	६०	९०००	८०५.४४	नुवाकोट तथा रसुवा जिल्ला समेटी ६० वटा सामुदायिक संस्थाहरूसँग सम्झौता गरी करिब ३०० हेक्टरमा साना सिञ्चाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको। सो कार्यक्रममा नयाँ पक्कको सिञ्चाई कुलो निर्माण, कुलो मर्मत, पाईप सिञ्चाई आदि कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको र कार्यक्रमले सिंचित क्षेत्रफल बढ्न गई कृषि उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग पुग्ने।
		खाद्यान्न वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत ४८ हेक्टरमा धान र ७९ हेक्टर मकै वाली प्रवर्द्धन हुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको। कार्यक्रम अन्तर्गत वितरण गरिएको उन्नत बीउले उत्पादन वृद्धिमा सहयोग पुग्ने, कृषि यन्त्र वितरणले बढ्दो लागत घटाउन सहयोग पुग्ने साथै १५ वटा सिञ्चाई निर्माणले सिंचित क्षेत्रफल बढ्ने।	हेक्टर	२५०	२५०००	१०९००.४०	खाद्यान्न वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत ४८ हेक्टरमा धान र ७९ हेक्टर मकै वाली प्रवर्द्धन हुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको। कार्यक्रम अन्तर्गत वितरण गरिएको उन्नत बीउले उत्पादन वृद्धिमा सहयोग पुग्ने, कृषि यन्त्र वितरणले बढ्दो लागत घटाउन सहयोग पुग्ने साथै १५ वटा सिञ्चाई निर्माणले सिंचित क्षेत्रफल बढ्ने।
		आलुवाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	७५	१५०००	४९४९.२०	आलु वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत नुवाकोट जिल्लामा २० हे र रसुवा जिल्लामा १० हे. गरी जम्मा ३० हेक्टरमा प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको। कार्यक्रम अन्तर्गत वितरण गरिएको उन्नत बीउले उत्पादन वृद्धिमा सहयोग पुग्ने, कृषि यन्त्र वितरणले बढ्दो लागत घटाउन सहयोग पुग्ने साथै ६ वटा साना सिञ्चाई निर्माणले सिंचित क्षेत्रफल बढ्ने।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार
		व्यवसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	७५	१५०००	७५३८.७५
		रैथाने वाली मूल्य शृंखला प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	४०	४०००	२६६५.९५
						यस कार्यक्रम अन्तरगत नुवाकोट जिल्लाको स्याङ्खु र मुसुवरागा.पा र रसुवा जिल्लाको गोसाइकुण्ड गा.पा. मा जम्मा ३३ हे. प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको कार्यक्रम अन्तर्गत कोदो, स्थानीय सिमि, जौ, रसुवाको स्थानीय आलु श्रद्धि बालीको बीउ खरिद तथा वितरण भएको । त्यसै गरी मूल्य शृंखला प्रवर्द्धनका लागि Millet Thresher, Packaging, Labelling Machine, Weighing Machine को वितरण भएको, कृषि यन्त्र वितरणले बढ्दो लागत घटाउन सहयोग पुगेको र साना सिज्याई निर्माणले सिधित क्षेत्रफल बढ्ने ।
		कफी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	५०	५०००	१६८४.२६
						यस कार्यक्रम अन्तरगत नुवाकोट जिल्लाको तादी, किर्याङ र पन्चकन्या गा.पा. गरी जम्मा १५ हे. र रसुवा जिल्लाको नौकुण्ड गा.पा. मा जम्मा ३ हे. मा प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको कार्यक्रम अन्तर्गत कफी क्षेत्र विस्तारका लागि कफिको किरवा खरीद, मिनिटोएल, स्प्रय, Pulpig Machine को वितरण, Nursery, जगति गर्ने ठाउँको निर्माण भएको । त्यसै गरी साना सिज्याई प्रवर्द्धनका लागि संकलन ट्याङ्की र सिज्याई जाईपको वितरण भएको जसले गर्दा सिंचित क्षेत्रफल बढ्ने ।
		यन्त्रीकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	७५	७५००	७०८३.९७
						यस कार्यक्रम अन्तरगत कृषिमा बढ्दो लागत घटाउनका लागि नुवाकोट तथा रसुवा जिल्लाका २०६ वटा सामेदार संस्थाहरूलाई मिनिटोएल-२७४, कम्बाईण्ड १ईस मिल-८५, माकै छोडाउने मे सिन-१४ र १ डिजिटल काँटा वितरण गरिएको ।
		स्थानीय कृषकहरूको मागमा आधारित उधमशिला प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	१५	१५००	१२६७.१२
						यस कार्यक्रम अन्तरगत नुवाकोट तथा रसुवाका १६ जना सामेदार संस्थाहरूलाई मागका आधारमा उधमशीलता प्रवर्द्धन हुने खालका कार्यक्रमहरू सम्झौता गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको जसमा व्याउ-२, मोरी-१, तर्बुका खेती विस्तार-२, फलफुल बगैचा व्यवधान-२२ तरकारी खेती विस्तारका लागि ९ वटा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको । यसले स्थानीय कृषकहरूको उधमशीलतामा टेवा पुऱ्याई जिविकोपार्जनमा सहयोग पुग्ने ।
		विजयिजन तथा विषादी खुद्रा विक्रीता तालिम	पटक	२	३००	२४४
						नुवाकोट र रसुवा जिल्लाका विभिन्न स्थानका २५ जना कृषक/बीउ विजन व्यवसायीहरूलाई बीउ उत्पादन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी ३ दिने तालिम र २७ जनालाई ६ दिने विषादी सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिएको यस तालिमले बीउ तथा विषादीको सुरक्षित तथा व्यवस्थित बजार किरण गर्न सहयोग पुग्ने ।
		स्थानीय तहका कृषि प्राविधिकहरूसँग द्वैमासिक गोष्ठी (तालिम तथा गोष्ठी कार्यक्रमहरू)	पटक	६	६००	२०३.०७
						नुवाकोट र रसुवा जिल्लाका सबै स्थानीय तहहरूका कृषि प्राविधिकहरूसँग छलफल र यसले गर्दा स्थानीय तहसँग समन्वय गरेर प्रभावकारी तरलर कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सहज हुने

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				खासि र. हजार	होसिल मुख उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु. हजार		
		राष्ट्रपति उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	पटक	१	२००	७७८८८	नुवाकोट तथा रसुवाका तीन/तीन जना कृषक/संस्थाहरु छनौट गरी पुरस्कृत गरिएको जसले कृषकहरुलाई कृषि पेशा प्रति उत्साहित र समानित पेशा बनाउने आशा राखिएको ।
		संरक्षित संरचनामा त्रकारी खेती प्रविधि र खुला ठाउँ सांको तुलनात्मक अध्ययन	पटक	१	३००	२९५.१५	नुवाकोट जिल्लामा संरक्षित संरचनामा र खुला ठाउँ मा लगाईने गोलेभडा बालीको उत्पादन लागत र आम्दानी र लागतको तुलनात्मक अध्ययन गरिएको
		जिल्लास्तर योजना तर्जुमा गोष्ठी	पटक	१	१५०	७९.७२	नुवाकोट र रसुवा जिल्लाका स्थानीय तहहरुमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरुसंग छलफल गर्नुका साथै स्थानीय तहहरुमा भईरहेको कार्यक्रमहरु र स्थानीय तहहरुमा माग आएका तर सबै धन गर्न नसकिएका कार्यक्रमहरुको जानकारी प्राप्त भयो र यसले गर्दा आगामी वर्षको कार्यक्रम तर्जुमा गर्नमा सहज हुने
		आ.व. २०७८/७९ मा स्थापना भएका कृषि तर्फका व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र, (बलक) विकास कार्यक्रम निरन्तरता: आलु	पटक	६	८७००	१४५५.७९	बिसु (स्तर उन्नत), विषादी, सुक्ष्मतत्व तथा भिटामिन, स्टिकर खरिद, साना सिञ्चाई निर्माण तथा मर्मत सम्भार ३ वटा पाइप सिञ्चाई मिनिटिलर (डिजेल ७ जर्), पावर टिलर/डिजेल १२ जर् ५८ ब्रेडा, विषादी छर्ने उपकरण (2 in 1 Sprayer, 16 litre), डिजिटल तराजु (१०० के.जी. क्षमता), दुवानी
		प्राङ्गारिक उत्पादनका लागि २ रोपनीमा प्लास्टिक घर निर्माण	संख्या	४	१६००	७९६	म्यागड-४ र बेलकोटागडी-८ मा ६ रोपनी पक्की टनेल निर्माण भएको जसले बेमोसमी तक्रारी उत्पादनमा सहयोग पुगे
१५	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप	आलु बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	८५	१७०००	१०२९५.००	रामेछाप जिल्लाको-३२ हेक्टर र दोलखा जिल्लाको- २८ गरी जम्मा ६० हेक्टर क्षेत्रमा बीउ खरिद, सिचाई र साना कृषि यन्त्र खरिद कार्य सम्पन्न भएको कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
		सुतला/काती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	४०	४०००	२०३२.००	रामेछाप जिल्लाको-२१ हेक्टर र दोलखा जिल्लाको-७ हेक्टर गरी जम्मा २८ हेक्टर क्षेत्रमा बेनी रोपण र सिचाईको कार्य सम्पन्न भएको ।
		किची प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	८०	२४००	२३९२	रामेछाप जिल्लाको-५३ हेक्टर र दोलखा जिल्लाको-५१ हेक्टर गरीगरी १०४ हेक्टर क्षेत्रफलमा किची रोपण, टि-निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।
		मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	६५	६५००	३३८९	रामेछाप जिल्लाको-२२ हेक्टर र दोलखा जिल्लाको- १२ हेक्टर गरी जम्मा ३४ हेक्टर क्षेत्रमा र मपुर हाइब्रिड र पोषिलो मकैको बीउले प्रचलित बीउलाई प्रतिस्थापन गरिएको ।
		अलैची प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	३८	३८००	१८२८	रामेछाप जिल्लाको-७ हेक्टर र दोलखा जिल्लाको- १२ हेक्टर गरी जम्मा १९ हेक्टरमा अलैची बेर्ना कार्य सम्पन्न भएको ।
		रैथाने बाली मूल्य शृङ्खला प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	३३	३३००	४०१	रामेछाप जिल्लाको ४ हेक्टर क्षेत्रमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
		साना सिचाई कार्यक्रम	संख्या	६०	९०००	७७८६	रामेछाप र दोलखा जिल्लाको गरी १५ संख्यामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
		यन्त्रीकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	७५	७५००	७२०७	रामेछाप र दोलखा जिल्लाको गरी ७५ हेक्टर मा खनजोत हुने गरी मिनिटिलरका साथै बुटानी पिसानी प्रयोजनका लागि कम्बाइन राईस मिल र खद्यन्न बाली बुटका लागि थ्रेसर र कर्न सेलार वितरण गरिएको ।
		स्थानीय कृषकहरुको मागमा आधारित उद्यमशिलता प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	१५	१५००	१२०२	रामेछाप जिल्लाको-१० र दोलखा जिल्लाको-५ गरी जम्मा १५ जना कृषकहरुले तक्रारी, च्याउ, तरबुज, मैरीपालन, ओखर बालीमा केन्द्रित भई कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
		प्राङ्गारिक उत्पादनका लागि प्लास्टिक घर निर्माण	संख्या	४	१६००	१५७९	दोलखा जिल्लाका ८ जना सामेदार संस्थाले ८ वटा फलाम टनेल निर्माण गरिएको ।

सि. नं.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	होसिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण				
		एकल फर्मको लागि खुल्ला जमिनमा प्राङ्गारिक उत्पादन अनुदान	संख्या	३		३००	१९२	रामेछाप जिल्लाको-१ र दोलखा जिल्लाको-२ गरी जम्मा ३ जना सामुदायिक संस्थाले बाँसको टुने ल र पाईप खरिद गरेको ।
		मकैबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक	१		५०००	७२६	१८ हेक्टर क्षेत्रफलमा मनकामना ३ र रामपुर कम्पोजिट बीउले स्थानीय स्तरमा उपलब्ध बीउहरूलाई प्रतिस्थापन गरिएको ।
		दलहन्तरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक	३		१२५००	१५५	सिचाई व्यवस्थाका लागि सिमेन्ट पोखरी र पाईपमा सहयोग गरिएको ।
		सुतलाजात फलफूल नर्सरी सुदुवीकरण कार्यक्रम (रामेछाप जिल्ला)	पटक	१		१०००	५५९	मन्थली न.पा. १३, रामेछापमा १ वटा रिक्त हाउस निर्माण गरिएको ।
		रैथाने बालीका उत्पादन विन्ती कक्ष निर्माणका लागि ८५ प्रतिशत अनुदान सहयोग	संख्या	२		४०००	१८७०	रामेछापका २ सामुदायिक संस्थालाई याकोलिंग मेसिनमा सहयोग गरिएको ।
		तालिम लिने सहभागीहरूलाई सम्झौता गरी औजार उपकरण तथा वस्तुगत सहयोग-शत प्रतिशत अनुदान	पटक	२		१०००	१९१	५० जना तालिम सहभागीहरूलाई चाउमिन बनाउने मेशिन वितरण गरिएको ।
		८५ प्रतिशत अनुदानमा थ्रेसिङ्ग मेशिन उपलब्ध गराउने	संख्या	१०		७५०	४८७	रामेछाप र दोलखा जिल्ला गरी १० जना संस्थालाई थ्रेसर उपलब्ध गरिएको ।
		रैथाने बालीको याकोजिङ्ग र लेवलिङ्ग शत प्रतिशत अनुदान	पटक	४		८००	६२५	रामेछापको जिल्लाका-२ र दोलखा जिल्लाका-२ गरी जम्मा ४ वटा संस्थालाई लेवलिङ्ग र याको जिङ्ग मेशिन उपलब्ध गराइएको ।
		उन्नत बीउ उत्पादनका लागि पूँजी तथा प्रशोधन विकास सहयोग कार्यक्रम	पटक	१		१०००	३१६	रामेछाप जिल्लाका सामुदायिक संस्थालाई थ्रेसर मेशिन र हर्मेटिक ब्याग उपलब्ध गराइएको ।
		आ.व. २०७८/७९ मा स्थापना भएको कृषि तर्फका व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (लक विकास कार्यक्रम)	पटक	६		८४००	४९९१	रामेछाप जिल्लामा सञ्चालित ५ वटा र दोलखा जिल्लामा सञ्चालित १ वटा ढकहरूमा साना कृषि यन्त्र र बीउ/बिना खरिद कार्य सम्पन्न गरिएको ।
११	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली	एभेन्स/किमी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	२४		२४००	१४४२.८०	जुनार क्षेत्रमा जुनारमा आएको समस्याबाट बैकल्पिक आयको श्रोत पहिचान गरी सो क्षेत्रमा पाँच स्थानमा एभेन्सको खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन भएको जहाँ करिब ३३०० विरवाको वृक्षारोपण, यन्त्र उपकरणमा सहयोग साथै सिँचाई पुर्वाधारमा सहयोग कार्य भएको । यसका साथै किमी प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत करिब ४०० विरवाको वृक्षारोपण भएको तथा थान्ना निर्माण कार्य सम्पादन भएको । किमी र एभेन्सको गरी जम्मा १८ हे जग्गामा क्षेत्र विस्तार भएको ।
		साना सिँचाई कार्यक्रम	संख्या	२०		३०००	१८४४.२०	१५ स्थानमा साना सिँचाई कार्यक्रम सञ्चालन भएको । करिब ३० हे मा सिँचाईको सुविधा थप भएको ।
		यन्त्रीकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	५०		५०००	४०१३.३७	करिब ४० हे जमिन समेटेर गरी १६ वटा कृषि संस्थाहरूलाई यन्त्र उपकरणमा खरिदमा सहयोग प्रदान गरिएको जसमा मिनिटिलर, पावरटिलर र कम्बाईन राईस मिल जस्ता उपकरणहरू थिए ।
		व्यवसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	२१		४२००	२९८१.६२	४ वटा विभिन्न संस्थाहरूले माग गरे अनुसारका तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम करिब १२ हे जमिनमा सञ्चालन भएको छ । गोलन्जोर गाउँपालिकामा २ वटा र कमलामाई नगरपालिकामा २ वटा । उक्त कार्यक्रममा बाँसको टुनेल निर्माण ४३ वटा साथै सिँचाईका लागि कृत्रिम पोखरी ११ वटा निर्माण भएका थिए ।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम					हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	
		मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	१२००	१२००	०.००	१ वटा संस्थाद्वारा यस कार्यक्रम सञ्चालन भएको जसमा विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरू सम्पादन भए । यसमा मौरी प्रवर्द्धन, तरकारी खेती प्रवर्द्धन, फलफुल खेती प्रवर्द्धन जस्ता कार्यक्रमहरू रहेका थिए । अन्य कार्यक्रममा व्यवसायिक फर्म प्रस्तावक हुन नसक्दा यस कार्यक्रम माफर्त उक्त संस्थाहरू लाभान्वित भएका थिए ।
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र धादिङ	कृषि विकासका लागि वीउ पुँजीको परिचालन विउ विजन खुद्रा विक्रेता तालिम रैथाने बाली मुल्या शृंखला प्रवर्द्धन कार्यक्रम व्यावसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम कृषि विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७९ यन्त्रीकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम साना सिञ्चाई कार्यक्रम	पटक पटक हेक्टर हेक्टर हेक्टर संख्या	३ १ ५० १२५ ५० ३०	२००० २५५०.०० ५०००.०० २५००० ५००० ४५००	०.०० १५०.०० ४६१.९० २४८४४.२६ ४७५१ ४०११	१ वटा संस्थाद्वारा यस कार्यक्रम सञ्चालन भएको जसमा विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरू सम्पादन भए । यसमा मौरी प्रवर्द्धन, तरकारी खेती प्रवर्द्धन, फलफुल खेती प्रवर्द्धन जस्ता कार्यक्रमहरू रहेका थिए । अन्य कार्यक्रममा व्यवसायिक फर्म प्रस्तावक हुन नसक्दा यस कार्यक्रम माफर्त उक्त संस्थाहरू लाभान्वित भएका थिए ।
		कृषि विकासका लागि वीउ पुँजी कोष परिचालन कार्यक्रम राष्ट्रपति उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार धानबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम दलहन बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम होटल व्यवसायी होमस्टे सञ्चालक उद्यमी सामुदायिक वीउ बैंकका सदस्य, कृषक समूह तथा सहकारीका सदस्यहरूलाई उत्पादन विविधिकरण सम्बन्धी ३ दिने तालिम प्राङ्गुरिक उत्पादनका लागि प्लास्टिक घर निर्माण/ विस्तार(जि.आई.पाईपमा Naturally Ventilated/Poly House वा अन्य आधुनिक प्रविधिको फाटिक हाउस) अनुदान	पटक पटक पटक पटक पटक पटक	३ १ १ ३ १ २	१०००० १५०.०० २५०० १०००० २५० ८००.००	७०५.७३ १५०.०० २४२५ ३४३७ २५० ६८३	१ वटा संस्थाद्वारा यस कार्यक्रम सञ्चालन भएको जसमा विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरू सम्पादन भए । यसमा मौरी प्रवर्द्धन, तरकारी खेती प्रवर्द्धन, फलफुल खेती प्रवर्द्धन जस्ता कार्यक्रमहरू रहेका थिए । अन्य कार्यक्रममा व्यवसायिक फर्म प्रस्तावक हुन नसक्दा यस कार्यक्रम माफर्त उक्त संस्थाहरू लाभान्वित भएका थिए ।
१३	मसलाबाली विकास केन्द्र, पाँचखाल	मसलाबाली विकास केन्द्र, पाँचखाल	पटक	४५१२	२२५	२२५	१ वटा संस्थाद्वारा यस कार्यक्रम सञ्चालन भएको जसमा विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरू सम्पादन भए । यसमा मौरी प्रवर्द्धन, तरकारी खेती प्रवर्द्धन, फलफुल खेती प्रवर्द्धन जस्ता कार्यक्रमहरू रहेका थिए । अन्य कार्यक्रममा व्यवसायिक फर्म प्रस्तावक हुन नसक्दा यस कार्यक्रम माफर्त उक्त संस्थाहरू लाभान्वित भएका थिए ।
		आधुनिक प्रविधिको फाटिक हाउस) अनुदान	पटक	२०२००	१२४	१२२	१ वटा संस्थाद्वारा यस कार्यक्रम सञ्चालन भएको जसमा विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरू सम्पादन भए । यसमा मौरी प्रवर्द्धन, तरकारी खेती प्रवर्द्धन, फलफुल खेती प्रवर्द्धन जस्ता कार्यक्रमहरू रहेका थिए । अन्य कार्यक्रममा व्यवसायिक फर्म प्रस्तावक हुन नसक्दा यस कार्यक्रम माफर्त उक्त संस्थाहरू लाभान्वित भएका थिए ।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार
		मसलाबालीको बीउ उत्पादन	टन	६.२	७९०	६५५
		तत्कारी मूल बीउ उत्पादन	के.जी.	९१३	२६४	२५०
		तत्कारी बेर्ना उत्पादन	संख्या हजार	९१३३	९२००	९२००
		बीउआलु उत्पादन	मे.टन.	३३.०	९३२५	९३२३
		फलफूल बिरुवा उत्पादन तथा बिक्री वितरण	संख्या	९६३००	९५९०	९२९९
		कम्पोस्टको लागि सेड हाउस निर्माण	संख्या	९	५००	४२७
		फार्म भेसिनरी तथा गाडीको लागि रगारेज निर्माण	संख्या	९	५००	४५३
		नवनिर्मित कार्यालय भवनको परिसरमा लक विछ्याउने	संख्या	९	७००	६९३
		धान क्लिनिङ कम ग्रेडिङ मेशिन खरिद	संख्या	९	५००	४५४
		सिञ्चाई कुलो मर्मत सुधार	संख्या	९	५२५	५२३
१४	पुष्प विकास केन्द्र गोदावरी	टिप्युकवर ल्याब सहितको तालिम भवन निर्माण पूरा गर्ने	संख्या	९	५०००.००	५९८८.०५
		कट फ्लावर उत्पादन सम्बन्धी तालिम सञ्चालन	संख्या	९	९५०.००	९३५.००
		फलफूल तथा आलुङ्गुरिक बिरुवा बिक्री वितरण	संख्या	९२९५००	२५००.००	२४९८.९५
१५	शीतोष्ण फलफूल रुटस्टक विकास केन्द्र, बाघ, दोलखा	फलफूल रुटस्टक बिरुवा उत्पादन	संख्या	६००००	९५००	९५००
		फलफूल बिरुवा उत्पादन	संख्या	४००००	९०००	५७३
		स्थानीय मागको आधारमा विभिन्न तरकारीका मौसमी तथा बेमौसमी बेर्ना उत्पादन तथा बिक्रीवितरण	संख्या	६००००	९५०	९४९.८५
		तत्कारी बालीको श्रोत/मूल/उन्नत बीउ उत्पादन तथा बिक्रीवितरण	के.जी.	९५०	४५०	४४९.९०
		मागमा आधारित किचि खेती विषयक प्रयोगात्मक तालिम (४ दिने)	पटक	२	३००	३००
		नयाँ जातका फलफूलका जर्मलजम संकलन तथा संरक्षण	पटक	९	९५०	९४६.३९
		नयाँ जातका फलफूल माउबोट खरिद तथा रोपण	पटक	९	७५	५९.५०
		फार्मिन्न स्ट्रेरी उत्पादन परीक्षण	पटक	९	२००	९४८.०५
		किचीफल बाँधका पुराना र खेर गईरहेका फलम तथा सिमेन्टका पोलहरूलाई व्यवस्थित/पुनः प्रयोग गर्ने	पटक	९	९०	८९.५२
		केन्द्रको तल्लो लकमा उत्पादन सामग्रीहरू तथा उत्पादित वस्तुहरूको सहज दुबानीका लागि कृषि सडक निर्माण गर्ने	पटक	९	५००	४९७.०८

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				खर्च रु. हजार	हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु. हजार		
		स्टोर हाउस निर्माण	संख्या	१	५००	४९८.०९	स्टोर हाउस निर्माण कार्य सम्पन्न भएको
		फार्मभित्र विद्युतीकरणका लागि पोल तथा तार खरिद तथा व्यवस्थापन	पटक	१	५००	४९९.३३	केन्द्रभित्र विद्युतीकरणका लागि पोल तथा तारहरू व्यवस्थापन भएको
		कार्यालय अगाडी मोटरसाईकल तथा गाडी राख्न पार्किङ स्ट्याण्ड निर्माण	संख्या	१	३००	२९९.५३	कार्यालय अगाडी मोटरसाईकल तथा गाडी राख्न पार्किङ स्ट्याण्ड निर्माण भएको
		केन्द्रको मूल प्रवेशद्वार नजिकको भवनमा तला थप गरी चौकिदारका लागि पालेख निर्माण	संख्या	१	३००	२९९.९४	केन्द्रको मूल प्रवेशद्वार नजिकको भवनमा तला थप गरी चौकिदारका लागि पालेख निर्माण भएको
		कम्प्युटर पिट निर्माण	संख्या	१	३००	२९९.९९	कम्प्युटर पिट निर्माण भएको
		कियोफल बगैँचामा टि-बार निर्माण	पटक	१	५००	४९६.२९१	कियोफल बगैँचामा टि-बार निर्माण भएको
१६	शितोष्ण बागवानी नर्सरी केन्द्र, दामन, मकवानपुर ।	फार्म भित्रको बाटो सुधार	पटक	१	७००	६८५.७३	तालिम हल नजिकै ढुङ्गा सोलिड गरी २० मिटर लम्बाई ४ मिटर चौडाइको मोटर बाटो ढलान गरी निर्माण कार्य गरियो ।
		नमुना पुष्प बगैँचा स्थापना	पटक	१	३००	३००	जिर्ण अवस्थामा रहेको महेन्द्र पार्कमा १०० मिटर लम्बाइ र ४ फिट उचाइको फलामको रेलिङ्ग निर्माण कार्य सम्पन्न ।
		कार्यालय र आवासमा सोलारबत्ति जडान	संख्या	८	३००	२८९.९६	फार्म केन्द्रको विभिन्न स्थानहरूमा ८ वटा फलामे पोल गाडी १०० वाटका ८ वटा प्यानल जडान गरी ४० वाटका बल्ब जडान गरियो ।
		कार्यालय परिसरमा पर्खाल निर्माण	संख्या	१	१००	९८०.४०	कार्यालय भवन पछाडीको पर्खाल जिर्ण अवस्थामा रहेको हुँदा उक्त पर्खाल भत्काएर २२ मिटर लम्बाई ३ मिटर लम्बाइ र ३ छ मिटर चौडाइ मेसिनरी वाल निर्माण कार्य सम्पन्न ।
		फलफूल बिरुवाको लागि सेड हाउस निर्माण ।	वटा	७	१००	९९४.१९	१. केन्द्र परिसर भित्र ९६ मिटर लम्बाइ र ५ मिटर चौडाइका ५ वटा नर्सरी सेड हाउस निर्माण कार्य सम्पन्न । २. केन्द्र परिसर भित्र २८ मिटर लम्बाइ र ६ मिटर चौडाइको नर्सरी सेड हाउस निर्माण । घ.केन्द्र परिसरमा १८ मिटर लम्बाइ र ६ मिटर चौडाइको नर्सरी सेड हाउस निर्माण ।
		कलमी फलफूल बिरुवा उत्पादन	संख्या	२६०००	६४०	६४९.०९	विभिन्न हिउँदै फलफूलका (आरु, आरुबखडा, स्याउ, नासपाती, किमी आदि) ३०००० कलमी बिरुवा उत्पादन कार्य सम्पन्न ।
		रुटस्टक बिरुवा उत्पादन	संख्या	३००००	९००	९००	विभिन्न हिउँदै फलफूलका (आरु, आरुबखडा, स्याउ, नासपाती, किमी आदि) ४०००० रुटस्टक बिरुवा उत्पादन कार्य सम्पन्न ।
		व्यावसायीक फलफूल खेती विषयक अगुवा कृषक तालिम (५ दिने)	पटक	२	४८०	४४९.९६	मकवानपुर जिल्लाका विभिन्न पालिकाका ४५ जना अगुवा कृषक छनोट गरी ५ दिने व्यावसायीक फलफूल खेती सम्बन्धि तालिम सम्पन्न गरियो ।
	उपोष्ण प्रदेशीय बागवानी विकास केन्द्र, नुवाकोट	फलफूल बिरुवा उत्पादन तथा बिक्री वितरण	संख्या	७००००	९०००	९३३३	विभिन्न वर्षे फलफूलका ७० हजार बिरुवा उत्पादन भई ६९२६६ वटा बिरुवा बिक्री वितरण भएका
		तरकारी श्रोत बीच उत्पादन	के जी	५५२	३७५	३९९	सिर्माका विभिन्न ४ जातका ५५२ केजी मूल बीच उत्पादन भई बिक्री वितरण भएका

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी	
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	
		फलफूल बौचा स्याहार संभार	हे	१०	१०००	९९८	केन्द्र परिसरमा रहेका प्रदर्शन तथा माउन्टबाट बौचा स्याहार संभार गरिएको जसबाट १५ मे.ट. भन्दा बढी ताजा फलफूल उत्पादन भई बिक्री वितरण भएको
१८	कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली	तरकारी बेर्ना उत्पादन तथा बिक्री वितरण	हजार वटा	१५०	२२५	२२२	विभिन्न वर्ष र हिउँदे तरकारी बालीका १ लाख ५१ हजार ५८८ वटा बेर्ना उत्पादन गरी कृषकहरूमा बिक्री वितरण गरिएको र बाँकी बेर्ना केन्द्रमै ताजा तरकारी उत्पादन गर्न प्रयोग गरिएकोले ताजा तरकारी उत्पादनमा सहयोग पुगेको ।
		ताजा तरकारी तथा खाद्यन आलु उत्पादन एवं बिक्री वितरण	मेटन	४	२७५	२७२	विभिन्न हिउँदे तथा वर्ष ताजा तरकारीहरू (बन्दा २५०१५ के.जी., काउली २५१५ के.जी., भट्टा १०४३५ के.जी., अन्य तरकारी १२९४८५० के.जी., खाद्यन आलु ४४८८ के.जी.) गरी जम्मा ७५३९ मेटन ताजा तरकारी उत्पादन गरी सेवाग्राहीहरूलाई बिक्री वितरण गरी पेशेण सुधार मा टेवा पुऱ्याएको ।
		भूईँकटहर बिरुवा पुनःरोपण र बौचा सरसफाई एवं व्यवस्थापन	हेक्टर	३	३७५	३२६	भूईँकटहर बिरुवा पुनःरोपण र बौचा सरसफाई एवं व्यवस्थापन गरी ताजा भूईँकटहर फल एवम् बिरुवा प्रसारणमा सहयोग पुगे ।
		कन्दमूल खेती सम्बन्धि ३ दिने तालिम	पटक	२	४२८	४२८	बागमती प्रदेशका ७ वटै जिल्ला समितिने गरी पहिलो पटक २१ जना यस केन्द्रमा तथा दोश्रो पटक अर्को शितोष्ण फलफूल नर्सरी केन्द्र दामनमा २१ गरी समेत ४० जना अगुवा कृषकहरूको कन्दमूल तथा तरकारी बाली खेती गर्ने क्षमतामा अभिवृद्धि भएको ।
		तरकारी बीच उत्पादन तथा बिक्री वितरण	केजी	२५०	५००	४९५	विभिन्न तरकारी बाली (भिण्डी, बोडी, सिमी, लौका, फर्सी, मूला) का २०२ के.जी. मूल तथा उन्नत बीच उत्पादन गरी कृषकहरूमा बिक्री वितरण भई तरकारी क्षेत्र विस्तारमा सहयोग पुगुनुका साथै २० के.जी. मूला र ३० के.जी. सिमीको बीच विक्रीका लागि तयारी अवस्थामा रहे को र भिण्डी, बोडीका उन्नत बीच भित्पाउन बाकी रहेको ।
		स्थलगत घुम्ती तालिम	सख्या	१२	१६५	१६५	सिन्धुली जिल्लाको स्थानीय निकायहरू न.पा. तथा गा.पा. हरूमा स्थलगत रुपमा गई घुम्ती तालिम सञ्चालन गरेको हुँदा कृषकहरूमा आधुनिकीकरण तथा नयाँ प्रविधिद्वारा खेती गरी बढी उत्पादन लिन सम्बन्धी सहयोग पुगेको ।
		सिन्धुलाईको लागि टयाङ्की निर्माण	सख्या	१	१५००	१४८३	केन्द्र भित्र टयाङ्की निर्माण पश्चात खानेपानी तथा सिन्धुलाई कार्यको लागि सहयोग पुग्न जान्छ ।
		फार्म भित्रको बाटो सुधार	पटक	१	५	४९८	बाटो सुधारबाट क्रमशः खाख्खो खुल्छी सिमेन्ट ढलान भई बाटोहरू सफा पनि देखिएको हुँदा केन्द्र भित्र आवत जावत गर्न मानिस तथा मोटर सवारी साधनहरूलाई सहज भएकोछ ।
		गोबरमल भण्डारण गर्न सेड निर्माण	वटा	१	५	४९७	केन्द्र भित्र गोबरमल भण्डारण गर्न सेड निर्माण निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ जसबाट केन्द्र भित्र बालीनालाका गोबरमल खारेज गरी ल्याएको बेला सेड निर्माण पश्चात आवश्यक भण्डारण गर्न कार्य सजिलो भएको छ ।
		भण्डार घरको छाना फेर्ने तथा रङ्गरोपण गर्ने	पटक	१	५	४९४	भण्डार घरको छाना फेर्ने कार्यबाट पानी झुहिनै समस्यामा सुधार भई जित्सी तथा अन्य मालसामानहरू कुहिनै, बिग्रने तथा नैसर्सानी हुन बाट बच्ने भएकोले सामानहरू सुरक्षित हुने भएको छ ।
१९	मौरीपालन विकास कार्यक्रम	मेलिकोरा मौरी नरल सुधार कार्यक्रम	पटक	१	५००	५००	कैलाली दाङ्ग नवलपरासी र सल्लेही जिल्लाबाट आमगोलाहरू खरीद गरिएको जसबाट मौरीमा हुने Inbreeding Depression कम भई नरल सुधारमा योगदान पुग्ने ।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार
		आधारभुत मौरिपालन तालिम	पटक	१	१४४	१४४
		मौरिपालनको लागि स्वस्थ रानी उत्पादन तालिम २१ दिने	पटक	१	१३००	१३००
		विषादीको प्रयोग तथा महको उपयोग सम्बन्धि जनचेतनामूलक सामग्री प्रकाशन प्रसारण	पटक	२	१००	१००
		रातु उत्पादन तथा वितरण कार्यक्रम	वटा	१५००	११२५	११२५
		कृषकहरूको ५० प्रतिशत लागत साम्नेदारीमै नैन बक्स वितरण	संख्या	५१	३००	३००
		मह मदानी वितरण ५० प्रतिशत लागत साम्नेदारी	संख्या	११	१७५	१७५
		आधारवाका वितरण ५० प्रतिशत लागत साम्नेदारी	के जी	११०८	५००	५००
		मौरी चरनजन्य किरवा वितरण	पटक संख्या	२०००	२००	२००
		चिउरी तथा अन्य चरनजन्य किरवा उत्पादन तथा वितरण	पटक	२	१५०	१५०
		फार्मा मह उत्पादन	के जी	११००	२२०	२१९
	कृषि विभाग (संघ शर्त अनुदान)	निजीस्तरमा च्याउ बीउ उत्पादन केन्द्र स्थापना	संख्या	१	३०००	२९८९
		निजीस्तरमा मौरी श्रोत केन्द्र स्थापना कार्यक्रम	संख्या	१	३०००	२९९९
२०	प्रजनन पिढी बीज कोया श्रोत केन्द्र	यवसायिक कोया उत्पादनको लागि आवश्यक रसायन तथा अन्य सामग्री खरिद	पटक	२	४००	३९७
		रेशम बीज कोया उत्पादनको लागि आवश्यक रसायन तथा अन्य सामग्री खरिद	पटक	२	३००	२९५
		कन्ये, गोब्रे, सित्तके च्याउ उत्पादनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद तथा ज्यामी परिचालन	पटक	३	६००	५९७
		मौरी घार/ गोला प्रदर्शन तथा उत्पादन	पटक	१	७५	७५

मौरिपालन गर्न इच्छुक र भर्खर मौरिपालन सुरु गरेका कृषकलाई मौरिपालन सम्बन्धी जानकारी गराइएको ।

बागमती प्रदेशका विभिन्न ७ जिल्लाका १८ जना व्यवसायिक कृषकहरूलाई रानी उत्पादन सम्बन्धि तालिम दिई आगामी दिनहरूमा श्रोत व्यक्तिको रुपमा स्थापित हुन सक्ने बनाइएको जसले गर्दा पहाडी भुभागका कृषकहरू समेत लाभान्वित हुने ।

चितवन जिल्लाको विभिन्न सावुदायिक रेडियो मार्फत विषादीको प्रयोग सम्बन्धी जनचेतनामूलक सुचना प्रसारण गरिएको र कार्यालय परिसर तथा बाह्य सार्वजनिक ठाउँहरूमा विषादीको प्रयोग तथा महको उपयोगिता सम्बन्धी जनचेतनामूलक सामग्री प्रकाशन गरिएको ।

कार्यालय र बाह्य निजी फर्महरू संग रानी उत्पादन सम्भौता गरी लक्ष्य अनुसार रानी उत्पादन गरी वितरण गरिएको ।

छग वटा नैन बक्स वितरण गरिएको जसबाट मह हार्भीस्टिङमा सहजता हुने साथै महको उत्पादन लागतमा कमी ल्याउन सघाउ पुग्ने ।

११ वटा महमदानी वितरण गरिएको जसबाट मह हार्भीस्टिङमा सहजता हुने साथै महको उत्पादन लागतमा कमी ल्याउन सघाउ पुग्ने ।

१२८ जना कृषकहरूलाई ११०८ के.जी. आधारवाका वितरण गरिएको जसबाट महको उत्पादन लागतमा कमी ल्याउन सघाउ पुग्ने ।

लिचि अन्धा कागती आँप कटहर जस्ता चरनजन्य किरवाहरू वितरण गरी मौरीको दिवकालिन चरन व्यवस्थापनमा सहयोग पुग्ने

मौरीको दिवकालिन चरन व्यवस्थापनका लागि चिउरी लिचि तथा वोटरल ब्रसको किरवा उत्पादन गरी वितरण गरिएको ।

मह उत्पादन कार्यक्रमको लक्ष्य ११०० किलो रहेकोमा १६३१ किलो उत्पादन भएको ।

चितवन जिल्लाको भरतपुर-२७ मा च्याउ बीउ उत्पादन केन्द्र स्थापना भएको जसबाट वार्षिक ५०००० के.जी. च्याउ बीउ उत्पादन भई चितवन तथा आसपासका कृषकहरू लाभान्वित हुने ।

रत्ननगर ९ मा सहकारी मार्फत मौरी श्रोत केन्द्र स्थापना भएको जसबाट मौरी घार, गोला तथा रातु मौरी उत्पादन भई कृषकहरू लाभान्वित हुने ।

रेशम कोया उत्पादन गरी राजश्व संकलन

रेशम बीज कोया उत्पादन गरी रेशम विकास केन्द्रलाई उपलब्ध गराएको

विभिन्न जातका च्याउहरू उत्पादन गरी राजश्व संकलन

फार्माभिन्न मौरी घार गोला प्रदर्शन कार्य भएको

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी	
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	
		आधुनिक मारीपालन तालिम ३ दिने	पटक	२	२५५	२५५	धादिङ जिल्लाका ४८ जना कृषकहरूले मारीपालन सम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान सिप पाएका
		कृषक स्तरमा च्याउ खेती सम्बन्धी ३ दिने तालिम	पटक	२	२८५	२८४	धादिङ जिल्लाका ४८ जना कृषकहरूले च्याउखेती सम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान सिप पाएका
		रेशम किरापालन सम्बन्धी कृषकस्तरमा १ दिने गोष्ठी (कृषि तथा ढुङ्गा अञ्चलविकी तथा मेरिफिकेसन गोष्ठी)	पटक	१	५०	५०	च्याङ्गङ गा.पा. स्थित रेशम कृषक समूहका २४ जना रेशमपालन कृषकहरू संग रेशमपालन सम्बन्धी छलफल
		कागती बिरुवा उत्पादनको लागि सामग्री खरिद	पटक	१	१५०	१५०	सुनकागती १ जातको बिजु बिरुवा उत्पादन भइरहेको
		किन्जु बिरुवा उत्पादनको लागि ज्यामी परिचालन	पटक	१	४००	३९८	किन्जु बिरुवा उत्पादन गरी राजस्व संकलन गरेको
२१	किन्जु नर्सरी विकास केन्द्र, भण्डारा	कन्ये च्याउ उत्पादनका लागि उच्च प्रविधि त्रिनिहाउस निर्माण	संख्या	१	१०००	९८८	Fogger ले आद्रता बढाउन सकिने
		उच्चस्तरीय प्रविधि अग्रनाइ च्याउ उत्पादनका लागि पुरानो किरपालन घरको संरचनागत सुधार	पटक	१	५००	४९२	Off-season मा Temperature Control गरेर च्याउ उत्पादन गरियो
		किन्जु बिरुवा उत्पादन तथा वितरण (हजारमा) (चाला तथा अन्य खर्च)	संख्या	५००	२४००	२३६७	रु. ५६६२७०/- को किन्जु बिरुवा बिक्री वितरण गरियो
		च्याउ स्पान/बीउ उत्पादन तथा वितरण	याकेट	४०००	२५०	२५०	रु. ३९९७०/- को कन्ये च्याउको बीउ बिक्री वितरण गरियो
		फार्ममा गोब्रे च्याउ उत्पादन प्रदर्शन	पटक	१	१००	१००	रु. ५२५००/- को गोब्रे च्याउ बिक्री वितरण गरियो
		फार्ममा कन्ये च्याउ प्रदर्शन	पटक	१	१००	९२	रु. १९१००/- को गोब्रे च्याउ बिक्री वितरण गरियो
		कन्ये च्याउ उत्पादनका लागि बोइलर खरिद	संख्या	१	५००	४९६	बोइलर प्रयोग गरेर दाउरा कम लाग्ने Time and Cost Effective हुने
		धान/बितु उत्पादन तथा बिक्री वितरण	पटक	१	१५०	१५०	रु. ११४०००/- को धान बिक्री वितरण गरियो
		फलफूल नर्सरी स्थापना तथा बिरुवा उत्पादन (कागती, मेवा, झंगन, एपेकाडी लगायत)	पटक	३	४००	३९९	रु. ४१३४०/- को मेवा वितरण गरियो
२२	व्यावसायिक अनेज केन्द्र	कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फिक्सचर्स खरिद भएको	पटक	१	२००	२००	कार्यालयको लागि टेबुल, कुर्सी, फाईल राख्ने दराज आदि खरिद भएको
		कार्यालयको तला थप गरिएको भवनमा फिनिशिङ तथा मर्मत	पटक	१	५००	४८२	फर्निशिंग तथा मर्मत कार्य सम्पन्न भएको
		पाले तथा पाहुनाघर मर्मत संभार	पटक	१	५००	४७८	पालेघरमा लाष्टर गरी सिलिङ मर्मत गरिएको त्यसका साथै भ्याल बोका मर्मत गरी च्यानल गेट फेर्ने काम भएको
		किरापालन घरमा ट्वाइलेट निर्माण	पटक	१	३५०	३४५	किरापालन घरमा एक वटा ट्वाइलेट निर्माण भएको
		म्यारेज निर्माण	पटक	१	५००	४९७	कार्यालयको पछाडि गाडि, मोटरसाईकल, स्कुटर, मिनिटिलर तथा टर्न्याक्टर राख्न मिले एउटा म्यारेज निर्माण भएको
		स्कुटर खरिद	वटा	१	३००	२८४	कार्यालयको लागि एक वटा स्कुटर खरिद भएको
		ल्यापटप खरिद	सेट	१	१००	१००	कार्यालयको लागि एक वटा ल्यापटप खरिद भएको
		किरापालन याँक तथा ट्रे	पटक	१	३००	२९७	किरापालन कार्यका लागि १५ वटा फलामको याँक निर्माण भएको
		रेशम कोया व्यवसायीक उत्पादन परीक्षण	पटक	१	३२०	३२०	५० केजि रेशम कोया उत्पादन गरिएको

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				खर्च रु. हजार	होसिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु. हजार		
		मौरी थारोला व्यवस्थापन	पटक	१	५०	५०	मौरीथारको नियमित निरीक्षण गरी आवश्यक सामग्रीहरू जस्तै आधारवाका, फ्रेम, पन्जा, Bee veil, Swarming Bag आदि खरिद गरिएको ।
		कन्ये च्याउ उत्पादन अध्ययन परीक्षण	पटक	१	१५०	१५०	२३० के जी च्याउ उत्पादन गरिएको ।
		सिताके च्याउ उत्पादन नमुना प्रदर्शन	पटक	१	१००	१००	२०० वटा कटुसका मुढामा च्याउ राखि उत्पादनका लागि आवश्यक हेरचाह गरी राखिएको ।
		गोब्रे च्याउ उत्पादनका लागि आवश्यक सामग्री तथा च्यामि परिचालन	पटक	१	१५०	१५०	२४० केजि च्याउ उत्पादन गर्न सफल भएको
		कृषकस्तरमा मौरीपालन ३ दिने तालिम	पटक	२	२५०	२५०	काभ्रेको २ वटा स्थानमा आधारभूत मौरीपालन तालिम सञ्चालन गरिएको
		कृषकस्तरमा बाली अर्धधर्म च्याउ खेती कृषक पाठशाला तालिम	पटक	१	२५०	२५०	काभ्रेको कुशादेवमा एक महिने कन्ये च्याउ खेती कृषक पाठशाला तालिम सञ्चालन गरिएको
		बिजकोया उत्पादन	पटक	१	३३०	३३०	३० केजि रेशम बिजकोया उत्पादन गरिएको
		कृषकस्तरमा किम्वु बगैँचा क्षेत्र विस्तार	पटक	३	३७५	३७५	काभ्रे र नुवाकोट जिल्लामा गरी करिब ६० रोपनी जग्गामा किम्वु बगैँचा विस्तार गरिएको
		मौरी गोला प्रदर्शन	पटक	६	६०	६०	मौरी सम्बन्धि आधारभूत तालिम लिएका किसानहरूलाई मौरी गोला प्रदर्शन कार्यक्रम सञ्चालन गरियो
२३	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, हेटौँडा	घुमती प्रयोगशाला मार्फत शिविर सञ्चालन	संख्या	१०	६००	४८८	१४ वटा स्थानमा घुमती प्रयोगशाला मार्फत माटो परीक्षण शिविर सञ्चालन गरी ४३२५ वटा नमूना परीक्षण गरिएको
		माटो नमूना विश्लेषण	संख्या	१०००	२५०	०	१३२२ वटा माटो नमूना प्रयोगशालामा परीक्षण गरिएको ।
		कृषिचुन वितरण कार्यक्रम	संख्या	२५०	१२५०	९८१	प्रदेश भित्रका काभ्रेपलाञ्चोक, काठमाण्डौ, भक्तपुर, ललितपुर र चितवन जिल्लाको १/१ गरी ५ वटा पालिका क्रमशः पनौती नगरपालिका, दक्षिणकाली नगरपालिका, बाँगुनारवाघ नगरपालिका, महाकाल नगरपालिका र खैरहनी नगरपालिकामा माटो परीक्षण नतिजाका आधारमा प्रत्येक पालिकामा २५ मे टन कृषिचुन निशुल्क वितरण गरिएको ।
		विश्व माटो दिवस कार्यक्रम	पटक	१	१५०	१४२	गोदावरी नगरपालिका, बजबाराही, ललितपुरमा ३०३ वटा माटो नमूना परीक्षण गरी विश्व माटो दिवस कार्यक्रमको अवसरमा परीक्षण नतिजाको आधारमा १५.३ मे टन कृषिचुन निशुल्क वितरण गरिएको ।
२४	बाली संरक्षण प्रयोगशाला	सहायकस्तर बाली उपचार शिविर सञ्चालन तालिम मोडुल १	संख्या	१	४००	४००	बागमती प्रदेशमा र स्थानीयतहमा कार्यरत सहायक स्तरका कृषि कर्मचारीहरू २० जना ४ दिने तालिममा सहभागी ।
		सहायकस्तर बाली उपचार शिविर सञ्चालन तालिम मोडुल १	संख्या	१	४००	३८८	बागमती प्रदेशमा र स्थानीयतहमा कार्यरत सहायक स्तरका कृषि कर्मचारीहरू २० जना ४ दिने तालिममा सहभागी ।
		समस्याग्रस्त क्षेत्रमा बाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम	संख्या	२	६००	४७९	बेनेचोट रोराङ गाउँपालिका-१० ममनाङ घाटिङमा सुत्तला बगैँचा व्यवस्थापन र दोर न्वा गाउँपालिका-७ खापु रामेछापमा सुत्तला बगैँचा व्यवस्थापन सम्बन्धी सामग्री ८० प्रतिशत अनुदानमा वितरण ।
		सुत्तलाजात फलफूल बगैँचामा फल कुवाउने औसा कीरा व्यवस्थापन	संख्या	२	६००	५४४	सिन्धुली जिल्लाका विभिन्न पालिकाहरूमा र मेलुङ गाउँपालिका १ पट्टिमा सुत्तलाजात फलफूल बगैँचामा फल कुवाउने औसा कीरा व्यवस्थापनका लागि प्रशिक्षण बेट वितरण ।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				खर्च रु. हजार	हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रु. हजार		
२५	बीउ विजन प्रयोगशाला, हेटौँडा	श्रोत तथा उन्नत बीउ उत्पादनका लागि पुर्वाधार तथा प्रशोधन विकास सहयोग	संख्या	५	११०००.००	१२६९८.९३	श्रोत तथा उन्नत बीउ उत्पादन क्षेत्रमा आवश्यक गोदाम घर तथा प्रशोधन ईकाई स्थापना विभिन्न ४ वटा संस्थाहरु मार्फत करिब २०० मे.टन बराबरको बीउ भण्डारण गर्न सकिने ।
		बीउ उत्पादन क्षेत्र विस्तार सहयोग	घाकेज	४२६	८००१.००	१७०.००	कृषकहरुलाई बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम अन्तर्गत ३१९१ जना कृषकहरु मार्फत ३३८.२५ हेक्टर क्षेत्रफलमा बीउ उत्पादन कार्य भैरहेको । सो मध्ये बीउ उत्पादन तथा प्रशोधन गरी प्रयोगशाला परीक्षण भएको गाँउ तथा घाँसे बालीको बीउ उत्पादन गर्न कृषकहरुलाई बीउ उत्पादन क्षेत्र विस्तार सहयोग सहजीकरण गरिएको ।
		प्रयोगशालाबाट बीउ प्रमाणिकरण परिमाण	मे.टन.	२००			प्रयोगशालाको गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धि विभिन्न क्रियाकलाप मार्फत २००.६८ मे.टन. बीउ प्रमाणिकरण भई श्रोत बीउको उपलब्धता हुने ।
	बीउ नमुना परीक्षण		संख्या	१०००			नियमित तर्फ ८३४ तथा बजार अनुगमन र क्रस चेक नमुना गरी कुल १००० वटा नमुना परीक्षण गरिएको । यस बाट जम्मा २००.६८ मे.टन बराबरको बीउ प्रमाणिकरण भएको तथा बीउ परीक्षणका लागि विभिन्न संघ संस्थाबाट उत्पादित बीउको गुणस्तर-प्रयोगशालास्तर जानकारी भएको ।
	संघिय तथा प्रादेशिक बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रहरु विच आदान प्रदान गोपि			१	३००.००	३००.००	बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र हरिहरवन संगको समन्वयमा सातै प्रदेशमा रहेका बीउ विजन प्रयोगशालाहरुको कार्यसमीक्षा गरिएको साथै मुकुभर बीउ परीक्षण र प्रमाणिकरणमा एक रुपता ल्याउन महत्वपूर्ण कोशेदुडु हुने ।
	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक कर्मचारीहरुका लागि गुणस्तरिय बीउ उत्पादन तथा व्यवस्थान तालिम			२	५५५	५५५	बागमती प्रदेश अन्तर्गत विभिन्न जिल्लामा बीउ उत्पादनमा संलग्न विभिन्न सरोकारवालाहरुसंग बीउ विजन एन नियमावली तथा बीउ प्रमाणिकरण सम्बन्धि छलफल र अन्तर्क्रिया भई गुणस्तरिय बीउ विजन उत्पादन र बजारिकरण ।
२६	मे.अ.त.प.से.वि.के, नुवाकोट	पशुपुच्छीमा लाग्ने संक्रामक रोग विरुद्धको खोप कार्यक्रम (म्याक्सिसेन्टको) पारोश्रमिक तथा लजिस्टिक सपोर्ट समेत)	पटक	४	४,५५१.००	४,०२४.४६	२ लाख ५० हजार भन्दा बाखालाई उच्च विरुद्धको खोप कार्यक्रम सञ्चालन तथा लम्पी स्किन रोग नियन्त्रणका लागि औषधी खरिद तथा निशुल्क वितरण
		दुध उत्पादन बृद्धि कार्यक्रम	घाकेज	२	५०००	१११९	कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा गर्न सफलता
		पशु आहार आत्मनिर्भर कार्यक्रम	हेक्टर	३०	१५००	१११७	कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा गर्न सफलता
		उत्पादनमा प्रविधि एक्म् यन्त्र सहयोग कार्यक्रम	पटक	१	१५००	७०५	कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा गर्न सफलता
		कुखुराहरुको बन्ध्याकरण शिविर	पटक	१	६००.००	६००.००	विज्ञ केन्द्र तथा किसान गा.पा. मा २४० वटा भन्दा बढी कुखुराहरुको बन्ध्याकरण
		पशुपुच्छि तथा मत्स्यको आकास्मिक संक्रामक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	पटक	१	५००.००	४९१.०८	लम्पी स्किन रोग नियन्त्रणका लागि औषधी खरिद तथा निशुल्क वितरण
		निशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	३	४५०.००	४४९.२७	रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम
		उन्नत पशुपालन तालिम ३ दिने - कृषकस्तर	पटक	१	२७६.००	२७५.०१	पशुपालनका लागि ज्ञान तथा सिम प्रवाह
		स्थानीय तहका पशु सेवा शाखा प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरुसँग चौ मासिक प्राप्ति समीक्षा तथा सम्बन्धान्मक अन्तरक्रिया कार्यक्रम	पटक	३	२६९.००	२५४.१८	बैठका/अन्तरक्रिया गरी स्थानीय तहसँग समन्वय गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सहजीकरण भएको
		दिवस/स्मारक मनाउने (विश्व रोजि/विश्व जनावर/विश्व भेटे रिस्नी दिवस)	पटक	३	२२५.००	२१८.५०	कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा गर्न सफलता

सि. न.	कार्यलयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी	
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	
		पशुपन्छीजन्य पदार्थ उपभोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	याकोज	१	२००	१५७	कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा गर्न सफलता
		स्थानीय तहका पदाधिकारीहरू, पत्रकार तथा लघुप्रतिष्ठित व्यक्तिहरूको उपस्थितिमा स्वीकृत कार्यक्रमको सार्वजनिकरण कार्यक्रम	पटक	१	७७१.००	१५०.००	बैठक/अन्तरक्रिया गरी स्थानीय तह संग सम्बन्ध गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सहजिकरण भएको
		तथ्याङ्क संकलन, कम्पाईल र प्रेषण	पटक	१	१७०.००	१५०.००	कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा गर्न सफलता
		मन्यपालन तालिम ३ दिने (कृषक स्तर)	पटक	१	१३९.००	११९.४०	पशुपालनका लागि ज्ञान तथा सिप प्रवाह
		स्थानीय तहका पदाधिकारीहरू, पत्रकार तथा लघुप्रतिष्ठित व्यक्तिहरूको उपस्थितिमा कार्यक्रमहरूको वार्षिक प्रगति समीक्षा तथा आगामि आव. का कार्यक्रमहरूबारे अन्तरक्रिया कार्यक्रम	पटक	१	१०५.००	८१.८७	बैठक/अन्तरक्रिया गरी स्थानीय तह संग सम्बन्ध गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सहजिकरण भएको
२७	भेअत पसे. वि. के, धादिङ्ग	दुग्ध दिवस मनाउने	पटक	१	७०.००	६१.७५	कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा गर्न सफलता
		कृषि कर्जा तथा बिमामा कृषकको पहुँच बढाउन बैङ्क, बिमा कम्पनि तथा कृषकहरूसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम	पटक	१	८१.००	६३.०६	कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा गर्न सफलता
		खरी बाख्रा विकास कार्यक्रम	याकोज	२	२५००	२४९७.६	२ वटा समूह मार्फत २५ जना कृषकहरूलाई खरी बाख्रा विकास कार्यक्रम अन्तर्गत खोर निर्माण/सुधार, तारबार, माउ बाख्रा तथा व्याड वोको व्यवस्थापन र मेशिनरी औजारहरू (टाट्नो र चाफ कटर) उपलब्ध भएको । उक्त समूहहरूमा हाल मौजाद २५० माउ बाख्रा रहेको साथै बाख्रापालन आय आर्जनको मुख्य स्रोत भएको ।
		उत्पादनमा प्रतिबिधे एवम् यन्त्र सहयोग कार्यक्रम	पटक	१	४३५०	२८९८	२३ वटा सामेदार (फर्म, समूह र सहकारी) लाई २८ चाफकटर, १६ डि-क्रिज, चिलिङ्ग म्याट (५०० लि.-२ र १००० लि.-१), क्रिम सेपेटर-२, खुवा बनाउने मेशिन-१ र मिल्क क्यान-७३ वटा उपलब्ध गराइएको
		सडक तथा सामुदायिक कुकुरहरूको व्यवस्थापन तथा रेविज नियन्त्रण कार्यक्रम (बन्याकरण र खोप पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम)	पटक	२	४००	४००	१६० भन्दा माथि सडक तथा तथा सामुदायिक कुकुरहरूको बन्ध्याकरण गरी रेविज विरुद्ध खोप गरिएको
		पशुपालनमा असल अभ्यास कार्यक्रम	याकोज	२	३०००	३०००	२ वटा दुग्ध सहकारी संस्था मार्फत २० जना कृषकहरूको गोठ निर्माण/सुधार, मलमुत्र व्यवस्थापन, यात्रिकीकरण, काउ म्याट, नेट आदिको व्यवस्थापनबाट असल पशुपालनको प्रवर्द्धन
		पशुपन्छीमा लामो संक्रामक रोग विरुद्धको खोप कार्यक्रम (म्याक्सिनेटरको परीश्रमिक तथा लोजिस्टिक सपोर्ट समेत)	पटक	४	२७८०	२७७९.७	पिप.आर. ११४००० डोज, HS/BQ २८००० डोज, CSF ९८९५ डोज र ND ६१५०० डोज खोप कार्यक्रम सम्पन्न, ५० भन्दा बढी म्याक्सिनेटरलाई अलकालिन रोजनारी भएको
		स्थानीय ग्रामिण कुखुर संरक्षण र प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वटा	५	१५००	१४९९.६	५ वटा सामेदारहरूले ग्रामिण कुखुरपालनको लागि खोर निर्माण/सुधार, जैविक सुरक्षा व्यवस्थापन, औषधी/खोप व्यवस्थापन र चल्ला उत्पादन गरी बिक्री वितरण गर्ने गरेको ।
		पशु आहार आत्मनिर्भर कार्यक्रम	हेक्टर	३०	२१००	२०६६.९	जै ३५०० केजि TMR ४५० केजि र वर्सिम ४०० केजि विउ ४०४ जना कृषकहरूलाई वितरण गरिएको सो वाट पशुहरूलाई आहार व्यवस्थापनमा सहज हुने । साथै घाँस खेतीमा आधारित पशुपालन प्रवर्द्धनको लागि १९ वटा सामेदार संस्थाहरू मार्फत ३०० रोपनी भन्दा बढी क्षेत्रफलमा घाँस खेती विस्तार भएको ।

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार
		दुध उत्पादन वृद्धि कार्यक्रम	याक्रेज	२	४०००	२७९४.४
		पशुपन्छी तथा मत्स्य विकासका लागि चित पुर्णि कोष परिचालन	पटक	३	१५०००	९९८५
२८	मे.अ.त.प.से.वि.के., ललितपुर	उत्पादनमा प्रविष्टि एवम यन्त्र सहयोग कार्यक्रम	पटक	१	५०००	३३६२
		पशुपन्छीमा लाग्ने संक्रमक रोग विरुद्धको खोप कार्यक्रम	पटक	४	५९६०	४९४८
		पशुपन्छी उपचार सेवा				
		एक पकेट खोरेत रोग मुक्त अभियान कार्यक्रम	पटक	१	१०००	९९९
		दुध उत्पादन वृद्धि कार्यक्रम	पटक	१	१००००	८०४०
		पशु पालनमा असल अभ्यास प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक	१	६०००	६०००
		पशुजन्य पदार्थ उपभोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक		१०००	१०००
		पशु आहारमा आत्म निर्भर कार्यक्रम	हेक्टर	५५	४०००	३६२१
२९	मे.अ.त.प.से.वि.के., सिन्धुली	मत्स्यपालन क्षेत्र विस्तार तथा उत्पादकत्व वृद्धि कार्यक्रम	हेक्टर	५		
		पशुपन्छी तथा मत्स्य विकासका लागि चितपुंजी कोष परिचालन	पटक	३		
		निःशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	६		
		सामुदायिक कुकुर बन्ध्याकरण शिविर	पटक	३		
		उत्पादनमा प्रविष्टि एवम उपकरण सहयोग कार्यक्रम	पटक	१		
		पशुपन्छीमा लाग्ने संक्रमक रोग विरुद्धको खोप कार्यक्रम	पटक	४		
		पशु आहार आत्मनिर्भर कार्यक्रम	हेक्टर	३५		
		दुध उत्पादन वृद्धि कार्यक्रम	याक्रेज	३		
		पशुपालनमा असल अभ्यास प्रवर्द्धन कार्यक्रम	याक्रेज	३		
		पशुजन्य पदार्थ उपभोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	याक्रेज	३		
मे.अ.त.प.से.वि.के., काभ्रे		मत्स्यपालन क्षेत्र विस्तार तथा उत्पादकत्व वृद्धि कार्यक्रम	हेक्टर	२	१५००	१४९८
		उत्पादनमा प्रविष्टि एवम यन्त्र सहयोग कार्यक्रम	पटक	१	५०००	४८८१
		खरि बाखा विकास कार्यक्रम	पयाक्रेज	२	५०००	४९९९
		पशुपक्षी तथा मत्स्य विकासका लागि बीउ पुंजी कोषपरिचालन	पटक	३	१००००	९९००
३०		पशुपन्छी मा लाग्ने संक्रमक रोग विरुद्धको खोप कार्यक्रम (व्याक्सिनेटको पारोश्रमिक तथा लोडिस्टिक सपोर्ट समेत)	पटक	५	७७१५	७०२७
		एक पकेट खोरेत रोग मुक्त अभियान कार्यक्रम	पटक	१	२००००	१०२९
		पशु आहार आत्मनिर्भर कार्यक्रम	हेक्टर	५५	४०००	३५३४
		दुध उत्पादन वृद्धि कार्यक्रम	याक्रेज	६	१५०००	१४९१५

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	हासिल मुख्य उपलब्धी
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण				
		पशुपालनमा असल अभ्यास प्रवर्द्धन कार्यक्रम	याकोज	४		६०००	५९९८.५९९	८ दुग्ध उत्पादक सहकारीहरूका ९६ कृषक परिवार लाभान्वित भै खोर सुधार तथा प्रविधि विस्तार भएको
		पशुजन्य पदार्थ उपभोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	याकोज	१		१०००	४६९.५६	आन्धा तथा दुग्ध दिवसका अवसरमा ५ वटा विद्यालयका २५० जना विद्यार्थिहरू लाभान्वित भएको
३१	भे.अ.त.प.से.वि.के, मकवानपुर	मत्स्यपालन क्षेत्र विस्तार तथा उत्पादकत्व वृद्धि कार्यक्रम	हेक्टर	५		२५००	१४८०	३ जना किसानले नया पोखरी निर्माण पश्चात माछापालन व्यवसायमा संलग्न भई आगामी आ.व.मा माछाको उत्पादकत्व वृद्धि हुने
		किसानहरूको लागि क्षमता अभिवृद्धि तालीम(बाछा, माछा र गाइ/भैँसी)	संख्या	३		४९८	४८०	पशुपालन व्यवसायमा किसानहरूको क्षमता अभिवृद्धि भई व्यवसायीकरण तथा व्यवस्थापनमा सुधार आउने
		जुनैटिक रोग सम्बन्धि स्कुल शिक्षा कार्यक्रम	पटक	५		१२५	१२०	स्कुल शिक्षा मार्फत जुनैटिक रोगबारे किसानहरूमा प्रचार प्रसार
		उत्पादनमा प्रविधि एवम् यन्त्र सहयोग कार्यक्रम	पटक	१		३५००	१८५०	पशुपालन व्यवसायमा यान्त्रिकीकरण मार्फत उत्पादन लगातार कम हुने प्रतिफल वृद्धि हुने
		कुखुराको बन्धाकरण शिविर	संख्या	३		६००	६००	मकवानपुर जिल्लाभित्र रहेका ३८७ कुखुराहरूको बन्धाकरण मार्फत रबीज रोग नियन्त्रणमा सहयोग
		पशुपन्छी मा लाग्ने संक्रामक रोग विरुद्धको खोप कार्यक्रम (व्याक्सिनेटरको पारीश्रमिक तथा लजिस्टिक सपोर्ट समेत)	पटक	५		६७५०	६९५०	पशुपन्छीमा लाग्ने खोरेत, पिपिआर तथा लम्पी स्किन डिजिन रोग विरुद्ध खोप कार्य सञ्चालन गरी रोग नियन्त्रण कार्य सञ्चालन
		पशु आहार आत्मनिर्भर कार्यक्रम	हेक्टर	५५		४०००	९८०	घाँसमा आधारित पशुपालनमा जोड दिई जिल्लाका कतिपया ५५० जना किसान घाँस खेतीमा संलग्न
		पशुपालनमा असल अभ्यास प्रवर्द्धन कार्यक्रम	याकोज	३		४५००	२२९०	गुणस्तर दुग्ध उत्पादनको लागि असल पशुपालनका अवधारणा प्रेरित भई ३ वटा दुग्ध सहकारिमा आवद्ध ४५ जना किसान लाभान्वित
३२	भे.अ.त.प.से.वि.के, चितवन	उत्पादनमा प्रविधि एवम् यन्त्र सहयोग कार्यक्रम	पटक	१		५०००	४२४३.६	कृषकहरूको आवश्यकता अनुसार चाफ कटर, मिल्क एनालाइजर, डि-फ्रीज जस्ता यन्त्र उपकरण वितरण गरी उत्पादनमा सहयोग भएको
		पशुपन्छी मा लाग्ने संक्रामक रोग विरुद्धको खोप कार्यक्रम(व्याक्सिनेटरको पारीश्रमिक तथा लजिस्टिक सपोर्ट समेत)	पटक	५		५८००	४९९२.९	पिपिआर, खोरेत, स्वाइन फ्लिजर रानीखेत, लगायत संक्रामक रोग नियन्त्रणमा टेवा पुगेको
		एक पकेट खोरेत रोग मुक्त अभियान कार्यक्रम	पटक	२		२०००	९६०.९५५	जिल्लाको भरतपुर म.न.पा.-६ र रत्ननगर न.पा.-१२ मा खोप सञ्चालन
		पशु आहार आत्मनिर्भर कार्यक्रम	हेक्टर	७०		५०४०	२५१७.६६४	कृषकहरूले साइलेजका लागि मकै खेती र बहुवर्षे घाँसमा नैपियर घाँस लगाई उन्नत पशुपालन गरेको
		दुग्ध उत्पादन वृद्धि कार्यक्रम	याकोज	४		१००००	८९६४.४	सुरक्षाती अवस्था भन्दा कार्यक्रम २०% दुग्ध उत्पादन बढेको
		पशुपालनमा असल अभ्यास प्रवर्द्धन कार्यक्रम	याकोज	५		७५००	६९९५	असल पशुपालन पद्धतिको अवलम्बन भएको
		पशुजन्य पदार्थ उपभोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	याकोज	१		१०००	८७९.३६५	पशुजन्य पदार्थ उपभोगमा वृद्धि
३३	भे.अ.त.प.से.वि.के, दोलखा	पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	६		९००	८२	ग्रामीण दुर्गम स्थानका कृषकहरूले सेवा पाएको
		पशुपन्छी मा लाग्ने संक्रामक रोग विरुद्धको खोप कार्यक्रम (व्याक्सिनेटरको पारीश्रमिक तथा लजिस्टिक सपोर्ट समेत)	पटक	३		३०९४	२१९४	पिपिआर रानीखेत, स्वाइनफ्लिजर लगायत संक्रामक रोग नियन्त्रणमा टेवा पुगेको
		पशु आहार आत्मनिर्भर कार्यक्रम	हेक्टर	३५		३५००	१६३६	घाँसखेतीमा विस्तार भई पशुजन्य उत्पादनमा टेवा पुगेको
		दुग्ध उत्पादन वृद्धि कार्यक्रम	याकोज	३		७५००	३०९२	प्रोत्साहन रकमले कृषकमात्रक सकारात्मक प्रभाव पार्न गइ दुग्ध उत्पादन वृद्धि भएको
		पशुपालनमा असल अभ्यास प्रवर्द्धन कार्यक्रम	याकोज	२		३०००	२३२५	जैविक सुरक्षा, सरसफाई लगायतको कुराहरूमा सकारात्मक परिवर्तन भएको
		पशुजन्य पदार्थ उपभोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	याकोज	१		१०००	७८०	पशुजन्य पदार्थ उपभोगको लागि जनचेतना फैलिएको

सि. न.	कार्यालयको नाम	सञ्चालित प्रमुख कार्यक्रम				हासिल मुख्य उपलब्धी	
		कार्यक्रम	इकाई	परिमाण	बजेट रु. हजार	खर्च रु. हजार	
३४	मत्स्य विकास केन्द्र, भाङ्गारा	ह्याङ्गरीछ उत्पादन तथा वितरण (उत्पादन सामग्री/ सेवा खर्च) फ्राई उत्पादन तथा वितरण (उत्पादन सामग्री/सेवा खर्च)	संख्या(करोड)	७	३३५५	३०४४	७ करोड ५० लाख माछाको ह्याङ्गरीछ उत्पादन तथा वितरण भएको
			संख्या (लाख)	६५	२०४८	२०३२	६८ लाख ६४ हजार फ्राई माछाका भुरा उत्पादन तथा वितरण भएको
		फिङ्गरीछ उत्पादन तथा वितरण (उत्पादन सामग्री/ सेवा खर्च)	संख्या (लाख)	६५	१२००	११४९	६ लाख ५० हजार १०० फिङ्गरीछ उत्पादन तथा वितरण भएको
		खानेमाछा उत्पादन तथा वितरण (उत्पादन सामग्री/ सेवा खर्च)	के जी	१०००	४००	३९८	१ हजार २ सय ८८ के.जि. माछा उत्पादन तथा विक्री वितरण भएको
		पेपासियस भुरा उत्पादन तथा वितरण	संख्या	२००	४०००		१ लाख ८८ हजार ९ सय भुरा उत्पादन तथा विक्री वितरण
३५	मत्स्य विकास केन्द्र, कुले खानी	व्यवसायिक मत्स्यपालन सम्बन्धी ३ दिने कृषकस्तर सिपविकास तालिम	पटक	१	१९५	१९५	१८ जना केजमा माछापालक कृषकहरु प्रत्यक्ष मत्स्य अनुसन्धान केन्द्र पोखरामा गई केजमा माछा पालन सम्बन्धी प्रविधि देखेर सिकेर आउने अवसर मिल्यो ।
		माछापालक कृषक र सरंकारवालासंग १ दिने गोष्ठी तथा कार्यक्रम	वटा	१	१५०	१५०	इन्द्रसरेरबर तालसंग प्रत्यक्ष सरंकारा राख्ने सरंकारवालासंग ताल संरक्षण तथा जलचर संरक्षण सम्बन्धी विभिन्न विषयमा अन्तरक्रिया गर्ने अवसर मिल्यो
		खानेमाछा उत्पादन	मेटन	२.५	६२५	६१८	इन्द्रसरेरबर ताल घटेको बाबाजुद पनि दिइएको लक्ष्य परिमाण २.५ मेटन भन्दा बढी माछा उत्पादन गरी राजस्व जम्मा गर्न सफल भएको ।
		भेल्लेमाइज फलामको केज निर्माण गरी मत्स्य पालन प्रविधि परीक्षण	वटा	३	१०००	९९३	केज माछा पालनमा नयाँ प्रविधि कार्यान्वयनमा ल्याउन सफलता मिलेको
		रिजरभ्वारमा माछाको भुरा छान्ने कार्यक्रम (ज्याल तथा अन्य खर्च)	हजार वटा	४००	१०००	१०००	दिइएको लक्ष्य भन्दा ४ लाख बढी भुरा छान्ने तालको माछाको संरक्षणका साथै स्थानीय जलार हरूको आर्थिक फाइदा हुन पुगेको
		मत्स्य घुन्ती शिवीर कार्यक्रम (मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	पटक	४	३२०	३१५	प्रत्यक्ष माछापालक कृषकको फिल्ट्रम गई सञ्चालन गनलले ककनी, चितवन, सिन्धुलीका केही कृषकहरु लामाचित भएको
३६	बाखा विकास फार्म, चिलाङ	गाई (जर्सी) पालनको लागि नमुना गोठ निर्माण	पटक	१	५०००	३७६२	जर्सी गाईको स्रोत केन्द्र स्थापनाको लागि १० वटा बयस्का गाई अट्ने नमूना गाई गोठको निर्माण भएको ।
		जर्सी गाई खरिद	वटा	१२	११००	६७२	जर्सी गाईको स्रोत केन्द्रको लागि १० वटा दुधालु जर्सी गाई नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् खुमलटार अन्तरगत राष्ट्रिय गाई अनुसन्धान कार्यक्रम रामपुर चितवनबाट खरिद गरी ल्याई गाई पालन कार्यको सुरुवात भएको छ ।
		चरन क्षेत्रमा जमिनलाई पुन रोमेशन गर्ने	हेक्टर	३	३००	२९५	फार्ममा पशुहरुको किसिमहरु थप भए सँगै आहारा व्यवस्थापनको लागि बाको जमिनलाई रने भेसन गरी करिव ७ रोपनी बारी तयार गरी हिउँद तथा वर्षे घाँस खेती गर्ने जमिनको क्षेत्रफल वृद्धि गरिएको ।
							फार्मको क्षेत्रलाई संरक्षण तथा जैविक सुरक्षा गर्ने ६०० मि. फेन्स जालि लगाउने कार्य भएको ।
		खरायो बस्ने थप केजको कोठा खोरको व्यवस्थापन	पटक	१	१५०	१५८	खरायोको लागि थप ३ वटा नयाँ केज निर्माण गरिएको ।
		वितरण हुने पाठपाठी उत्पादन	पटक	१२	८००	७९५	बाखापालक कृषकहरुले माग गरे बमोजिम बाखाका पाठपाठी उपलब्ध गराउनुका साथै यस वर्ष १७ वटा बाखा स्टकमा वृद्धि गरिएको ।
		भेडा तथा भुमा व्यवस्थापन	संख्या	८०	१०४०	१०४०	भेडा तथा खरायोहरुको माग अनुसार आर्पुतिका प्रयाप्त स्रोत व्यवस्थापन गरिएको ।
		पूर्वगठित १० वटा वाह्य श्रोत समूह/व्यक्तिलाई फलो अप	पटक	१०	५००	५००	गाईबाट उत्पादित दुधको बाजार व्यवस्थापन गरी नियमित दुध विक्रीको प्रवन्ध मिलाईएको । बागमती प्रदेशका १० जिल्लामा पूर्व गठित बाह्य श्रोत समूह/ कृषकहरुको घरदैलो पुगी आन्तरिक परजीवी विरुद्धका तथा प्राथमिक उपचारका औषधिहरु उपलब्ध गराईएको ।

२.१२ आ.व. २०७९/०८० को राजश्व संकलन विवरण

(रकम रु. हजारमा)

क्र.सं.	राजश्व ख.शी.नं.	राजश्व शीर्षक	आ.व. २०७९/८० मा संकलित रकम	कैफियत
१	१४२११	कृषि उत्पादन बिक्री आम्दानी	२९२८९.४	
२	१४२१२	सरकारी सम्पत्तिको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	५११.२	
३	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१८३६.८	
४	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	२६३.७	
५	१५१११	बेरुजु असुल	१७५२.९	
	जम्मा		३३६५४.०	

विविध वितरणहरू

३.१ आ.व. २०७५/०८० मा तयार भएका ऐन, नियमावली तथा कार्यविधिहरूको विवरण

१. बीउपूँजी परिचालन कार्यविधि, २०७९
२. न्यूनतम समर्थन मूल्य कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९
३. कृषि विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९,
४. पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९,
५. कृषि यान्त्रिकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९,
६. बाँझो जमिनमा करार खेती कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९,
७. प्राङ्गारिक मल वितरण कार्यविधि, २०७९,
८. बीउ बिजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९,
९. माटोको गुणस्तर सुधार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७९
१०. स्थानीय तहमा विनियोजन सशर्त अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९
११. कृषि क्षेत्रमा विपदबाट क्षति पुगेका कृषकलाई राहत वितरण कार्यविधि, २०७९
१२. सार्वजनिक खरिदमा कन्टिन्जेसी रकम खर्चलाई व्यवस्थित गर्ने कार्यविधि, २०७९
१३. किसान परिचय पत्र वितरण कार्यविधि, २०७९
१४. दूध सङ्कलन बैंक (Milk Collection Bank) स्थापना कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९

३.२ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत आ.व. २०७५/०८० मा सञ्चालित बलकहरूको विवरण

क्र.सं.	बलक विकास कार्यक्रम संचालक समितिको नाम	ठेगाना (पालिका/वडा नं.)	कार्यक्रम शुरु भएको आ.व.	बाली	क्षेत्रफल (हे.)	के के क्रियाकलापमा खर्च भएको खुलाउने	लाभान्वित संख्या	भुक्तानी भएको र कम	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क फोन नं.	कैफियत
कृषि ज्ञान केन्द्र रामेछाप अन्तरगत											
१	चौलागाई नर्सरी उद्योग	सुनापती गा.पा.-१, रामेछाप	२०७८	सुन्तला जात फलफुल	३५	बेर्ना खरिद,मिनिटिलर, प्लास्टिक पोखरी, पम्प सेट	१६५	२१७८०५	बिनोद चौलागाई	९८५४०४३३१३	आ.व. २०७८/७९ मा रामेछाप जिल्ला- उमाकुण्ड गा.पा.-४ मा संचालित मकै बलक कार्यक्रम यस आ.व मा संचालित नभएको
२	ऋजनशील बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	सुनापती गा.पा.-३, रामेछाप	२०७८		३५	सिमेट पोखरी, प्लास्टिक पोखरी, पाईप, पम्प सेट बेर्ना खरिद		६८१६२०	विमला ग्यापक	९८४११०९९७	
	छहारी कृषि सहकारी संस्था लि	मन्थली ८ र रामेछाप	२०७८	मकै	१००	मकै बीउ/यन्त्र/सिंचाइ कुलो निर्माण		६३५०००	मिम श्रेष्ठ	९७४८२०१६६६	
	ज्यामिरे कृषि सहकारी संस्था लि.	मन्थली-१० र रामेछाप	२०७८		१००	मकै बीउ/यन्त्र/विषादी खरिद		५२२०००	कुमार श्रेष्ठ	९८४४३२६१४३	
३	सेतिदेवी कृषक समूह	मेलुङ गा.पा.-५, दोलखा	२०७८	आलु	५	दयाक्टर, आलु बीउ, स्प्रेयर, मल, बिडादी		१३८००००	कर्ण मगर	९८६३१७७९६७	
४	स्वर्बा मल्टी प्रो ज एग्रो हर्ब्स एंड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.	लिखुतामाकोशी गा.पा.-१, रामेछाप	२०७८	आलु	५	दयाक्टर, आलु बीउ, स्प्रेयर, मल, बिडादी		५२४०००	बुद्धि तामाङ्ग	९८६०१२५९५२	
५	श्री रौलुङ कृषि तथा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	दोरम्बा रौलुङ-२, रामेछाप	२०७८	आलु	१००	प्रोटेक्सन वाल निर्माण		२९८०००	तेज ब श्रेष्ठ	९८६१९२५०९०	
कृषि ज्ञान केन्द्र सिन्धुली अन्तरगत											
१	सृजना कृषि सहकारी संस्था लि.	दुधौली नगर पालिका ०९	२०७८/७९	धान	२० हे	कृषि यन्त्र उपकरणः कम्बाईन राईस मिल ४ थान, सेटामेटर ३ थान	५५	३६२०००	पुर्ण बहादुर खत्री	९८४४४२२४९८	

क्र.सं.	ब्लक विकास कार्यक्रम संचालक समितिको नाम	ठेगाना (पालिका/वडा नं.)	कार्यक्रम शुरु भएको आ.व.	बाली	क्षेत्रफल (हे.)	के के क्रियाकलापमा खर्च भएको खुलाउने	लाभान्वित संख्या	भुक्तानी भएको र कम	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क फोन नं.	कैफियत
कृषि ज्ञान केन्द्र चितवन अन्तरगत											
१	सयपत्री कृषक समुह	लिसंखुपाखर- ४, सिन्धुपाल्चोक	२०७८/७९	मकै	७०	उत्पादन सामग्री-बीउ, विषादी, खाद्यतत्व, आदिमा अनुदान	११५	११८२०००.००	नेत्र श्रेष्ठ	९८६०५२१४०	
२	सिड नेपाल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेड	बनेपा न.पा.-४	२०७८/७९	तरकारी	२०	कृषि यान्त्रिकरण सहयोग उत्पादन सामग्री-बीउ, विषादी, खाद्यतत्व, आदिमा अनुदान शोषा सिंचाइ व्यवस्थापन प्लास्टिक टनेल निर्माण कृषि यान्त्रिकरण सहयोग	४०	११७९०००.००	मछिन्द्र श्रेष्ठ	९८४१७५१४७०	
३	कफी सहकारी संघ, सिन्धुपाल्चोक	चौतारा साँगाचो कगडी न.पा.-१०	२०७८/७९	कफी	७०	कफी बिरुवा, खाद्यतत्व र विषादी मा अनुदान कृषि यान्त्रिकरण सहयोग	१००	१११३५६९	मन्दु थापा	९८४१७६२८०६	
४	भोटेकोशी पशुपालन तथा कृषक समुह	भोटेकोशी गा.प.-१	२०७८/७९	मकै	७०	उत्पादन सामग्री-बीउ, विषादी, खाद्यतत्व, आदिमा अनुदान कृषि यान्त्रिकरण सहयोग	८०	११३९८०२	अर्जुन बहादुर सापकोटा	९८४९०००००००	
५	श्री रसकमल स्मृति कृषि सहकारी संस्था लि.	मण्डनदेउपुर न.पा.-८	२०७८/७९	तोरी	७०	उत्पादन सामग्री-बीउ, विषादी, खाद्यतत्व, आदिमा अनुदान कृषि यान्त्रिकरण सहयोग	१००	११४९९८९	महेन्द्र बहादुर सापकोटा	९८४९२७६७७५	
६	श्री नवप्रतिभा बहुउद्देश्यीय कृषि सहकारी संस्था लि.	बेथान्चोक गा.पा.-१	२०७८/७९	कफी	७०	कफी बिरुवा, खाद्यतत्व र विषादी मा अनुदान कृषि यान्त्रिकरण सहयोग	१३०	११४०७८६	माधव दाहाल	९८४३८८८५६५	
कृषि ज्ञान केन्द्र धादिङ अन्तरगत											
१	चन्द्रोदय कृषि सहकारी संस्था लि,	ज्वालामुखी -१, धादिङ	आ.व. २०७८/७९	मकै	६४ हेक्टर	बीउ, मेशिनरी विषादी, साना सिंचाई		११४९.७९	कमल सिलवाल	९८४६६३६४६६	

क्र. सं.	ब्लक विकास कार्यक्रम संचालक समितिको नाम	ठेगाना (पालिका/वडा नं.)	कार्यक्रम शुरू भएको आ.व.	बाली	क्षेत्रफल (हे.)	के के क्रियाकलापमा खर्च भएको खुलाउने	लाभान्वित संख्या	भुक्तानी भएको र कम	सम्यक व्यक्तिको नाम	सम्यक फोन नं.	कैफियत
कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट अन्तर्गत											
१	आश्विर्वाद कृषि सहकारी संस्था लि	विदुर-८, नुवाकोट	२०७८/७९	आलु	३०	उन्नत आलुको वीउ खरिद तथा वितरणहृदण्ण किलो, मिनिटिलर १५, स्प्रै यर ५०, सिचाइ पाइप छण्ण मिटर खरिद, प्राङ्गारिक मल खरिद तथा वितरण ।	७७८	१४११.७८	गोपाल प्रसाद रिजाल	९८४१५४८०७३	निरन्तरता ब्लक कार्यक्रम
२	दर्शनटार कृषि सहकारी संस्था लि.	तारकेश्वर-४, नुवाकोट	२०७८/७९	आलु	३०	उन्नत आलुको वीउ खरिद तथा वितरणहृदण्ण किलो, मिनिटिलर २२, स्प्रै यर २०, १ डिजिटल काँटा खरिद, विषादी र शुष्म खाद्यतत्व खरिद तथा वितरण ।		१४६२.००	राजु पण्डित	९८४०७००७४९	निरन्तरता ब्लक कार्यक्रम
३	धान ब्लक संचालन समन्वय समिति	किस्पाङ गा.पा वडा नं. २, ३, नुवाकोट	२०७८/७९	धान	१००	धानको बिउ खरिद, मिनिटिलर र विषादी खरिद		११७९.९६	राज कुमार बुङ्गोल	९८४१५९७६३१	निरन्तरता ब्लक कार्यक्रम
४	नलगाउँ आलु ब्लक संचालन समन्वय समिति	बेलकोटगढी न.पा. वडा नं. ९	२०७८/७९	आलु	३०	मिनिटिलर, स्प्रियर, तर नजु, सिचाइ र विषादी खरिद		१४९६.४०	बासुदेव गजुरेल	९८५१२०३६५	निरन्तरता ब्लक कार्यक्रम
५	श्री बुङ्गाङ बेसी सुन्तला जात फलफुल ब्लक संचालन समन्वय समिति	म्यागङ-२, नुवाकोट	२०७८/७९	सुन्तला	३०	सुन्तला, कागतिको बिरुवा खरिद, स्प्रियर, तराजु, मिनिटिलर, सिचाइ पाइप टयाङ्कि, निलो तुथो कृषि द्युन र विषादी खरिद		१४९९.०३	सुकुबिर तामाङ	९८४४२७७७९३	निरन्तरता ब्लक कार्यक्रम

क्र. सं.	ब्लक विकास कार्यक्रम संचालक समितिको नाम	ठेगाना (पालिका/वडा नं.)	कार्यक्रम शुरू भएको आ.व.	बाली	क्षेत्रफल (हे.)	के के क्रियाकलापमा खर्च भएको खुलाउने	लाभान्वित संख्या	भुक्तानी भएको र कम	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क फोन नं.	कैफियत
६	श्री धर्ना भुमदेवी कृषि सहकारी संस्था लि.	उत्तरगाया गा.पा वडा नं. १, रसुवा	२०७८/७९	आलु	२०	बिउ (स्तर उन्नत), विषादी , सुक्ष्मतत्व तथा भिटामिन, स्टिकर खरिद, साना सिचाई निर्माण तथा मर्मत सम्भार ३ वटा पाइप सिचाई, मिनिटिलर (डिजेल ७ HP), पावर टिलर (डिजेल १२ जू १८ब्लेड), विषादी छर्ने उपकरण (2 in 1 Sprayer, 16 litre), डिजिटल तराजु (१०० के.जी. क्षमता), ढुवानी		१४१६	साङते म्पा तामाङ	९८६०१८८१८४	निरन्तरता ब्लक कार्यक्रम

३.३ ब्लक कार्यक्रम

क्र. सं.	जिल्ला	ब्लकको नाम	क्षेत्रफल हे.	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु. हजार)	खर्च (रु. हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थानिय तहको नाम	सञ्चालित मुख्य/मुख्य कार्यक्रमहरु	प्रतिफल उपलब्धि
१	धादिङ	बाखा ब्लक	१४.१ मे.टन	२०००	१९९९.३१	८०	गल्छी गा.पा धादिङ	खोर सुधार नश्ल सुधारको लागि ब्याड बोका, परजिवी नियन्त्रण तथा औषधि, घाँस क्षेत्र विस्तार	५० जना कृषकको खोर सुधार भएको	३० जना कृषकलाई नश्ल सुधार गरी उत्पादकत्व वृद्धिको लागि ब्याड बोका उपलब्ध गराइको, हाल लाभान्वित कृषकहरुसंग ६१६ माग ४६३ पाठा/पाटी र ४६२ खसी/बोका गरी कुल जम्मा १५४१ बाखा रहेको
२	चितवन	गाई ब्लक			३०००	२८७४	६८	खैरहनी न.पा	नयाँ गोठ निर्माण,पुरानो गोठ मर्मत, गाई खरिद गोदाम घर निर्माण, विभिन्न औजार/ उपकरण वितरण, तालिम आदि	
		भैसी ब्लक			३०००	२७८८	१००	माडी न.पा	नयाँ गोठ निर्माण,पुरानो गोठ मर्मत, भैसी खरिद विभिन्न औजार/ उपकरण वितरण, तालिम घाँसकव विउ वितरण औषधि वितरण आदि	
३	सिन्धुली	सुनकोशी बाखा ब्लक			२० लाख	१९९५०००	३० जना	फिकल गा.पा	कृषि यान्त्र उपकरण खरिद घाँस खेति कृषक अवलोकन भ्रमण	
४	नुवाकोट	बाखा ब्लक	२	१२ टन/वर्ष	४०००	१९२९	३२ जना	कालिका गा.पा रसुवा र गोसाईकुण्ड गा.पा रसुवा	गोसाईकुण्ड गा.पा वडा नं ५,६ का १० जना	कालिका गा.पा वडा १,५ का २२ जना बाख्पालक कृषकहरुले बाखा खरिद तथा खोर सुधार लगायतका काम सम्पन्न गरेको ।

क्र. सं.	जिल्ला	ब्लकको नाम	क्षेत्रफल हे.	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु. हजार)	खर्च (रु. हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थानिय तहको नाम	सञ्चालित मुख्य/मुख्य कार्यक्रमहरू	प्रतिफल उपलब्धि
		माछा ब्लक	२	१२ टन/वर्ष	४०००	२०००	२ जना	ककनि गा.पा. वडा नं ३,४ का २ जना माछा भुरा खरिद तथा रेस्ने मर्मत तथा वारवन्देज लगायतका काम सम्पन्न गरेको ।		
५	काभ्रे पलाञ्चोक	बाखा ब्लक विकास कार्यक्रम	२	५ मे. टन मासु उत्पादन	२०००	२०००	३७५ परि वार	महाभारत गा.पा. वडा नं १ र ७	गोठ सुधार यान्त्रिकरण खरिद तालिम सन्चालन	१ मासु उत्पादनमा करिव ५ मे.टन वृद्धि भएको २. २०० परिवारले बाखापालन सम्बन्धि तालिम प्राप्त गरि ज्ञान हासिल गरेको ३. ४० परिवारले बाखाको खोर सुधार गरेको ४. ६० परिवारले चाफकटर प्राप्त गरेको ५. ५ परिवारले आधुनिक गोठ निर्माण गरेको ।
६	ललितपुर	कोन्जोसो म गा.पा. गाई ब्लक समन्वय समिति	कोन्जोसोम गा.पा. वडा नं ५ का ५० घरधुरी र वडा नं १,२ का १२ घरधुरी गरि जम्मा ६२ घरधुरी परि वार ।	५१.८४ मे.टन वार्षिक दुध उत्पादन	३३२५	३१५०	६२ घरधुरी का ३७० जना परिवार संख्या	कोन्जोसोम गा.पा. वडा नं ५,२ र ५	१. गाई गोठ निर्माण, मर्मत र सुधार २. उन्नत जात बहुवर्षिय घाँस खरिद दुवानी तथा वितरण कार्य ३. उन्नत गाई खरिद	१. दुध उत्पादनमा वृद्धि भएको २. दुध उत्पादन कार्यमा कृषक सग सरकारी निकाय पनि साथसाथ रहे को शन्देश पुरेको । २. कार्यक्रममा बागमती प्रदेश सर कारले पनि रकम अनुदान र शिप विकास कार्यका सहयोग गरेको ३. लागत घटाउन घाँसमा आधारित पशु पालनमा प्रोत्सान दिएको ।

क्र. सं.	जिल्ला	ब्लकको नाम	क्षेत्रफल हे.	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)	विनियोजित बजेट (रु. हजार)	खर्च (रु. हजार)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थानिय तहको नाम	सञ्चालित मुख्य/मुख्य कार्यक्रमहरू	प्रतिफल उपलब्धि
७	मकवानपुर	माछा			१०००	८२३	१००	बकैया गा.पा	पोखरी निर्माण, माछाको भुरा वितरण, तालिम	उत्पादनमा वृद्धि
		भैसी			३०००	१९९६.१४६	१५०	भीमफेदी गा.पा	भैसी खरिद, गोठ निर्माण, तालिम, घासको विउ वितरण	उत्पादनमा वृद्धि
		गाई			२०००	१५४०.९९९	२००	इन्द्रशरोवर गा.पा	खोर निर्माण, बाखा खरिद, तालिम, पशु स्वास्थ्य शिविर	उत्पादनमा वृद्धि
८	दोलखा	माछा विकास कार्यक्रम	५ रोपनी	७ मे.ट.	२०००	१८५८	५००	त्रिपुरासुन्दरी-२	रेश्वे मर्मत सम्भार, ग्यावलिन वाल, मेसनरी वाल, इन्टेक निर्माण रु. १८५७८९५	रोजगारी, मासुजन्य पदार्थमा उत्पादन वृद्धि, कृषि पर्यटनमा आकर्षण

३.४ आ.व. २०२०/०८१ मा मन्त्रालयबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरू

क्र. स.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	ख.शि.नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक			कैफियत	
				परिमाण	भार	बजेट	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट		
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
अ)	पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू																		
११.१.२.५९	फलफूल तथा तरकारी भण्डारणका लागि साम्भेदारीमा शीत भण्डार निर्माण (निरन्तर ता)(वहुवर्षीय)	३१११२	संख्या	१०	८.७२	५००००	४	३.४९	२००००	६	५.२३	३००००							
११.१.२.८०	कृषि तथा वन विश्वविद्यालयमा BSL Lab स्थापना तथा हस्तान्तरण(बहुवर्षीय)	३१११२	संख्या	१	६.१०	३५०००				१	६.१०	३५०००							
११.१.२.१५८	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवनको परिसरमा आधुनिक भेटेरिनरी अस्पताल निर्माण	३१११२	संख्या	१	८.७२	५००००			५०००		१.७४	१००००		२.६२	१५०००	१	३.४९	२००००	
११.४.२२.३२५	मानव र वन्यजन्तुबीच द्वन्द्व न्युनिकरण तथा कृषि वाली सुरक्षाका लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका उपभोक्ता र स्थानीय तहको समन्वयमा पर्खाल निर्माण (खैरहनी-१२, राप्ती-६ र ८, चितवन)	३११५९	पटक	३.०	३.४९	२००००	१.०	१.१५	६६००	१	१.१७	६७००	१	१.१७	६७००				
११.६.२५.१	एक वडा एक पशु स्वास्थ्य क्लिनिक स्थापना	३११५९	संख्या	५	४.३६	२५०००				५	४.३६	२५०००							
११.६.२५.२	स्थानिय तहको साम्भेदारीमा धादिङ्ग जिल्लाको धार्केमा शीत भण्डार सहितको कृषि बजार स्थापना	३११५९	संख्या	१	११.८५	६७९४६				१	११.८५	६७९४६							
११.६.२५.३	स्थानिय तहसँगको साम्भेदारीमा काभ्रे पलाञ्चोकको माडनदेउपुरमा शीत भण्डार सहितको कृषि बजार स्थापना	३११५९	संख्या	१	१.७४	१००००		०.०९	५००		०.७८	४५००	१	०.८७	५०००				
११.६.२५.११	एक वडा एक पशु स्वास्थ्य क्लिनिक स्थापना (निरन्तरता)	३११५९	संख्या	२९	१.७४	१०००००			५००००	२९	८.७२	५००००							

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	ख.शि.नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक		कैफियत
				परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	
११६.२५.२८	नेपाल अण्डा उत्पादक संघको सहकार्यमा अण्डा भण्डारण र बजारिकरणको लागि भवन निर्माण सहयोग	३११५९	संख्या	१	०.८७	५०००		१	०.८७	५०००				
११६.२५.२९	मानव र वन्यजन्तुबीच द्वन्द्व न्युनिकरण तथा कृषि वाली सुरक्षाको लागि पर्खाल/तारजाली निर्माण (तादी गापा ४ काउले भगेरी र दुधेश्वर ७ नुवाकोट)	३११५९	संख्या	२	१.७४	१००००		२	१.७४	१००००				
११६.२५.३०	कृषि तथा वन विश्वविद्यालयमा निर्माणाधिन BSL २+ Lab मा Power supply, solar Generator लगायत फर्निसिङ्ग सहयोग कार्यक्रम	३११५९	पटक	१	०.८७	५०००		१	०.८७	५०००				
११६.२५.३१	मानव र वन्यजन्तुबीच द्वन्द्व न्युनिकरण तथा कृषि वाली सुरक्षाको लागि लोडटाङ रा नि मध्यवर्ति क्षेत्रका उपभोक्ता र स्थानीय तहको समन्वयमा मेसजाली/पर्खाल निर्माण	३११५९	पटक	१	१.७४	१००००		१	१.७४	१००००				
क)	पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				६७.६४	३८७९४६	१४.३२	८२१००			४४.१९	२५९१४६	२३.४९	२००००
आ)	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू													
२.५.घ.६३	कृषक सूचिकरण	२२४११	पटक	१	०.८७	५०००	०.१७	१०००	०.३५	२०००	०.३५	२०००		
२.५.३.८८	प्रदेश तहमा कृषि विमा कार्यक्रम पहुँचको अवस्था र कृषकमात्र बिमाको प्रभावकारिता अध्ययन	२२४११	पटक	१	०.०९	५००	०.०३	१५०	१	०.०६	३५०			
२.५.३.९०	उत्पादनमा आधारित दूधमा अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन	२२४११	पटक	०	०.१७	१०००	०.००			०.१०	६००	१	०.०७	४००
२.५.३.९१	Preparation of guidelines for animal certification	२२४११	पटक	१	०.१७	१०००	०.००		१	०.१७	१०००			
२.५.३.९२	काठमाण्डौ उपत्यका भित्र एक आधुनिक कृषि बजार स्थापनाको लागि डि.पि.आर.तयारी	२२४११	पटक	१	०.३५	२०००	०.०९	५००	१	०.२६	१५००			

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	ख.शि.नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक		कैफियत
				परिमाण	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	
२५.३.९३	साना कृषक लक्षित न्यून मुल्यामा तरकारी र फलफूल संघित गर्न सक्ने विस्थान गृह विकास र विस्तारको लागि अध्ययन अनुसन्धान	२२४११	पटक	१	०.२६	१५००	०.००		१	०.२६	१५००			
२.६.१.१	कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि तालिम	२२५११	पटक	१	०.०९	५००	०.००			१	०.०९	५००		
२.६.५.१३१	कौसी खेती प्रदर्शनका लागि तालिम	२२५१२	पटक	२	०.१७	१०००	०.००		१	०.०९	५००			
२.६.६.३४	ट्रामलिङ्ग सेमिनार	२२५१२	पटक	०	०.००	०	०.००			१	०.०९	५००		
२.६.६.१३७	Inter-ministerial level ADS Co-ordination workshop at Provincial level in co-ordination with TCF to ADS	२२५१२	पटक	१	०.००	२५	०.००	२५						
२.६.६.१८९	कृषि तथा पशुपन्छी सम्बन्धी गोष्ठी, दिवस, समारोह संचालन	२२५१२	पटक	१०	०.१७	१०००	२	०.०३	२००	३	०.०५	३००	२	०.०३
२.६.६.२१९	प्रमुख मालपोत अधिकृत र लेखा प्रमुखहरूको लागि १ दिने अभिमुखीकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	०.०९	५००	०.००		१	०.०९	५००			
२.६.६.२२०	प्रमुख नापी अधिकृत र लेखा प्रमुखहरूको लागि १ दिने अभिमुखीकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	०.०९	५००	०.००			१	०.०९	५००		
२.७.५.५०३	सेडिगो/ कृषि कार्यक्रम	२२५२२	पटक	४	०.०७	४००	१	०.०२	१००	१	०.०२	१००	१	०.०२
२.७.५.५१५	अनलाईन मार्फत कृषि, पशुपन्छी र मत्स्य सम्बन्धी जानकारीमूलक सूचना तथा प्रविधि प्रसार	२२५२२	पटक	२५	०.०९	५००	५	०.०२	१००	५	०.०२	१००	५	०.०२
२.७.५.५१६	वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन अभिमुखीकरण कार्यक्रम	२२५२२	पटक	२	०.१७	१०००	१	०.०९	५००					
२.७.५.५२३	आ.व. २०७९/८० को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	०.०७	४००		०.००						
२.७.५.५२८	कृषि सम्बन्धी ऐन, नियम र कार्यविधि तर्जुमा सम्बन्धी सरोकारवालासंग बैठक	२२५२२	पटक	४	०.१४	८००	१	०.०३	२००	१	०.०३	२००	१	०.०३

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	ख.शि.नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक		कैफियत
				परिमाण	बजेट	परिमाण	भार	परिमाण	भार	परिमाण	भार	परिमाण	भार	
२७१५.१२८८	त्रि.वि., रामपुर क्याम्पस, खैरहनीको समन्वयमा किसान र विद्यार्थीहरूको लागि अनुसन्धान प्रदर्शनी र प्राविधिक से वा कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	०.४४	२५००	०.००	१	०.४४	२५००				
२७१५.१३०९	कौसीकवीन प्रतियोगिता सञ्चालनको लागि सहयोग	२२५२२	पटक	१	०.०९	५००	०.००	१	०.०९	५००				
२७१५.१३१०	कृषि/पशुपन्छी सँग सम्बन्धित सफलताको कथाहरू अनलाइन मार्फत प्रसारण	२२५२२	पटक	२५	०.०९	५००	५	०.०२	१००	१०	०.०३	५	०.०२	१००
२७१५.१३११	विभिन्न दिवस लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चार माध्यमबाट प्रसारण	२२५२२	पटक	१५	०.०५	३००	४	०.०१	८०	४	०.०१	३	०.०१	६०
२७१५.१३१२	विभिन्न समयमा पशुपन्छी/कृषि बालिमा देखा पर्ने रोग/किरा नियन्त्रणको लागि सञ्चार माध्यमहरू मार्फत प्रचार प्रसार	२२५२२	पटक	५०	०.१७	१०००	१०	०.०३	२००	१५	०.०५	१५	०.०५	३००
२७१६.१२	खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर सम्बन्धी विद्यालय सचेतना कार्यक्रम	२२५२२	पटक	२	०.०३	२००	१	०.०२	१००	१	०.०२			
२७१६.१३	खाद्य व्यवसायीहरूलाई खाद्य स्वच्छता सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	०.०२	१००	०.००	१	०.०२					
२७१६.२६२	जनचेनामुलक ब्रोसर, कार्ड तथा बुलेटिन प्रकाशन/सिमाविहिन रोग, जुनोतिक रोग तथा अन्य महामारीजन्य रोगहरू)	२२५२२	पटक	४	०.१०	६००	१	०.०३	१५०	१	०.०३	१	०.०३	१५०
२७२५.१०३	आपत्कालिन/आकस्मिक रोग/क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम	२२५२२	पटक	४	६.७२	५००००	१	२.१८	१२५००	१	२.१८	१	२.१८	१२५००
२७२५.२३०	कृषि, तरकारी तथा फलफूल कोद्विष सहकारी संघ लि., काठमाण्डौको सहकारी बजार सञ्चालन कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	०.६७	५०००	०.००	१	०.६७	५०००				
२७२५.२३१	कृषि मन्त्री किसान सन्वाद कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१२	०.०९	५००	०.००	१२	०.०९	५००				
२७३१.१	गुठिहरूको अध्ययन, नक्साङ्कन, GIS DATABASE र लागत तयार गर्ने	२२५२२	पटक	१	०.३५	२०००	०.००	१	०.३५	२०००				
ख)	चातु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			१४.०९	८०८२५		२.७७	११९०५	५.८०	१८४३०	३.२१	१८४३०	६.४६	१३११०

क्र. स.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू	ख.शि.नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक			कैफियत
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
	घाणु र पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				८१.७४	४६८७७१		१७.०९	९८०५		५०.९९	२९२४२६		७.८७	४५१३०		छ.ड.ड	३३७१०	
	उपभोग तथा प्रशासनिक खर्च जम्मा				१८.०९	१०३७५५		४.२४	२४३२५		६.३६	३६४५०		३.८४	२२०३७		घ.छ.ट	२०४४३	
	मन्त्रालयको कुल जम्मा				९९.८३	५७२५२२		२१.३३	१२२३२६		५७.३४	३२८८७६		११.७१	६७१६७		ढ.ड.ड.ड	५४१५३	

परिच्छेद-४

अनुसूचीहरू

अनुसूची ४.१ कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयको नागरिक बडापत्र

नागरिक बडापत्र (Citizen charter)

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाग्ने समय	लाग्ने शर्त	जिम्मेवार कर्मचारी /शाखा	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१	प्रशासन महाशाखा						
१.१	प्रशासन शाखा						
	क. नियमित सरुवा	कम्तीमा सरुवा हुन चाहेको घ कार्यालयको नाम सहितको निवेदन		निःशुल्क	प्रशासन महाशाखा प्रमुख	सचिव	सरुवा नीति बमोजिम
	ख. आकस्मिक सरुवा	कम्तीमा सरुवा हुन चाहेको ३ कार्यालयको नाम सहितको निवेदन, कार्यरत कार्यालयको सहमती पत्र	निवेदन दिएको ७ दिनभित्र	निःशुल्क	प्रशासन महाशाखा प्रमुख	सचिव	
१.२	प्रशासन सँग सम्बन्धीत अन्तर मन्त्रालय एवं निकायगत राय दिने	सम्बन्धीत निकायको पत्र	प्रकृया पुरा भएको सात दिन भित्र	निःशुल्क	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	सुशासन ऐन तथा नियमावली बमोजिम
१.३	मन्त्रालयको खर्च तथा भुक्तानी सम्बन्धी	निवेदन, स्वीकृत आदेश विल भरपाइ र निर्णय एवं पुष्ट्याइ हुने अन्य आवश्यक कागजातहरू	प्रकृया पुरा भएको सात दिन भित्र	निःशुल्क	आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	सचिव	आर्थिक कार्यविधि एवं खरिद ऐन नियमावली

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाग्ने समय	लाग्ने शर्त	जिम्मेवार कर्मचारी /शाखा	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१.४	गुनासो व्यवस्थापन तथा समन्वय गर्ने	प्रमाण सहितको उजुरी निवेदन, जिज्ञासा	उजुरी प्राप्त भएको ३ दिन भित्र	निःशुल्क	सम्बन्धित महाशाखा प्रमुख	सचिव	सम्बन्धीत निकाय तथा गुनासो गर्ने सेवाग्राहीको समन्वयमा
२	योजना तथा अनुगमन महाशाखा						
२.१	कृषि / पशुपन्छी/मत्स्य तथ्याङ्क पुस्तिका छपाई, वार्षिक, अर्धवार्षिक प्रगति प्रतिवेदन वितरण उपलब्ध गराउने	आवश्यक कागजात सहित माग भएमा	३ दिन भित्र	निःशुल्क	कृषि अर्थ विज्ञ	महाशाखा प्रमुख	
२.२	कृषि, पशुपन्छी, मत्स्य क्षेत्रमा हुने विपदहरूको रातह व्यवस्थापन र सूचना प्रवाह	निवेदन साथ माग भएमा	३ दिन	निःशुल्क	सूचना अधिकारी	सचिव	
२.३	बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी जानकारी	निवेदन साथ माग भएमा	३ दिन	निःशुल्क	सूचना अधिकारी	सचिव	
२.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन तथा ज्ञान व्यवस्थापन	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाग्ने समय	लाग्ने शर्त	जिम्मेवार कर्मचारी /शाखा	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
२.५	महाशाखा तथा मातहतका निकायसँग समन्वय र सहकार्य	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	प्रवक्ता	सचिव	
२.६	गुनासो व्यवस्थापन	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	प्रवक्ता	महाशाखा प्रमुख	
२.७	मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयबाट सञ्चालन हुने क्रियाकलापको बारेमा जानकारी	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	सूचना अधिकारी	प्रवक्ता	
२.८	प्रादेशिक मन्त्रालय संघीय मन्त्रालय दातृ निकाय अन्य निकायसँग समन्वय	नपर्ने	तुरन्त	निःशुल्क	सम्बन्धीत महाशाखा प्रमुखहरू	सचिव	
३	कृषि विकास महाशाखा						
३.१	कृषि खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी आवश्यक नीति तर्जुमा गर्ने	ऐन, नियम, कार्यविधि, नीतिगत निर्णयमा उल्लेख भए बमोजिम	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाग्ने समय	लाग्ने शर्त	जिम्मेवार कर्मचारी /शाखा	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
३.२	कृषि सम्बन्धी कानून र नियमको कार्यान्वयन गर्ने	ऐन, नियम, कार्यविधि, नीतिगत निर्णयमा उल्लेख भए बमोजिम	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
३.३	वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रममा महाशाखाले गर्ने भनी तोकिएको काम गर्ने	ऐन, नियम, कार्यविधि, नीतिगत निर्णयमा उल्लेख भए बमोजिम	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
३.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
३.५	मातहतका निकायसँग समन्वय	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
३.६	गुनासो व्यवस्थापन	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	महाशाखा प्रमुख	सचिव	
४	पशुपन्छी विकास महाशाखा						
४.१	निर्देशनालय, भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, पशु सेवा तालिम केन्द्र, फार्म आदिको सेवा प्रवाहमा सहजीकरण र समन्वय गर्ने	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	महाशाखा प्रमुख	सचिव	

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाग्ने समय	लाग्ने शर्त	जिम्मेवार कर्मचारी /शाखा	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
४.२	पशुपन्छी नश्ल सुधार तथा आहारा व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य सेवा, कृषकहरूको क्षमता विकास, पशु तथा मत्स्य जन्य पदार्थमा वजारीकरणमा सहजीकरण गर्ने	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	महाशाखा प्रमुख	सचिव	
४.३	मत्स्य पालन र समस्या सम्बन्धी जानकारी तथा सहजीकरण	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	सूचना अधिकारी	महाशाखा प्रमुख	
४.४	पशुपन्छी र मत्स्य उत्पादन तथा वजार सम्बन्धी नियमन	निवेदन प्राप्तको आधारमा र आवश्यकताको आधारमा	जानकारी प्राप्तको १ दिन भित्र	निःशुल्क	महाशाखा प्रमुख	सचिव	
४.५	पशुपंक्षी तथा पशुपन्छीजन्य पदार्थ उत्पादन साथै व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी आवश्यक नीति तर्जुमा गर्ने	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	

क्र. सं.	सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक कागजातहरू	लाग्ने समय	लाग्ने शर्त	जिम्मेवार कर्मचारी /शाखा	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
४.६	पशुपंक्षी स्वास्थ्य तथा नियमन सम्बन्धी कानुन र नियमको कार्यान्वयन गर्ने	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
४.७	वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रममा महाशाखाले गर्ने भनी तोकिएको काम गर्ने	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	
४.८	अनुगमन तथा मूल्यांकन	नपर्ने	निरन्तर	निःशुल्क	शाखा प्रमुख	महाशाखा प्रमुख	

अनुसूची ४.३ मन्त्रालयको दरबन्दी विवरण



बागमती प्रदेश सरकार

कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय

हेटौडा, नेपाल

दरबन्दी तेरिज

क्र सं	पदनाम	सेवा (समूह)	तह	दरबन्दी संख्या
१.	सचिव	कृषि	रा.प. प्रथम	१
२.	अधिकृत	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं	१
३.	वरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत	कृषि, एगृ.इको.	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं	१
४.	वरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत	कृषि, समूहिकृत नहुने	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं	१
५.	वरिष्ठ पशु विकास अधिकृत	कृषि, ला.पो.डे.डे.	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं	१
६.	कृषि अर्थ विज्ञ	कृषि, एगृ.इको.	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	३
७.	खाद्य अनुसन्धान अधिकृत	कृषि, खा.पो.गु.नि.	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	२
८.	कृषि प्रसार अधिकृत	कृषि, कृषि प्रसार	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	२
९.	बाली विकास अधिकृत	कृषि, बाली विकास	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	२
१०.	अधिकृत	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	२
११.	लेखा अधिकृत	प्रशासन, लेखा	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	१
१२.	पशु विकास अधिकृत	कृषि/ला.पो.डे.डे.	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	५
१३.	पशु चिकित्सक	कृषि/भेरेरिनरी	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	४
१४.	कानून अधिकृत	संघीय न्याय	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	१
१५.	सहायक अधिकृत	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	सहायकस्तर पाँचौं/छैठौं	२
१६.	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	सहायकस्तर पाँचौं/छैठौं	१
१७.	प्राविधिक सहायक	कृषि, एगृ.इको.	सहायकस्तर पाँचौं/छैठौं	२
१८.	प्राविधिक सहायक	कृषि, कृषि प्रसार	सहायकस्तर पाँचौं/छैठौं	२

०५३

प्रदेश मन्त्रि

५७

प्रमुख सचिव



१९.	प्राविधिक सहायक	कृषि/बागबानी	सहायकस्तर पाँचौं/छैठौं	१
२०.	पशु सेवा प्राविधिक	कृषि/ला.पो.डे.डे.	सहायकस्तर पाँचौं/छैठौं	३
२१.	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	कृषि/भेटरिनरी	सहायकस्तर पाँचौं/छैठौं	१
२२.	प्राविधिक सहायक	कृषि/खा.पो.गु.नि.	सहायकस्तर पाँचौं/छैठौं	१
२३.	सहलेखापाल	प्रशासन/लेखा	सहायकस्तर चौथो/पाँचौं	१
२४.	हलुका सवारी चालक	इन्जिनियरिङ्ग/मेकानिकल	तह विहिन	६
२५.	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन/सामान्य प्रशासन	तह विहिन	५
			जम्मा	५२

७५३

प्रदेश सचिव

प्रमुख सचिव

अनुसूची ४.४ हाल सम्म मन्त्रालयको नेतृत्व गर्ने सचिवहरूको विवरण

क्र.सं.	पद	नाम	श्रेणी/तह	कार्यरत अवधि	
				देखि	सम्म
१	सचिव	डा. वंशी शर्मा न्यौपाने	रा.प.प्रथम	२०७४/१०/२८	२०७५/०३/०८
२	सचिव	डा. विजय चन्द्र भट्ट	रा.प.प्रथम	२०७५/०३/२०	२०७५/०९/२६
३	नि. सचिव	श्री निर्मल गदाल	रा.प.द्वि.(प्रा)	२०७५/१०/०९	२०७५/१२/१९
४	सचिव	डा. योगेन्द्र कुमार कार्की	रा.प.प्रथम	२०७५/१२/२०	२०७७/०५/३१
५	सचिव	डा. मतिना जोशी बैद्य	रा.प.प्रथम	२०७७/०६/०५	२०७८/०६/०६
६	सचिव	डा. शरण कुमार पाण्डे	रा.प.प्रथम	२०७८/०६/०४	२०८०/०५/२९
७	सचिव	श्री राजेन्द्र कोइराला	रा.प.प्रथम	२०८०/०६/०१	हालसम्म कार्यरत

अनुसूची ४.५ मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.सं.	क.स.नं.	कर्मचारीको नाम, थर	पद	महाशाखा/शाखा	मोबाइल नं.	इमेल
१	१४९२६१	राजेन्द्र कोइराला	प्रदेश सचिव		९८५५०८५८९५	rajendrakri@gmail.com
२	१५८५७६	भरत प्रसाद विडारी	वरिष्ठ कृषि प्रसार अधिकृत, दशौं	कृषि विकास महाशाखा	९८४१५१०७०७	
३	१९८७०४	सुजन कँडेल	वरिष्ठ कृषि अर्थ विज्ञ, नवौं	योजना तथा अनुगमन महाशाखा	९८४५३६९३८२	sujanandel13@gmail.com
४	२०९५९४	मात्रिका पोखरेल	लेखा अधिकृत, आठौं	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८५१९३६३२	
५	२०३११७	इन्दिरा पौडेल	शाखा अधिकृत	प्रशासन शाखा	९८४५६१४०७९	indirapaudel88@gmail.com
६	१९८५४९	राजेश तामाङ्ग	कानुन अधिकृत	कानुन शाखा	९८४३५८७२२	tamangrajesh722@gmail.com
७	१८४०१७	गोविन्द प्रसाद सुवेदी	अधिकृतस्तर आठौं (प्रशासन)	प्रशासन शाखा	९८४३२०६२५२	gpoffice2075@gmail.com
८	२२५५९६	दिपेन्द्र मणी लामिछाने	कृषि प्रसार अधिकृत, आठौं	खाद्य सुरक्षा प्रवर्द्धन शाखा	९८४५०४४३३६	dipendra.iaas@gmail.com
९		सुभाष क्षेत्री	पशु चिकित्सक, आठौं	पशुपन्थी विकास महाशाखा		
१०		डा.सविता ज्ञवाली	पशु चिकित्सक, आठौं	पशुपन्थी विकास महाशाखा	९८६७३३४०४०	
११	२३२२०८	अनुप अधिकारी	कृषि अर्थ विज्ञ, सातौं	नीति तथा मापदण्ड शाखा	९८४५१५३९२३	anupadhikari2014@gmail.com
१२	२३२६५४	डा. आभास कोइराला	पशु विकास अधिकृत, सातौं	पशुपन्थी विकास महाशाखा	९८५५०११९२१	koolavas01@gmail.com
१३	२४४९६३	भरत बुढा	खाद्य अनुसन्धान अधिकृत, सातौं	खाद्य प्रवर्द्धन शाखा	९८११८९००००	bharatbudha1049@gmail.com
१४		कामना न्यौपाने	कृषि विकास अधिकृत	कृषि विकास महाशाखा	९८४५६९११२३	neupanekamana73@gmail.com
१५		डा.सन्तोष अधिकारी	पशु सेवा अधिकृत	पशुपन्थी विकास महाशाखा	९८६०७०६४०९	vet.santosh6@gmail.com
१६	१५६६२०	कृष्ण कुमारी खरेल	अधिकृत, छैटौं	प्रशासन शाखा	९८४५१३६९९५	adhikarih995@gmail.com
१७	१७९६७३	प्रकाश पौडेल	अधिकृत, छैटौं	पशु स्वा.त.नियमन शाखा	९८४५०७९६२०	prakashpvet@gmail.com
१८	१६११८३	जानकी ढुङ्गाना	अधिकृत, छैटौं	स्टोर शाखा	९८४५१२६०७०	dhunganajanaki480@gmail.com
१९	१८१४४०	टिका बहादुर खत्री	अधिकृत, छैटौं	अ.त./मुल्यांकन शाखा	९८४१३९८७५६	dahaitikabd@gmail.com
२०	२००३०३	सम्पत्ना श्रेष्ठ	अधिकृत, छैटौं	खा.सु.प्र. म.शाखा	९७६१४८९४५४	shreesamjhana@gmail.com
२१		अमिर छुजु	इन्जिनीयर	कृषि विकास महाशाखा	९८६०२००४७८	amirchhuju@gmail.com

क्र.सं.	क.स.नं.	कर्मचारीको नाम, थर	पद	महाशाखा/शाखा	मोबाइल नं.	इमेल
२२		मनिस गोसाई	इन्जिनीयर	पशुपन्थी विकास महाशाखा	९८४९१२५६०५	manigosu@gmail.com
२३		उकेश सुवाल	इन्जिनीयर	पशुपन्थी विकास महाशाखा	९८५१३२२२२५	ukesh.suwal07@gmail.com
२४		विजल श्रेष्ठ	क.अ, सहायक पाँचौं	प्रशासन शाखा	९८४५३०२६२७	shresthabiju88@gmail.com
२५	२४८१८३	निकिता लामा	पशु सेवा प्राविधिक, पाँचौं	सचिवज्युको सचिवालय	९८४९७६४६४	lamanikita350@gmail.com
२६	२४८१८५	विजय महत	प्राविधिक सहायक, पाँचौं	खाद्य प्रविधि शाखा	९८४२०१५९९०	bishalchetri37@gmail.com
२७		लक्ष्मी चौलागाई	प्राविधिक सहायक, चौथो	पशुपन्थी विकास महाशाखा	९७४९७००१७	laxmichaulagail22@gmail.com
२८	२२९८९७	सृजना भण्डारी	लेखापाल, पाँचौं	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८६९३९५१४९	sreejana.bhandari1@gmail.com
२९		प्रेम कुमार गोले लामा	हलुका सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८४९१६५३४६	
३०		श्याम कुमार लामा	हलुका सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८५५०७२२९२	
३१		होम ब.बल तामाङ	हलुका सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८६२०९२४२२	Homa8481@gmail.com
३२		बुद्ध श्रेष्ठ	हलुका सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८०३९९४७५७	
३३		राज कुमार श्रेष्ठ	हलुका सवारी चालक	प्रशासन शाखा	९८५१२४६३३०	
३४		पवन बास्कोटा	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	९८४३०६५७९६	rock07_pa13@yahoo.com
३५		सन्तोषी पौडेल	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	९८०६८७४९६१	
३६		तिर्थ कुमारी घिमिरे	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	९८६०८३५१५०	
३७		शान्ति घिसिङ्	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	९८०८२८९७३०	
३८		जेनी आचार्य	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	९८४९७३३३२८	
३९		सिता खतिवडा	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	९८१७२०६३९६	
४०		शेखर बराल	सुरक्षा गार्ड	प्रशासन शाखा	९८४५९१५६२१	sb602194@gmail.com

अनुसूची ४.६ मन्त्रालय तथा मन्त्रालय मातहतका कार्यालयहरूमा कार्यरत प्रमुखहरूको विवरण

क्र.सं	मन्त्रालय/ अन्तर्गतका नाम	पद	नाम/थर	कार्यालय सम्पर्क नं.	व्यक्तिगत सम्पर्क नं.	फोन नम्बर	व्यक्तिगत सम्पर्क नं.	कैफियत
१	कृषि तथा पशुपन्छी विकास, मन्त्रालय, हेटौँडा	प्रमुख	श्री राजेन्द्र कोइराला	९८५५०८५८९५	९८५५०५१८८४	०५७-५२५६४२	molmac@bagamati.gov.np	मन्त्रालय तथा मन्त्रालय माताहतका कार्यालयको कुल संख्या = ३७
२	कृषि विकास निदे शनालय, बागमती प्रदेश, हेटौँडा	प्रमुख	श्री सुधिर श्रेष्ठ	९८५५०९६४६६	९८४९५४०४८१	०५७-५२९९०४	addhetaudap3@gmail.com	
३	पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निदे शनालय, हेटौँडा	निर्देशक	डा. गौरिमान श्रेष्ठ	९८५५०२५२५४	९८४३४८१५००	०५७-५२४३१९	dlfd3p@gmail.com	
४	प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड, हेटौँडा	निर्देशक	डा. सजिता झवाली	९८५५०७२७९४	९८४५९५२७९४	०५७-५९०५९९	pddb.p3@gmail.com	
५	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, चितवन	प्रमुख	श्री नारायण कुमार श्रेष्ठ	९८५९२७९७५२	९८४९५९०७०७	०५७-५२९१०४	abpstr.p3@gmail.com	
६	पशुसेवा तालिम के न्द्र, बागमती प्रदे श, लगनखेल, ललितपुर	नि. प्रमुख	श्री बासुदेव नाथ	९८५९२०४८७९	९८४९७८९८०९	०९-५५२००९०	lstcp3@gmail.com	

क्र.सं.	मन्त्रालय/ अन्तर्गतिका नाम	पद	नाम/थर	कार्यालय सम्पर्क नं.	व्यक्तिगत सम्पर्क नं.	फोन नम्बर	कैफियत
७	बाखा विकास फार्म चित्लाङ्ग, मकवानपुर	नि. प्रमुख	श्री विश्वेश्वर प्रसाद यादव	९८५५०६९४८४	९८५५०२५९१८	०५७-५४०४९४	chitlanggoat@gmail.com
८	मत्स्य विकास के न्द्र, कुलेखानी, मकवानपुर	नि. प्रमुख	श्री मोहन कुमार यादव	९८५५०७०२३७	९८६२९५५७४८	०५७-६२०२३७	rfidckulekhani@gmail.com
९	मत्स्य विकास के न्द्र, भण्डारा, चितवन	प्रमुख	श्री माधव प्रसाद दाहाल	९८५५०६२०८५	९७४८२८७५००	०५६-५५००८५	fdcbhandara@gmail.com
१०	व्यावसायिक ग्रेने ज केन्द्र, चितपोल भक्तपुर	नि. प्रमुख	श्री सुलोचना श्रेष्ठ	९८५९३३५८५४	९८४३२५०२२४	०१-५९९६०२४	silkbhaktapur024@gmail.com
११	मौरीपालन विकास कार्यक्रम, भण्डारा, चितवन	प्रमुख	श्री सुजन अंगार्इ	९८५५०६६६५३	९७४४२५७२४०	०५६-५५०६५३	beekeeping_bhandara@gmail.com
१२	कन्दमूल तर कारी विकास के न्द्र, सिन्धुलीमाढी, सिन्धुली	नि. प्रमुख	श्री हेमन्त भ्ना	९८४४०४०७७०	९८५४०४९३२०	०४७-५२०९२९	kandamulsindhuli@gmail.com
१३	प्रजनन पिढी बिज कोषा स्रोत केन्द्र, धुनिवेशी, धादिङ्ग	प्रमुख	श्री सुधिर पौडेल	९८५९९९७९९१	९८५९२५३६९३	०९०-४०९९९९	psscdhuniवेशी@gmail.com

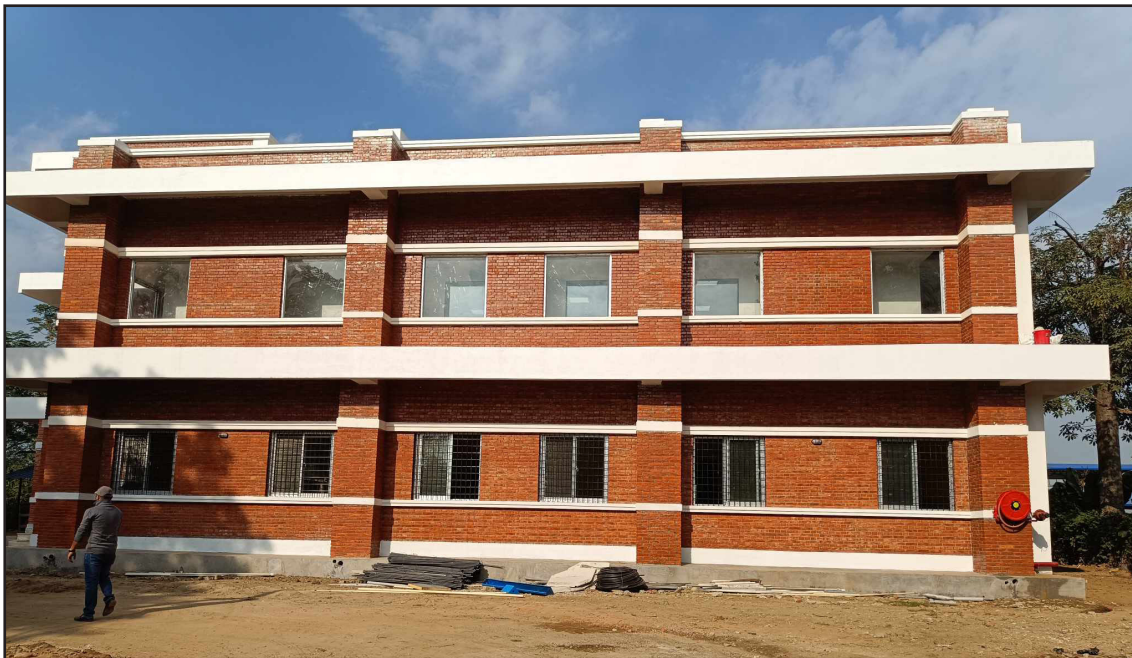
क्र.सं	मन्त्रालय/ अन्तर्गतका नाम	पद	नाम/थर	कार्यालय सम्पर्क नं.	व्यक्तिगत सम्पर्क नं.	फोन नम्बर	ईमेल	कैफियत
१४	मसलाबाली विकास केन्द्र, पाँचखाल, काभ्रे	प्रमुख	श्री विष्णु बोगटी	९८५११८४६००	९८४१३६५१६४	०१-४९९०५५	sdcpanchkhal@gmail.com	
१५	पुष्प विकास केन्द्र, गोदावरी, ललितपुर	प्रमुख	श्री रविन्द्र काजी थापा	९८५१२०४२६०	९८५१२३००६९	०१-५१७४९६०	pbgodawari@gmail.com	
१६	शितोष्ण बागवानी नर्सरी केन्द्र, दामन, मकवानपुर	नि. प्रमुख	श्री समिर ज्ञामी मगर	९८५५०१०४४९	९८५११४२१३४	०५७-६२०४४९	thncdaman@gmail.com	
१७	किम्बु नर्सरी विकास केन्द्र, भण्डारा, वितवन	प्रमुख	श्री पुर्णिमा क्षेत्री	९८५५०५६००२	९८६१३९७३५२	०५६-५८००९१	kimbunarsarybhandara@gmail.com	
१८	उपोष्ण प्रदेशीय बागवानी विकास केन्द्र, नुवाकोट	नि. प्रमुख	श्री विनोद रोक्का	९८५१२३००६९	९८४१५८१६९८	०१०-५६००६९	horticentertrishuli@gmail.com	
१९	शितोष्ण फलफूल रुटस्टक विकास केन्द्र, बोच, दो लखा	नि. प्रमुख	श्री प्रदिप चन्द्र नेपाल	९८५४०४५४१२	९८४९१४५०६७	जडान छैन	boanch=gov@gmail.com	
२०	माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला, हेटौडा	प्रमुख	डा. जनार्दन खड्का	९८४५६१९६०७	९८५५०६९१६०	०५७-४१२५३५	rstl_hetauda@yahoo.com	

क्र.सं.	मन्त्रालय/ अन्तर्गतिका नाम	पद	नाम/थर	कार्यालय सम्पर्क नं.	व्यक्तिगत सम्पर्क नं.	फोन नम्बर	कैफियत
२१	बिउ बिजन प्रयो गशाला, हेटौडा	प्रमुख	श्री राजन ढकाल	९८५५०६७४५१	९८५११४५४०४	०५७-४१२५५१	seedlabhetauda@gmail.com
२२	बाली संरक्षण प्रयो गशाला, हरिहर भवन, ललितपुर	प्रमुख	श्री कृष्ण भद्र अधिकारी	९८५११७६८३९	९८५११२७०१०	०१-५५३६४६२	p3pp12075@gmail.com
२३	कृषि ज्ञान केन्द्र, चितवन	प्रमुख	श्री भलकनाथ कँडेल	९८५५०५९५७०	९८४५६७३७२	०५६-५२०११५	akchitawan@gmail.com
२४	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली	प्रमुख	श्री अरुण खनाल	९८५४०४२२६६	९८४६०८९६८८	०४७-५२०१६६	akcsindhuli@gmail.com
२५	कृषि ज्ञान केन्द्र, धुलिखेल, काभ्रे पलाञ्चोक	प्रमुख	श्री कुल प्रसाद देवाडी	९८५५०६९०५	९८५१११५८९	०११-४९०२०१	akckavre@gmail.com
२६	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर	प्रमुख	श्री तेज प्रसाद विडारी	९८५१२१६४३६	९८४५११४३४	०१-५५३४६१६	akclalitpur@gmail.com
२७	कृषि ज्ञान केन्द्र, धादिङ	प्रमुख	श्री निर्मला गुरुङ्ग	९८५११३९१२८	९८४६६२०५८३	०१०-५२०१२८	akcdhading@gmail.com
२८	कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट	प्रमुख	श्री केशव खनाल	९८५११५०१२८	९८४३१५२११३	०१-५६०१२८	akcnuwakot@gmail.com
२९	कृषि ज्ञान केन्द्र, र मेछाप	प्रमुख	श्री मिन बहादुर पुन	९७४१६६९२४६	९८६३९३७७७९	०४८-५४०३०८	akc.ramechhap2075@gmail.com

क्र.सं	मन्त्रालय/ अन्तर्गतिका नाम	पद	नाम/थर	कार्यालय सम्पर्क नं.	व्यक्तिगत सम्पर्क नं.	फोन नम्बर		कैफियत
३०	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, काभ्रे पलाज्योक	नि. प्रमुख	डा. सृजा वाग्ले	९८५११६४५९४	९७९९९९६५७	०११-४९०२६६	vhsscdhulikhe2019@gmail.com	
३१	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, दो लखा	प्रमुख	डा. ज्ञान बहादुर जिरेल	९८५४०४५११५	९८४९२४५२८९	०४९-४२११५	disodolakha@gmail.com	
३२	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु से वा विज्ञ केन्द्र, ललितपुर	प्रमुख	डा. राम प्रकाश प्रधान	९८५११३७९७०	९८४९६७४९९२	०१-५५४७३७७	vhsscalitpur@gmail.com	
३३	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, धादिङ्ग	प्रमुख	डा. सन्दिप सिलवाल	९८५१२१३८७४	९८४०७४७५२०	०१०-५२०१०७	vethospitaldhading@gmail.com	
३४	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु से वा विज्ञ केन्द्र, सिन्धुली	प्रमुख	श्री प्रभात न्यौपाने	९८५४०४९७८५	९८४५११३५३२	०४७-५२०१८५	vhalsecsindhuli@gmail.com	

क्र.सं.	मन्त्रालय/ अन्तर्गतका नाम	पद	नाम/थर	कार्यालय सम्पर्क नं.	व्यक्तिगत सम्पर्क नं.	फोन नम्बर	ईमेल	कैफियत
३५	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु से वा विज्ञ केन्द्र, चितवन	प्रमुख	श्री शुसिल केसी	९८५५०६५१७६	९८४५०७२१९२	०५६-५२०१७६	vhsecchitwan@gmail.com	
३६	भेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, हेटौडा	प्रमुख	डा. ब्रज किशोर ठाकुर	९८४१२९३४२९	९८५५०७०७२८	०५७-४१२८२८	vhospitamak@gmail.com	
३७	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु से वा विज्ञ केन्द्र, नुवाकोट	नि.प्रमुख	श्री भरत पाण्डे	९८४१६०५५१०	९८५१२२०६९४	०१०-५६००१२	dlsonuwakot12@gmail.com	

अनुसूची ४.७ : आ.व २०७५/०८० मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भलकहरू



कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय, रामपुरमा निर्माणाधिन BSL ल्याब



कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय, रामपुरमा निर्माणाधिन BSL ल्याब



हेटौंडामा निर्माणाधिन दुग्ध पाउडर प्लान्ट





हेटौडा उपमहानगरसंगको साभेदारीमा निर्माणाधीन प्रादेशिक कृषि थोक बजार





भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, चितवनको परिसरमा निर्माणाधीन भेटेरिनरी अस्पताल





काभ्रे जिल्लाको भुम्लु गाउँपालिका वडा नं. ८ निर्माण भइरहेको भेटेरिनरी क्लिनिक





सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको इन्द्रावती गाउँपालिका वडा नं. १२ निर्माण भइरहेको भेटेरिनरी क्लिनिक





काभ्रे जिल्लाको पाँचखाल नगरपालिका वडा नं. ६ मा निर्माण भइरहेको भेटेरिनरी क्लिनिक





वन करिया, सुरेल, जिरेल, हायु लगायतका अल्पसंख्यक तथा सिमान्तकृत जाती र दलित एवम् पिछडिएका जातीहरूका लागि कृषिमा आधारित आयआर्जन कार्यक्रम





कृषिमा उच्च शिक्षा हासिल गरेका तथा बेरोजगार युवाहरुमा उधमशिलता प्रवर्द्धनको लागि सहयोग कार्यक्रम





प्रादेशिक राष्ट्रपति उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार वितरण





साना सिंचाइ कार्यक्रम अन्तर्गत कुलो निर्माण, तिनपाटन गा.पा., सिन्धुली



साना सिंचाइ कार्यक्रम अन्तर्गत पानी ट्यांकी निर्माण, गोलान्जोर-५, सिन्धुली



रामेछापको मन्थलीमा निर्माणाधिन शीतभण्डार



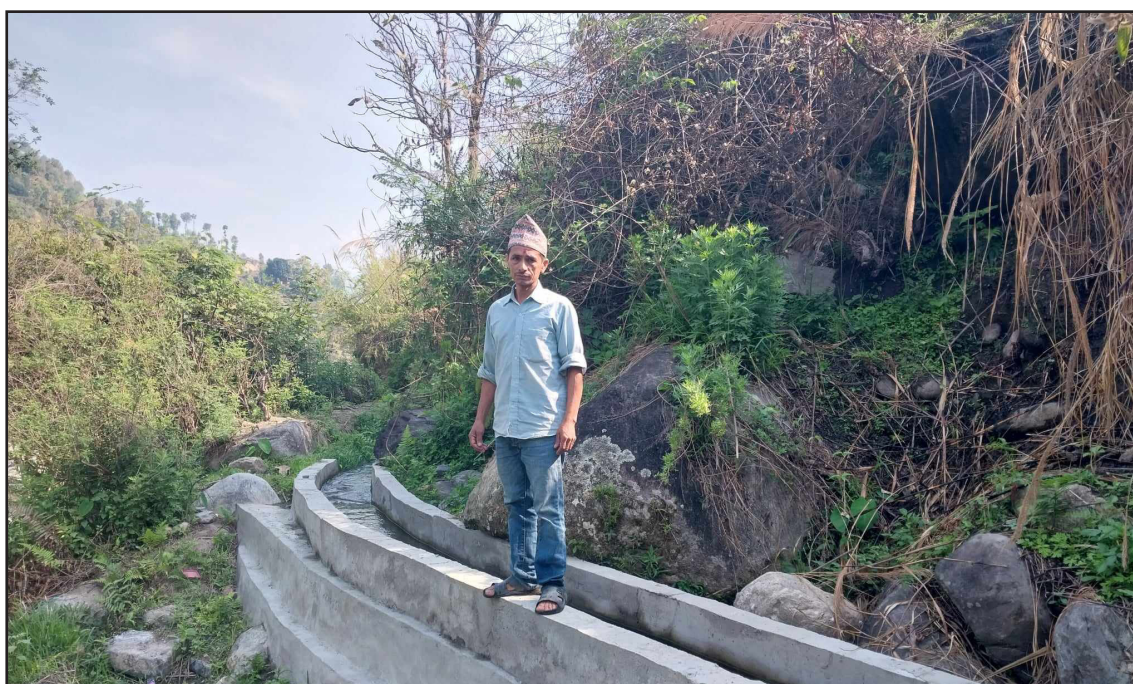


दोलखाको जिरीमा निर्माणाधिन शीतभण्डार





बाँझो जमिनमा सिंचाइको लागि प्लाष्टिक पोखरी निर्माण, रोशी-७, काभ्रे



साना सिचाइ कार्यक्रम पञ्चकन्या सामुदायिक कृषि सहकारी संस्था लि., बेलकोटगढी-१३, नुवाकोट



एग्रिकल्चर पहाडी लोकल अर्गानिक फर्म प्रा.ली. भक्तपुरमा बिउपुजी अन्तर्गतका कार्यक्रमको
आधुनिक तथा पूर्ण स्वचातित गाईपालन कार्यक्रम





साईलेज प्रोत्साहन तथा प्रबर्द्धन कार्यक्रम



पशु आहार आत्मनिर्भर कार्यक्रम अन्तर्गत जै खेती



मिल्क कलेक्सन बैंक स्थापना कार्यक्रम, मकवानपुरगढी, मकवानपुर





दुग्ध पदार्थ यान्त्रीकरण कार्यक्रम





विश्व दुध दिवसका अवसरमा दुध पदार्थ वितरण कार्यक्रम





पशु उपचार सेवा, भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, ललितपुर





धान बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम पारिजात कृषि सहकारी संस्था लि, विदुर-१२, नुवाकोट



भेडाबाखालाई पिपिआर खोप लगाउँदै, ललितपुर





माननीय मन्त्रीज्यू, राज्यमन्त्रीज्यूले इन्द्रसरोवर तालमा माछाका भुरा छोड्दै, इन्द्रसरोवर, मकवानपुर





रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम, गोसाईकुण्ड, रसुवा



प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम छोगाङ कृषक समुह, म्यागङ-४, नुवाकोट



मौरी चरन व्यवस्थापन, भण्डारा, चितवन





स्थानीय कृषकको मागमा आधारित उद्यमशीलता प्रवर्द्धन कार्यक्रम हिमाली सेरेना मौरी फर्म, बेलकोटगढी-११



स्थानीय कृषकको मागमा आधारित उद्यमशीलता प्रवर्द्धन कार्यक्रम सुन्दर कृषि तथा पशुपालन फर्म, बेलकोटगढी-५, नुवाकोट



गाई भैंसीमा लाग्ने लम्पीस्कन रोग विरुद्ध खोप लगाउँदै





नमुना गाई फर्म स्थापना, चित्लाङ्ग, मकवानपुर



प्रदेशस्तरीय कृषि तथा पशुपन्ध्री सम्बन्धी आधारभूत तथ्याङ्क

तालिका १: बागमती प्रदेशमा भू-उपयोग अवस्था र सिञ्चित क्षेत्रफल

विवरण	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)
कुल क्षेत्रफल	२०३००००
खेतीयोग्य क्षेत्रफल	३२८२९७
खेती गरिएको क्षेत्रफल	२८९६६२
सिञ्चित क्षेत्रफल	११५८६८

तालिका २: बागमती प्रदेशमा बाँभो जमिनको क्षेत्रफल

क्र.स	जिल्ला	खेतीयोग्य जग्गाको क्षेत्रफल (हे)	हाल खेती भैरहेको जग्गाको क्षेत्रफल (हे)	खेती योग्य तर हाल खेती नगरिएको बाँभो जग्गाको क्षेत्रफल (हे)
१	चितवन	४४५३७	४२८३५	५६७
२	मकवानपुर	३५७७९	२८२६५	२५०५
३	नुवाकोट	४८२५३	४५२४२	१००४
४	रसुवा	१६८११	११९१४	१६३२
५	रामेछाप	२८४३४	२२५६७	१९५६
६	दोलखा	४४५१३	३५७३१	२९२७
७	सिन्धुली	६२७१३	४९७८९	४०५८
८	भक्तपुर	१२७३८	८०७७	१५५४
९	ललितपुर	१५२९६	१४००	४३८२
१०	काठमाडौँ	२१२००	१२१००	३०३३
११	धादिङ	४८१३६	३५१५०	४०२९
१२	काभ्रे	६१५९८	४८४४०	४०९६
१३	सिन्धुपाल्चोक	७३७१०	४७४७५	६८९२
	जम्मा	५१३७१८	३८८९८५	३८६३५

तालिका ३: Aggregate Major Cereal Crops (Paddy, Maize, Wheat, Millet, Barley, and Buckwheat), Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare (Ha), Production in Metric Tonnes (Mt), Yield in Mt/Ha

Province	District	Area	Production	Yield
Bagmati	DOLAKHA	18,140	42,943	2.37
Bagmati	SINDHUPALCHOK	62,704	142,224	2.27
Bagmati	RASUWA	5,692	12,454	2.19
Bagmati	RAMECHAP	39,822	101,847	2.56
Bagmati	SINDHULI	60,456	166,822	2.76
Bagmati	KAVRE	50,161	161,039	3.21
Bagmati	BHAKTAPUR	9,120	40,479	4.44
Bagmati	LALITPUR	16,921	64,983	3.84
Bagmati	KATHMANDU	16,831	68,732	4.08
Bagmati	NUWAKOT	44,053	148,350	3.37
Bagmati	DHADING	45,511	124,268	2.73
Bagmati	MAKWANPUR	43,617	141,471	3.24
Bagmati	CHITWAN	63,402	236,145	3.72
	Bagmati Subtotal	476,432	1,451,755	3.05

तालिका ४ : Paddy by Seasons and by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare (Ha), Production in Metric Tonnes (Mt), Yield in Mt/Ha

Province	District	Spring Season			Main Season			Total		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
Bagmati	DOLAKHA				2,872	7,094	2.47	2,872	7,094	2.47
Bagmati	SINDHUPALCHOK	2,985	13,134	4.40	8,877	25,744	2.90	11,862	38,878	3.28
Bagmati	RASUWA	141	1,112	3.72	1,104	2,413	2.19	1,245	3,525	2.83
Bagmati	RAMECHAP	81	312	3.85	8,628	18,895	2.19	8,709	19,207	2.21
Bagmati	SINDHULI	1,227	5,583	4.55	12,934	48,943	3.78	14,161	54,526	3.85
Bagmati	KAVRE	955	4,918	5.15	9,906	33,086	3.34	10,861	38,004	3.50
Bagmati	BHAKTAPUR	-	-	-	3,939	20,169	5.12	3,939	20,169	5.12
Bagmati	LALITPUR	-	-	-	4,169	18,552	4.45	4,169	18,552	4.45
Bagmati	KATHMANDU	-	-	-	5,955	26,499	4.45	5,955	26,499	4.45
Bagmati	NUWAKOT	6,488	28,419	4.38	11,380	46,816	4.11	17,868	75,235	4.21
Bagmati	DHADING	2,288	10,227	4.47	11,344	44,811	3.95	13,632	55,038	4.04
Bagmati	MAKWANPUR	2,520	9,991	3.96	9,547	35,529	3.72	12,067	45,520	3.77
Bagmati	CHITWAN	4,975	20,980	4.22	22,428	83,564	3.73	27,403	104,544	3.82
	Bagmati Subtotal	21,660	94,676	4.37	113,083	412,113	3.65	134,743	506,789	3.77
	N E P A L	119,561	558,320	4.67	1,357,817	4,572,305	3.37	1,477,378	5,130,625	3.47

तालिका ५: Maize and Wheat by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare (Ha), Production in Metric Tonnes (Mt), Yield in Mt/Ha

Province	District	Maize			Wheat		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
Bagmati	DOLAKHA	6,171	22,155	3.59	4,246	7,515	1.77
Bagmati	SINDHUPALCHOK	26,190	75,713	2.89	6,904	8,723	1.26
Bagmati	RASUWA	2,524	6,310	2.50	761	1,232	1.62
Bagmati	RAMECHAP	22,367	68,286	3.05	3,674	8,560	2.33
Bagmati	SINDHULI	27,556	85,601	3.11	6,354	14,890	2.34
Bagmati	KAVRE	26,010	88,550	3.40	8,860	28,700	3.24
Bagmati	BHAKTAPUR	1,900	7,750	4.08	3,150	12,409	3.94
Bagmati	LALITPUR	8,573	33,656	3.93	3,485	11,858	3.40
Bagmati	KATHMANDU	6,897	29,748	4.31	3,200	11,174	3.49
Bagmati	NUWAKOT	16,206	49,408	3.05	4,495	16,044	3.57
Bagmati	DHADING	19,776	45,785	2.32	4,748	15,496	3.26
Bagmati	MAKWANPUR	24,113	78,209	3.24	4,128	13,622	3.30
Bagmati	CHITWAN	28,055	105,239	3.75	5,151	23,248	4.51
	Bagmati Subtotal	216,338	696,409	3.22	59,156	173,472	2.93
	N E P A L	985,565	3,106,397	3.15	716,978	2,144,568	2.99

तालिका ६: Millet-Barley-Buckwheat by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)
Area in Hectare(Ha), Production in Metric Tonnes(Mt), Yield in Mt/Ha

Province	District	Millet			Buckwheat			Barley		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
Bagmati	DOLAKHA	3,659	4,854	1.33	1,057	1,160	1.10	136	165	1.21
Bagmati	SINDHUPALCHOK	17,350	18,500	1.07	226	206	0.91	172	205	1.19
Bagmati	RASUWA	898	1,032	1.15	21	19	0.90	243	335	1.38
Bagmati	RAMECHAP	4,989	5,690	1.14	20	20	0.96	63	85	1.35
Bagmati	SINDHULI	11,700	11,089	0.95	644	651	1.01	41	65	1.59
Bagmati	KAVRE	3,505	4,530	1.29	548	597	1.09	378	658	1.74
Bagmati	BHAKTAPUR	110	117	1.06	4	5	1.03	17	29	1.71
Bagmati	LALITPUR	600	804	1.34	57	58	1.03	38	55	1.45
Bagmati	KATHMANDU	770	1,300	1.69	7	7	0.98	2	4	1.51
Bagmati	NUWAKOT	5,110	7,234	1.42	219	231	1.05	155	198	1.28
Bagmati	DHADING	6,940	7,445	1.07	114	119	1.04	301	385	1.28
Bagmati	MAKAWANPUR	2,650	3,340	1.26	394	427	1.08	265	352	1.33
Bagmati	CHITWAN	1,478	1,693	1.15	1,300	1,393	1.07	15	28	1.87
	Bagmati Subtotal	59,759	67,628	1.18	4,610	4,893	1.18	1,826	2,564	1.18
	N E P A L	267,071	339,462	1.27	16,123	19,290	1.20	23,134	32,156	1.39

तालिका ७: Cash Crops by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare(Ha), Production in Metric Tonnes(Mt), and Yield in Mt/Ha

Province	District	Oilseed			Sugarcane			Potato		
		Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield
Bagmati	DOLAKHA	349	296	0.85				3,079	55,948	18.17
Bagmati	SINDHUPALCHOK	453	421	0.93				3,415	58,055	17.00
Bagmati	RASUWA	467	463	0.99				2,595	45,387	17.49
Bagmati	RAMECHAP	1,328	1,435	1.08				3,378	49,924	14.78
Bagmati	SINDHULI	5,484	5,134	0.94				2,353	42,166	17.92
Bagmati	KAVRE	467	474	1.02				8,909	194,766	21.86
Bagmati	BHAKTAPUR	531	528	0.99				1,085	26,583	24.50
Bagmati	LALITPUR	2,881	3,071	1.07				1,145	23,816	20.80
Bagmati	KATHMANDU	540	605	1.12				2,546	63,650	25.00
Bagmati	NUWAKOT	746	854	1.14				4,453	81,263	18.25
Bagmati	DHADING	279	225	0.81	5	230	46.00	1,800	35,100	19.50
Bagmati	MAKWANPUR	2,039	2,256	1.11				4,935	105,214	21.32
Bagmati	CHITWAN	13,825	16,252	1.18	50	2,105	42.10	1,960	33,320	17.00
	Subtotal Bagmati	29,384	32,014	1.09	55	2,335	46.00	35,159	701,188	19.94
	N E P A L	260,645	287,344	1.10	62,567	3,159,634	50.50	198,256	3,410,829	17.20

तालिका ८: Maize and Wheat by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare (Ha), Production in Metric Tonnes (Mt), Yield in Mt/Ha

Province	District	Maize			Wheat		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
Bagmati	DOLAKHA	6,171	22,155	3.59	4,246	7,515	1.77
Bagmati	SINDHUPALCHOK	26,190	75,713	2.89	6,904	8,723	1.26
Bagmati	RASUWA	2,524	6,310	2.50	761	1,232	1.62
Bagmati	RAMECHAP	22,367	68,286	3.05	3,674	8,560	2.33
Bagmati	SINDHULI	27,556	85,601	3.11	6,354	14,890	2.34
Bagmati	KAVRE	26,010	88,550	3.40	8,860	28,700	3.24
Bagmati	BHAKTAPUR	1,900	7,750	4.08	3,150	12,409	3.94
Bagmati	LALITPUR	8,573	33,656	3.93	3,485	11,858	3.40
Bagmati	KATHMANDU	6,897	29,748	4.31	3,200	11,174	3.49
Bagmati	NUWAKOT	16,206	49,408	3.05	4,495	16,044	3.57
Bagmati	DHADING	19,776	45,785	2.32	4,748	15,496	3.26
Bagmati	MAKWANPUR	24,113	78,209	3.24	4,128	13,622	3.30
Bagmati	CHITWAN	28,055	105,239	3.75	5,151	23,248	4.51
	Bagmati Subtotal	216,338	696,409	3.22	59,156	173,472	2.93
	N E P A L	985,565	3,106,397	3.15	716,978	2,144,568	2.99

तालिका ५: Millet-Barley-Buckwheat by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare(Ha), Production in Metric Tonnes(Mt), Yield in Mt/Ha

Province	District	Millet			Buckwheat			Barley		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
Bagmati	DOLAKHA	3,659	4,854	1.33	1,057	1,160	1.10	136	165	1.21
Bagmati	SINDHUPALCHOK	17,350	18,500	1.07	226	206	0.91	172	205	1.19
Bagmati	RASUWA	898	1,032	1.15	21	19	0.90	243	335	1.38
Bagmati	RAMECHAP	4,989	5,690	1.14	20	20	0.96	63	85	1.35
Bagmati	SINDHULI	11,700	11,089	0.95	644	651	1.01	41	65	1.59
Bagmati	KAVRE	3,505	4,530	1.29	548	597	1.09	378	658	1.74
Bagmati	BHAKTAPUR	110	117	1.06	4	5	1.03	17	29	1.71
Bagmati	LALITPUR	600	804	1.34	57	58	1.03	38	55	1.45
Bagmati	KATHMANDU	770	1,300	1.69	7	7	0.98	2	4	1.51
Bagmati	NUWAKOT	5,110	7,234	1.42	219	231	1.05	155	198	1.28
Bagmati	DHADING	6,940	7,445	1.07	114	119	1.04	301	385	1.28
Bagmati	MAKAWANPUR	2,650	3,340	1.26	394	427	1.08	265	352	1.33
Bagmati	CHITWAN	1,478	1,693	1.15	1,300	1,393	1.07	15	28	1.87
	Bagmati Subtotal	59,759	67,628	1.18	4,610	4,893	1.18	1,826	2,564	1.18
	N E P A L	267,071	339,462	1.27	16,123	19,290	1.20	23,134	32,156	1.39

तालिका १०: Cash Crops by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare (Ha), Production in Metric Tonnes (Mt), and Yield in Mt/Ha

Province	District	Oilseed			Sugarcane			Potato		
		Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield
Bagmati	DOLAKHA	349	296	0.85				3,079	55,948	18.17
Bagmati	SINDHUPALCHOK	453	421	0.93				3,415	58,055	17.00
Bagmati	RASUWA	467	463	0.99				2,595	45,387	17.49
Bagmati	RAMECHAP	1,328	1,435	1.08				3,378	49,924	14.78
Bagmati	SINDHULI	5,484	5,134	0.94				2,353	42,166	17.92
Bagmati	KAVRE	467	474	1.02				8,909	194,766	21.86
Bagmati	BHAKTAPUR	531	528	0.99				1,085	26,583	24.50
Bagmati	LALITPUR	2,881	3,071	1.07				1,145	23,816	20.80
Bagmati	KATHMANDU	540	605	1.12				2,546	63,650	25.00
Bagmati	NUWAKOT	746	854	1.14				4,453	81,263	18.25
Bagmati	DHADING	279	225	0.81	5	230	46.00	1,800	35,100	19.50
Bagmati	MAKWANPUR	2,039	2,256	1.11				4,935	105,214	21.32
Bagmati	CHITWAN	13,825	16,252	1.18	50	2,105	42.10	1,960	33,320	17.00
	Subtotal Bagmati	29,384	32,014	1.09	55	2,335	46.00	35,159	701,188	19.94
	N E P A L	260,645	287,344	1.10	62,567	3,159,634	50.50	198,256	3,410,829	17.20

तालिका ११: Oilseed by Commodities and by Districts , Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare(Ha), Production in Metric Tonnes(Mt), and Yield in Mt/Ha

Province	District	Mustard		Sarsoon		Rayo		Sunflower		Sesame		Groundnut		Linseed		Niger		Total Oilseed	
		Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Area	Prod.	Area	Yield
Bagmati	DOLAKHA	347	295	0.85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	0.67	296
Bagmati	SINDHUPALCHOK	275	236	0.86	152	155	1.02	13	13	1.00	2	2	1.00	5	6	1.33	8	1.33	421
Bagmati	RASUWA	374	366	0.98	15	16	1.07	-	-	-	21	22	1.06	19	18	0.95	2	2	0.99
Bagmati	RAMECHAP	558	553	0.99	315	354	1.13	265	311	1.17	48	65	1.34	28	29	1.04	108	1.07	1,435
Bagmati	SINDHULI	4,926	4,632	0.94	246	181	0.73	-	-	-	-	-	-	75	63	0.85	-	76	0.94
Bagmati	KAVRE	239	254	1.06	8	7	0.93	12	11	0.92	-	-	-	128	124	0.97	10	12	1.02
Bagmati	BHAKTAPUR	7	8	1.14	223	225	1.01	2	1	0.67	-	-	-	73	69	0.95	-	61	0.99
Bagmati	LALITPUR	2,704	2,896	1.07	160	160	1.00	15	14	0.97	-	-	-	-	-	-	-	3	1.07
Bagmati	KATHMANDU	350	405	1.16	173	183	1.06	14	15	1.06	-	-	-	-	-	-	-	3	1.12
Bagmati	NUWAKOT	528	640	1.21	8	7	0.87	11	10	0.95	-	-	-	124	121	0.98	9	11	1.14
Bagmati	DHADING	213	153	0.72	39	41	1.05	2	2	0.88	-	-	-	-	-	-	-	25	0.81
Bagmati	MAKWANPUR	2,014	2,232	1.11	-	-	-	6	5	0.91	-	-	-	-	-	-	-	8	1.11
Bagmati	CHITWAN	13,260	15,675	1.18	52	56	1.09	3	3	1.10	14	24	1.78	283	312	1.10	-	99	1.18
	Subtotal Bagmati	25,792	28,345	1.10	1,388	1,385	1.00	341	384	1.13	84	112	1.34	729	736	1.01	168	185	1.09
	NEPAL	198,985	220,784	1.11	20,956	22,542	1.08	8,375	8,032	0.96	4,217	5,525	1.31	9,198	9,831	1.07	4,243	5,757	1.10

तालिका १२: Coffee: Area, Production and Yield by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

S.N	Districts	Small Farmers (No.)	Plantation (Ha)	Production (MT) Green Bean	Yield (Kg/Ha)
1	Chitwan	30	7	1.5	214.29
2	Dhading	305	106	10.8	101.89
3	Dolakha	150	38	2.5	65.79
4	Kavrepalanchok	3,150	282	36.5	129.43
5	Lalitpur	1,125	114	15.5	135.96
6	Makawanpur	395	28	3	107.14
7	Nuwakot	1,142	215	38	176.74
8	Ramechhap	67	9	0.2	22.22
9	Rasuwa	85	51	5	98.04
10	Sindhuli	116	13	0.4	30.77
11	Sindhupalchok	1,916	92	28	304.35
	Bagamati	8,481	955	141.4	148.06
	Total	31,389	3,346	354.9	4,206.75

तलिका १३: Tea by Districts and by Types , Fiscal Year २०७८/७९ (२०२१/२२)

SN	District	No. of Estates	Estate Plantation Area (ha)	Small Farmers (No.)	Small Farmers Area (ha)	CTC Production (Kg)	Orthodox Production (Kg)	Green Tea Production (Kg)	Other Production (Kg)	Total Production Area (ha)	Production Total (Kg)
1	Nuwakot	2	15	250	108	-	8,800	14,750	1,250	123	24,800
2	Sindhupalchok	1	77	37	8	-	6,250	2,500	800	85	9,550
3	Chitwan	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-
4	Sindhuli	1	40	1	1	-	-	-	-	41	-
5	Kavrepalanchok	0	-	25	5	-	-	-	-	5	-
6	Dolakha	1	10	30	11	-	80	-	-	21	80
7	Lalitpur	0	-	116	32	-	-	1,350	1,070	32	2,420
8	Ramechhap	3	18	80	46	-	650	400	80	64	1,130
	Bagamati total	9	161	539	211	0	15780	19000	3200	372	37,980
	Total Nepal	163	8,785	15,198	11,452	18,902,800	6,587,871	732,811	155,960	20,237	26,379,493

तालिका १४: Major Spice Crops by Districts , Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare(Ha), Production in Metric Tonnes(Mt), Yield in Mt. /Ha.

Province	Districts	Large Cardamom				Ginger			Garlic			Turmeric			Dry Chilli			Total		
		Area	Prod. Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield
Bagmati	DOLAKHA	678	298	166	0.56	50	604	12.07	23	184	8.00	12	148	12.70	45	205	4.55	428	1,307	3.06
Bagmati	SINDHUPALCHOK	176	110	68	0.62	585	5,866	10.03	313	2,849	9.09	199	2,138	10.77	27	139	5.07	1,235	10,560	8.55
Bagmati	RASUWA	7	7	3.2	0.49	136	1,528	11.24	126	941	7.46	46	395	8.61	22	129	5.81	477	3,437	7.21
Bagmati	RAMECHAP	102	94	52	0.55	91	1,544	16.96	75	400	5.33	47	624	13.32	104	535	5.15	406	3,154	7.77
Bagmati	SINDHULI	27	26	15	0.55	1,070	13,565	12.68	72	310	4.31	694	6,774	9.77	107	672	6.29	1,869	21,335	11.42
Bagmati	KAVRE	71	67	18	0.27	82	787	9.57	549	4,489	8.17	37	409	11.03	567	3,032	5.35	1,302	8,735	6.71
Bagmati	BHAKTAPUR	2	1	1	0.47	107	1,636	15.26	49	400	8.16	8	98	12.25	36	157	4.35	222	2,423	10.93
Bagmati	LALITPUR	11	3	2	0.74	120	1,300	10.83	35	328	9.37	13	132	10.00	24	177	7.25	196	1,939	9.91
Bagmati	KATHMANDU	4	4	1	0.38	5	75	15.00	2	15	7.50	3	39	13.00	9	123	13.00	23	278	12.02
Bagmati	NUWAKOT	115	57	43	0.76	387	4,471	11.55	84	591	7.00	56	635	11.27	106	444	4.20	690	6,185	8.96
Bagmati	DHADING	32	18	8.69	0.49	216	3,299	15.27	82	621	7.57	72	911	12.66	183	896	4.88	571	5,436	9.51
Bagmati	MAKWANPUR	27	27	12.0	0.45	444	6,666	15.01	89	614	6.90	16	247	15.44	78	471	6.05	654	7,903	12.09
Bagmati	CHITWAN	2	1	0	0.40	163	1,717	10.53	110	604	5.49	70	780	11.14	144	438	3.04	488	3,239	6.64
	Subtotal Bagamati	1,254	712	391	0.55	3,456	43,058	12.46	1,610	12,346	7.67	1,272	13,329	10.48	1,453	7,417	5.10	8,559	75,931	9
	N E P A L	19,144	15,975	8,714	0.55	22,441	287,813	12.83	9,943	74,763	7.52	10,847	111,074	10.24	12,870	83,898	6.52	72,075	566,262	7.86

तालिका १५: Pulses by Types and Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare(Ha), Production in Metric Tonnes(Mt), Yield in Mt./Ha.

Province	District	LENTIL			CHICKPEA			PIGEONPEA			BLACKGRAM			GRASSPEA			HORSEGRAM			SOYABEAN			OTHERS+			Total		
		Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield	Area	Prod.	Yield
Bagmati	DOLAKHA	20	22	1.10	7	5	0.71	2	2	1.00	144	137	0.95	-	-	-	12	12	1.00	355	490	1.38	720	730	1.01	1,260	1,398	1.11
Bagmati	SINDHU PALCHOK	213	205	0.97	185	195	1.06	50	26	0.53	1,132	1,035	0.91	-	-	-	20	20	1.02	546	734	1.35	252	256	1.01	2,396	2,471	1.03
Bagmati	RASUWA	247	252	1.02	195	224	1.15	2	2	1.33	155	154	0.99	-	-	-	10	10	1.00	371	520	1.40	21	19	0.89	1,000	1,181	1.18
Bagmati	RAMECHAP	36	37	1.04	32	23	0.71	3	1	0.50	119	122	1.02	-	-	-	25	26	1.04	827	1,073	1.30	202	203	1.00	1,245	1,485	1.19
Bagmati	SINDHULI	168	130	0.77	23	22	0.99	22	19	0.88	326	301	0.92	245	272	1.11	93	99	1.07	228	320	1.40	180	210	1.17	1,284	1,374	1.07
Bagmati	KAVERI	70	80	1.15	42	43	1.02	4	2	0.50	186	178	0.96	-	-	-	111	112	1.01	993	1,375	1.38	229	212	0.93	1,636	2,002	1.22
Bagmati	BHAKTAPUR	159	163	1.03	29	34	1.17	20	10	0.51	253	250	0.99	243	268	1.10	-	-	-	241	351	1.46	333	407	1.22	1,277	1,483	1.16
Bagmati	LALITPUR	16	17	1.06	35	31	0.90	-	-	-	57	51	0.90	-	-	-	-	-	-	156	224	1.43	240	220	0.91	505	543	1.08
Bagmati	KATHMANDU	11	11	0.99	39	35	0.89	-	-	-	52	45	0.86	-	-	-	-	-	-	225	350	1.56	499	467	0.94	825	907	1.10
Bagmati	NUWAKOT	48	49	1.02	30	28	0.94	5	2	0.44	177	165	0.93	-	-	-	4	3	0.86	402	636	1.58	601	541	0.90	1,266	1,424	1.13
Bagmati	DHADING	50	60	1.20	9	9	1.00	-	-	-	69	68	0.99	-	-	-	9	8	0.89	447	662	1.48	73	74	1.01	657	881	1.34
Bagmati	MAKWANPUR	290	352	1.21	26	27	1.04	6	7	1.17	415	415	1.00	-	-	-	67	65	0.97	1,347	2,076	1.54	-	-	-	2,152	2,942	1.37
Bagmati	CHITWAN	2,247	2,878	1.28	10	11	1.16	13	16	1.19	353	338	0.96	1	1	1.20	1	1	1.00	307	419	1.37	496	423	0.85	3,426	4,086	1.19
	Bagmati Subtotal	3,574	4,256	1.19	659	687	1.04	125	87	0.70	3,439	3,258	0.95	489	541	1.11	351	356	1.02	6,446	9,230	1.43	3,847	3,762	0.98	18,929	22,177	1.17
	NEPAL	198,454	252,283	1.27	10,793	12,196	1.13	15,512	15,977	1.03	28,383	26,114	0.92	10,407	12,072	1.16	12,248	14,330	1.17	24,921	35,138	1.41	33,852	40,260	1.19	334,550	408,371	1.22

तालिका १६: Livestock Population by Districts, Fiscal Year २०७८/७९ (२०२१/२२)

Unit: Number

PROVINCE	DISTRICT	CATTLE	BUFFALOES	SHEEP	GOAT	PIGS	FOWL	DUCK
Bagmati	BHAKTAPUR	29,885	9,203	1,023	44,660	15,934	2,288,224	7,254
Bagmati	CHITWAN	103,132	77,896	3,087	256,993	15,454	16,722,623	28,615
Bagmati	DHADING	135,057	96,962	9,512	193,815	17,086	2,213,624	2,099
Bagmati	DOLAKHA	76,923	56,608	11,133	188,319	8,775	502,341	824
Bagmati	KATHMANDU	52,470	39,333	1,190	46,394	34,358	2,664,366	21,334
Bagmati	KABHREPALANCHOK	150,554	149,683	3,719	315,688	12,074	2,458,908	4,770
Bagmati	LALITPUR	23,755	59,339	2,400	76,735	10,181	1,404,979	17,394
Bagmati	MAKWANPUR	110,981	111,084	2,857	305,819	9,888	2,005,828	4,220
Bagmati	NUWAKOT	126,771	99,304	14,428	353,859	10,665	806,839	830
Bagmati	RAMECHHAP	72,027	44,687	2,495	241,402	12,090	294,540	389
Bagmati	RASUWA	13,828	6,064	26,897	43,507	1,016	98,348	350
Bagmati	SINDHULI	135,966	67,160	465	313,950	11,845	1,083,312	6,562
Bagmati	SINDHUPALCHOK	58,142	64,443	9,808	212,758	8,372	450,521	833
SUBTOTAL BAGMATI		1,089,492	881,767	89,012	2,593,898	167,740	32,994,453	95,474
NEPAL TOTAL		7,413,197	5,132,931	771,205	13,990,703	1,504,624	66,803,117	605,944

तालिका १७: Milking Population and its Production by District , Fiscal Year २०७८/७९ (२०२१/२२)

PROVINCE	DISTRICT	MILKING COWS NO.	MILKING BUFFALOES NO.	COW MILK	BUFFALOES MILK	TOTAL MILK PRODUCED
Bagmati	BHAKTAPUR	५,३७९	३,३०४	८,६७८	३,१७८	११,८५६
Bagmati	CHITWAN	१९,८५३	२८,९९२	३१,३२८	२७,९४४	५९,२७२
Bagmati	DHADING	२०,३९४	३०,७२०	१९,४३८	२५,२८२	४४,७२०
Bagmati	DOLAKHA	१०,९३६	१८,६८१	८,६६२	१५,८४९	२४,५११
Bagmati	KATHMANDU	११,१५०	१५,०२५	१८,३४८	१४,८७३	३३,२२१
Bagmati	KABHREPALANCHOK	२७,४७६	५७,०४३	३२,९०६	५७,८५२	९०,७५८
Bagmati	LALITPUR	४,५६१	२३,४४०	५,४७८	२८,४७२	३३,९५०
Bagmati	MAKWANPUR	२०,४२९	३६,१०२	२१,२२३	३०,९९७	५२,२२०
Bagmati	NUWAKOT	२०,२८३	२९,८९१	१८,८९८	२४,३०६	४३,२०४
Bagmati	RAMECHHAP	१०,०८४	१४,२५५	९,५९२	११,५१४	२१,१०६
Bagmati	RASUWA	२,००५	१,६८६	१,१८७	१,०६२	२,२४९
Bagmati	SINDHULI	२०,९३९	२१,४५८	२१,०२१	१७,९२३	३८,९४४
Bagmati	SINDHUPALCHOK	९,३०३	२०,९४४	७,२९४	१८,८९९	२६,१९३
SUBTOTAL BAGMATI		१८२,७९२	३०१,५३९	२०४,०५३	२७८,१५१	४८२,२०४
NEPAL TOTAL		१,२२३,०६१	१,६६६,८२७	१,१०१,८१२	१,४६४,८०२	२,५६६,६१४

तालिका १८: Meat Production by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Unit: Mt.

PROVINCE	DISTRICT	BUFF	MUTTON	CHEVON	PORK	CHICKEN	DUCK	TOTAL MEAT
Bagmati	BHAKTAPUR	355	4	237	382	6,852	7	7,836
Bagmati	CHITWAN	3,005	12	1,364	370	49,692	28	54,471
Bagmati	DHADING	3,741	36	1,028	409	6,826	2	12,043
Bagmati	DOLAKHA	2,184	42	999	210	1,564	1	5,000
Bagmati	KATHMANDU	1,518	4	246	823	7,985	21	10,598
Bagmati	KABHREPALANCHOK	5,775	14	1,675	289	7,479	5	15,237
Bagmati	LALITPUR	2,289	9	407	244	4,371	17	7,338
Bagmati	MAKWANPUR	4,286	11	1,623	237	6,329	4	12,489
Bagmati	NUWAKOT	3,831	54	1,878	256	2,607	1	8,626
Bagmati	RAMECHHAP	1,724	9	1,281	290	950	-	4,255
Bagmati	RASUWA	234	100	231	24	323	-	913
Bagmati	SINDHULI	2,591	2	1,666	284	3,540	6	8,089
Bagmati	SINDHUPALCHOK	2,486	37	1,129	201	1,453	1	5,306
	SUBTOTAL BAGMATI	34,021	332	13,764	4,020	99,969	94	152,201
	NEPAL TOTAL	194,090	2,880	74,241	36,059	204,923	596	512,788

तालिका १५: Egg Production by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Unit: Population in numbers, Production in '000 No.

PROVINCE	DISTRICT	LAYING HEN	LAYING DUCK	HEN EGG	DUCK EGG	TOTAL EGG
Bagmati	BHAKTAPUR	407,119	3,700	56,997	276	57,273
Bagmati	CHITWAN	3,111,594	14,308	472,962	1,073	474,035
Bagmati	DHADING	323,004	1,050	44,898	80	44,978
Bagmati	DOLAKHA	68,104	412	7,291	32	7,323
Bagmati	KATHMANDU	471,353	10,880	65,989	825	66,814
Bagmati	KAVRE	395,858	2,385	52,225	184	52,409
Bagmati	LALITPUR	191,235	8,697	25,817	670	26,486
Bagmati	MAKWANPUR	241,305	2,110	33,783	161	33,944
Bagmati	NUWAKOT	75,210	415	7,600	31	7,631
Bagmati	RAMECHHAP	27,849	195	2,600	15	2,615
Bagmati	RASUWA	7,226	175	619	13	632
Bagmati	SINDHULI	86,757	3,281	8,318	243	8,561
Bagmati	SINDHUPALCHOK	43,027	417	3,532	33	3,565
	SUBTOTAL BAGMATI	5,449,641	48,023	782,630	3,636	786,265
	NEPAL TOTAL	10,131,642	302,473	1,306,380	24,223	1,330,602

तालिका २०: Wool Production by Districts, Fiscal Year २०७८/७९ (२०२१/२२)

Unit: Kg

PROVINCE	DISTRICT	SHEEPS NO.	SHEEP WOOL PRODUCED
Bagmati	BHAKTAPUR	१,०२३	५५५
Bagmati	CHITWAN	३,०८७	१,७१७
Bagmati	DHADING	९,५१२	६,५८९
Bagmati	DOLAKHA	११,१३३	७,५३४
Bagmati	KATHMANDU	१,१९०	६७०
Bagmati	KABHREPLANCHOK	३,७१९	२,०७३
Bagmati	LALITPUR	२,४००	१,१२७
Bagmati	MAKWANPUR	२,८५७	१,४२४
Bagmati	NUWAKOT	१४,४२८	१२,९१३
Bagmati	RAMECHHAP	२,४९५	१,७६९
Bagmati	RASUWA	२६,८९७	१८,६९५
Bagmati	SINDHULI	४६५	२९२
Bagmati	SINDHUPALCHOK	९,८०८	७,५६९
	SUBTOTAL BAGMATI	८९,०१२	६२,९२७
	NEPAL TOTAL	७७१,२०५	५६७,४१२

तालिका २१: Yak/Nak/Chaouri Population by Districts Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Unit. Number

Province	District	Yak/Chauri (No.)
Bagamati	Dhading	309
Bagamati	Dolakha	5350
Bagamati	Nuwakot	20
Bagamati	Ramechhap	1215
Bagamati	Rasuwa	3605
Bagamati	Sindhupalchok	3908
Subtotal (Bagamati)		14407
Total (National)		62561

तालिका २२: Rabbit Population by Districts Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Unit: Number

PROVINCE	DISTRICT	Rabbit
Bagamati	Bhaktapur	298
Bagamati	Dhading	904
Bagamati	Kathmandu	600
Bagamati	Kavrepalanchok	3,209
Bagamati	Lalitpur	604
Bagamati	Makwanpur	864
Subtotal (Bagamati)		6,479
Total (National)		43,236

तालिका २३: Horses /Assess Population by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Unit: Number

PROVINCE	DISTRICT	HORSES / ASSES
Bagamati	Bhaktapur	185
Bagamati	Chitwan	47
Bagamati	Dhading	285
Bagamati	Dolakha	62
Bagamati	Kathmandu	125
Bagamati	Kavrepalanchok	56
Bagamati	Lalitpur	209
Bagamati	Nuwakot	28
Bagamati	Ramechhap	64
Bagamati	Rasuwa	32
Bagamati	Sindhuli	14
Bagamati	Sindhupalchok	81
Subtotal (Bagamati)		1188
Total (National)		54248

तालिका २४: Fish Production by Water Surface Area and by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Province	District	Pond's No.	Water Surface Area (Ha.)	Total Fish Production (MT.)	Yield (Kg./Ha.)
Bagmati	DOLKHA	15	1	2	1,500
Bagmati	SINDHUPALCHOK	48	6	20	3,250
Bagmati	RASUWA	27	1	1	1,500
Bagmati	RAMECHHAP	35	2	5	2,250
Bagmati	SINDHULI	314	16	40	2,469
Bagmati	KAVREPALANCHOK	120	12	29	2,417
Bagmati	BHAKTAPUR	55	20	41	2,103
Bagmati	LALITPUR	80	13	27	2,054
Bagmati	KATHMANDU	115	17	31	1,835
Bagmati	NUWAKOT	155	17	40	2,371
Bagmati	DHADING	216	18	68	3,761
Bagmati	MAKAWANPUR	461	57	270	4,737
Bagmati	CHITAWAN	2,670	573	3,304	5,766
	Bagmati Subtotal	4,311	752	3,876	5,153
	NEPAL	49,862	14,137	77,320	5,469

तालिका २५: Citrus Fruits: Area, Productive Area, Production and Yield , Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

[Area in Ha., Production in Mt., and Yield in Mt./ha]

Province	Districts	Mandarin			Sweet Orange			Lime			Lemon			Others			Total								
		Area	Productive Area	Prod.	Yield	Area	Productive Area	Prod.	Yield	Area	Productive Area	Prod.	Yield	Area	Productive Area	Prod.	Yield	Area	Productive Area	Prod.	Yield				
Begamati	Dolakha	320	259	2,396	9.25	43	35	254	7.25	40	27	192	7.11	25	28	174	6.21	36	35	243	6.99	464	384	3,258	8.49
Begamati	Sindhupalchowk	145	121	1,050	8.68	139	120	1,196	9.97	42	39	351	9.00	8	3	19	6.33	4	3	23	6.87	338	286	2,639	9.22
Begamati	Rasuwa	107	96	871	9.07	-	-	-	-	103	53	732	7.11	-	-	-	-	-	-	-	-	210	149	1,603	10.76
Begamati	Ramechhap	551	275	2,755	10.02	1,325	791	10,797	13.65	104	77	793	10.30	106	77	405	5.26	11	9	96	10.70	2,097	1,229	14,846	12.08
Begamati	Sindhuli	893	573	5,878	10.26	1,345	936	14,075	15.04	271	109	1,082	9.93	10	10	99	9.90	-	-	-	2,519	1,628	21,134	12.98	
Begamati	Kavrepalanchowk	987	765	9,345	12.22	155	105	1,062	10.11	311	206	2,049	8.00	27	23	199	8.65	50	43	303	7.11	1,530	1,142	12,957	11.35
Begamati	Lalitpur	175	100	906	9.06	6	3	30	10.00	12	8	66	8.20	2	1	9	8.90	-	-	-	-	-	112	1,011	9.02
Begamati	Bhaktapur	66	22	203	9.23	15	13	150	11.50	31	20	203	10.11	2	2	7	4.67	1	1	5	7.76	115	57	568	9.92
Begamati	Kathmandu	21	14	150	10.71	21	10	108	10.80	86	46	446	9.67	12	9	68	7.56	15	11	80	7.12	309	176	1,607	9.12
Begamati	Nuwakot	349	295	2,405	8.15	43	22	249	11.30	151	98	980	9.99	16	13	133	10.23	19	13	96	7.12	578	442	3,862	8.75
Begamati	Dhading	320	299	3,153	10.55	176	171	1,402	8.20	91	54	493	9.11	161	116	955	8.23	170	113	1,203	10.63	918	753	7,206	9.57
Begamati	Makawanpur	155	110	990	9.00	7	6	57	9.50	9	9	69	8.00	345	255	2,119	8.31	100	85	803	9.43	615	465	4,038	8.69
Begamati	Chitwan	223	129	1,201	9.31	-	-	-	-	46	31	243	7.82	112	95	770	8.11	138	130	1,053	8.10	519	385	3,267	8.48
	Begamati Subtotal	4,312	3,058	31,303	10.24	3,275	2,212	29,379	13.28	1,296	777	7,700	8.78	825	632	4,957	7.85	543	443	3,904	8.81	10,252	7,022	77,243	11.00
	Nepal	27,982	19,481	185,346	9.51	6,595	4,487	51,644	11.51	9,701	6,070	44,462	7.33	2,636	1,884	13,437	7.13	2,392	1,495	11,261	7.53	49,306	32,317	306,149	9.47

तालिका २७: Summer Fruits: Area, Productive Area, Production and Yield , Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Ha., Production in Mt., and Yield in Mt./ha.

Province	Districts	Mango			Banana			Guava			Papaya			Jackfruit			Pineapple			Litchi			Arecanut			Coconut			Total											
		Area	Productive Area	Yield	Area	Productive Area	Yield	Area	Productive Area	Yield	Area	Productive Area	Yield	Area	Productive Area	Yield	Area	Productive Area	Yield	Area	Productive Area	Yield	Area	Productive Area	Yield															
	Bagmati	4	4	37	933	45	32	227	710	9	8	60	750	2	2	27	1350	-	-	-	3	2	19	10	-	-	-	-	63	48	371	772								
	Bagmati																																							
	Bagmati	111	75	538	717	60	38	247	650	20	11	79	720	38	30	237	790	18	8	60	750	22	11	98	89	-	-	269	173	1259	-									
	Bagmati	8	5	28	560	58	21	159	755	5	3	20	650	2	2	10	500	1	1	10	950	2	1	7	73	-	-	-	76	33	233	706								
	Bagmati	122	85	666	784	80	78	897	1150	55	44	282	640	20	20	278	1390	77	65	553	850	8	6	70	116	17	12	79	66	1	2	200	-	380	311	2826	909			
	Bagmati	455	411	3913	952	450	300	2850	950	110	95	903	950	99	88	810	920	34	30	443	1475	178	155	2201	142	348	200	1000	50	-	-	1674	1279	12118	947					
	Bagmati	265	180	1613	896	100	88	827	940	77	65	527	810	40	18	153	850	65	31	360	1160	65	55	539	980	99	34	272	80	-	-	711	471	4290	-					
	Bagmati	-	-	-	-	117	99	892	9	34	22	165	750	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	151	121	1057	-								
	Bagmati																																							
Bagmati	Bhaktapur	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	17	860	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	17	860								
Bagmati	Katmandu	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	40	1000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	40	1000								
Bagmati	Nuwakot	171	109	879	806	205	199	1902	956	15	8	76	950	11	6	56	920	15	5	53	1050	9	8	88	110	145	111	786	71	-	-	571	446	3840	861					
Bagmati	Dhading	250	234	1541	659	165	123	1129	918	5	4	40	1000	9	7	60	850	5	3	27	890	11	8	80	100	155	132	876	66	-	-	600	511	3753	734					
Bagmati	Makwanpur	184	140	1082	773	80	50	583	1165	18	17	194	1141	6	5	55	1104	35	27	315	1165	46	45	410	91	99	60	315	53	-	-	468	344	2953	858					
Bagmati	Chitwan	325	315	3704	1176	2534	2305	47187	2140	55	20	198	10	250	195	2243	12	55	23	288	1250	88	55	633	12	100	65	656	10	-	-	3407	2878	54908	1908					
	Bagmati Subtotal	1,895	1,558	14,001	899	3,894	3,233	56,900	17,60	411	303	2,599	8,58	477	373	3,928	10,53	305	193	2,105	10,91	432	346	4,144	11,98	963	614	3,984	649	1	2	2,00	-	-	8,378	6,621	87,664	13,24		
	Nepal	53,458	40,570	498,859	12,30	26,648	21,413	339,435	15,85	3,424	2,783	24,738	8,89	1,778	1,578	17,950	13,01	2,380	1,942	23,774	12,24	1,119	940	12,420	13,21	8,493	5,769	42,736	741	4,111	4,019	14,617	364	360	322	4,063	12,62	99,770	#REF!	#REF!

तालिका २८: Fresh Vegetables by Districts, Fiscal Year 2078/79 (2021/22)

Area in Hectare, Production in Metric Tonnes, Yield in Metric Tonnes /Ha.

S/N	Commodity Districts	Dadeldhura			Sundhukh			Rautahat			Rasaha			Satkhupa			Siddhapur			Khejuri			Lalpur			Kailash			Narail			Dhading			Maharaja			Chitwan			Bhadrakot			
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield	Area	Production	Yield				
1	Cauliflower	345	3,361	11.8	789	12,947	15.09	78	823	10.60	125	1,206	9.66	285	2,944	10.40	1,247	20,455	16.40	245	4,869	19.87	589	7,141	12.12	345	5,559	16.11	455	5,727	13.07	853	14,075	16.59	1,040	15,240	14.68	423	5,514	12.99	6,837	99,550	14.56	
2	Cabbage	402	8,234	15.60	413	6,337	14.47	59	710	12.10	102	1,083	9.98	235	3,345	13.81	1,400	24,500	17.50	265	4,924	18.58	9	124	13.38	255	3,803	16.90	428	5,683	13.21	950	13,735	14.59	1,200	20,200	16.83	825	14,425	17.48	4,733	66,927	15.89	
3	Broccoli	7	86	12.02	11	111	10.45	-	-	-	4	9	2.23	64	578	9.08	335	2,654	7.93	45	514	11.42	10	121	12.06	15	207	19.36	9	102	11.36	323	3,627	11.22	45	503	18.49	277	3,468	15.00	1,115	12,250	11.08	
4	Tomato	19	294	15.49	706	10,243	14.42	68	1,055	17.62	27	373	13.80	318	2,810	8.86	2,628	51,690	19.59	150	5,489	36.59	183	5,963	32.44	173	1,800	10.37	135	2,807	20.84	769	12,633	16.42	225	7,853	35.00	351	11,567	15.40	6,166	114,412	18.62	
5	Radish	135	2,131	15.78	278	2,986	10.76	62	769	11.37	102	1,263	12.40	426	5,756	13.52	538	3,888	6.99	189	5,275	27.92	258	6,611	25.88	70	1,994	28.34	850	14,033	16.59	280	3,467	13.74	324	7,453	23.01	263	2,735	9.74	3,813	59,307	15.27	
6	Brinjal	145	2,089	14.41	278	2,735	9.82	56	540	9.69	97	1,263	13.06	253	3,377	11.44	617	9,767	15.83	256	5,068	19.80	261	3,559	15.07	129	5,311	40.48	141	1,367	12.54	39	316	8.17	153	3,366	22.00	177	2,124	12.00	2,673	41,874	15.67	
7	Corn	20	202	10.12	18	171	9.70	1	8	9.68	27	323	12.06	17	84	4.94	117	1,699	14.61	240	4,584	19.35	125	1,250	10.03	45	811	18.02	23	316	13.76	384	3,065	6.16	70	1,000	14.29	165	2,052	12.44	1,271	15,766	11.59	
8	Pump	11	102	9.29	4	35	8.80	-	-	-	3	43	14.07	-	-	-	16	241	-	-	-	-	11	303	-	-	18	185	10.22	16	190	11.61	20	229	11.47	-	-	-	-	100	1,329	13.35		
9	Capsicum	23	212	9.39	16	178	11.14	-	-	-	5	57	11.67	29	175	5.97	170	2,295	16.44	-	-	-	62	1,800	-	-	2	25	12.56	28	273	9.76	148	967	6.54	60	870	14.59	163	1,488	9.02	708	8,238	11.62
10	Pas	34	250	7.39	79	774	9.80	44	420	9.62	27	215	8.04	23	180	7.94	273	3,207	12.04	35	804	14.57	87	1,318	15.07	45	753	16.74	157	1,236	9.70	564	2,674	5.10	150	1,272	8.48	270	3,240	12.00	1,307	16,714	9.35	
11	Frenchbean	-	-	-	57	660	11.59	36	440	12.66	-	-	-	43	169	3.95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	45	15.07	19	186	10.30	346	2,411	8.13	4	36	9.00	188	1,782	9.00	706	6,159	8.72
12	Frenchbean-PoleType	47	607	14.60	18	53	2.92	48	207	5.53	34	378	11.00	-	-	-	226	3,526	14.1	1,371	12.28	45	1,513	33.67	21	334	15.92	120	1,371	11.38	278	2,283	8.21	66	992	12.00	889	2,446	14.00	1,251	15,613	12.84		
13	Frenchbean-BushType	-	-	-	10	44	4.28	-	-	-	21	212	10.00	-	-	-	85	1,288	-	-	-	67	1,697	-	-	4	71	17.29	6	38	10.19	-	-	-	-	-	-	12	228	19.00	205	3,697	18.00	
14	Frenchbean-SnowType	26	264	9.98	12	72	6.01	-	-	-	5	39	6.00	-	-	-	42	735	-	-	-	95	1,623	17.39	66	1,000	15.07	5	61	12.06	1	11	10.38	-	-	-	-	-	-	253	3,325	13.13		
15	Brinjal	7	55	7.98	11	48	4.31	-	-	-	4	32	8.00	25	270	10.96	39	803	20.64	-	-	-	2	20	-	-	34	401	14.44	14	134	9.77	-	-	-	8	56	7.00	25	144	5.76	168	2,449	12.12
16	Asparagus	10	49	4.99	29	88	3.04	7	41	6.22	22	244	11.00	100	2,720	12.11	34	597	17.60	118	1,153	9.88	17	378	22.11	15	152	10.05	69	833	12.13	-	-	-	11	77	7.00	853	2,328	17.99	646	9,171	14.19	
17	Cucumber	21	103	4.99	14	29	2.13	10	60	6.00	27	245	9.00	25	88	3.47	44	254	14.59	-	-	-	3	39	-	-	25	253	10.06	77	767	9.56	-	-	-	15	90	6.00	95	888	9.33	353	3,307	9.38
18	Okra/Cucurbit	42	286	9.43	2	12	6.22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	723	-	-	-	-	-	-	-	13	152	10.05	21	207	10.03	-	-	-	-	-	-	115	1,035	9.00	294	2,525	10.81	
19	Asparagus	-	-	-	1	6	6.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9	39	545	13.92	9	113	12.57	12	121	10.05	5	19	3.47	4	17	3.91	-	-	-	-	-	-	72	830	11.54		
20	Tomato	2	29	11.98	8	80	10.00	-	-	-	4	20	5.05	-	-	-	19	311	-	-	-	-	1	10	-	-	8	65	8.04	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43	515	12.05		
21	Cauliflower	15	130	8.67	4	22	5.01	8	25	3.16	22	175	8.08	58	265	4.60	21	217	15.11	-	-	-	1	4	-	-	15	129	8.38	18	52	2.97	10	65	6.54	-	-	-	-	171	1,185	6.91		
22	Cauli	29	170	5.77	30	298	9.92	27	88	3.24	111	1,124	10.00	143	545	3.80	195	2,249	14.40	53	727	13.68	16	727	46.48	25	328	13.06	78	1,512	19.47	79	306	3.86	154	1,694	11.00	125	2,515	20.42	1,067	12,322	12.02	
23	Okra	7	51	7.69	42	475	11.41	12	83	7.00	14	167	12.12	141	989	7.00	152	2,281	15.00	-	-	-	13	263	-	-	17	129	7.60	105	1,387	13.25	167	1,399	8.39	125	2,730	22.00	353	4,730	13.40	1,146	14,702	12.82
24	Brinjal	11	87	8.00	45	356	7.92	11	90	8.18	16	175	11.11	55	473	8.65	172	1,084	6.33	69	1,240	19.62	15	242	16.08	15	209	13.97	42	523	12.55	145	1,522	10.57	55	900	18.00	165	1,547	10.59	816	8,879	10.88	
25	Corn	5	60	12.00	25	209	11.56	22	195	8.86	35	354	10.11	85	887	10.44	327	5,254	16.07	4	45	11.25	15	250	16.67	11	145	13.18	30	300	11.07	65	877	12.88	15	145	9.67	8	90	11.25	647	8,902	12.76	
26	Cucumber	55	1,081	19.66	177	697	3.96	4	397	9.75	48	403	14.14	289	3,545	12.27	317	3,266	11.87	180	3,556	19.76	120	5,023	42.21	205	4,462	21.94	144	2,573	17.87	613	8,897	14.51	18	216	12.00	238	2,616	12.00	2,426	33,495	14.71	
27	Pumpkin	59	531	9.00	174	795	4.57	8	40	5.00	67	744	11.11	294	3,640	12.40	384	6,924	18.00	261	4,748	18.17	72	1,454	20.10	103	1,973	19.15	214	2,367	12.69	134	2,466	18.38	15	135	9.00	204	2,448	12.00	1,969	24,635	14.54	

तालिका २५: Population by districts, 2021

Area	Census 2021							Census 2011	Annual growth (from 2011 to 2021)
	Number of households	Population			Average households size	Gender ration (male per 100 female)	Population density		
		Total	Male	Female					
Nepal	6666937	29164578	14253551	14911027	4.37	95.59	198	26494504	0.92
Dolakha	49538	172767	83720	89047	3.49	94.02	79	186557	-0.74
Sindhupalchock	71773	262624	129205	133419	3.66	96.84	103	287798	-0.88
Rasuwa	11140	46689	24035	22654	4.19	106.10	30	43300	0.72
Dhading	83642	325710	159048	166662	3.89	95.43	169	336067	-0.30
Nuwakot	68679	263391	128998	134393	3.84	95.99	235	277471	-0.50
Kathmandu	544867	2041587	1035726	1005861	3.75	102.97	5169	1744240	1.51
Bhaktapur	108503	432132	218418	213714	3.98	102.20	3631	304651	3.35
Lalitpur	140367	551667	277131	274536	3.93	100.95	1433	468132	1.58
Kavre	91428	364039	178909	185130	3.98	96.64	261	381937	-0.46
Ramechap	46489	170302	80824	89478	3.66	90.33	110	202646	-1.67
Sindhuli	69364	300026	147065	152961	4.33	96.15	120	296192	0.12
Makwanpur	105792	466073	233816	232257	4.41	100.67	192	420477	0.99
Chitwan	179345	719859	351789	368070	4.01	95.58	325	579984	2.07

तालिका ३०: Sales of Chemical Fertilizers, by District :Fiscal Year २०७८/७९ (२०२१/२२)

Unit: Mt.

Province	District	AICL				STCL				Total			Grand Total
		Urea	DAP	Potash	Total	Urea	DAP	Potash	Total	Urea	DAP	Potash	
Bagmati	Dolakha	711	231	23	965	64	18	-	82	775	249	23	1,047
Bagmati	Sindhupalchok	613	358	50	1,020	289	126	1	416	901	484	51	1,436
Bagmati	Rasuwa	50	11	1	61	86	24	3	112	136	35	3	173
Bagmati	Ramechhap	302	86	6	395	89	40	0	130	392	126	6	524
Bagmati	Sindhuli	736	297	15	1,048	622	134	-	756	1,357	431	15	1,803
Bagmati	Kavre	1,767	1,082	208	3,056	1,066	620	62	1,748	2,832	1,702	270	4,804
Bagmati	Bhaktapur	972	248	31	1,251	751	319	45	1,114	1,722	567	76	2,365
Bagmati	Lalitpur	402	107	27	535	300	66	15	380	701	173	42	916
Bagmati	Kathmandu	840	239	40	1,119	413	144	28	585	1,253	383	68	1,705
Bagmati	Nuwakot	1,586	856	53	2,495	1,095	714	69	1,878	2,681	1,569	122	4,373
Bagmati	Dhading	1,653	530	30	2,213	775	628	47	1,451	2,428	1,158	77	3,664
Bagmati	Makawanpur	1,152	682	46	1,880	950	378	1	1,328	2,101	1,060	46	3,207
Bagmati	Chitwan	2,253	1,207	118	3,578	1,002	723	201	1,926	3,255	1,931	318	5,504
	Bagmati	13,035	5,933	648	19,616	7,500	3,934	471	11,905	20,535	9,867	1,119	31,521
	Nepal	102,609	56,358	3,595	162,561	40,874	21,363	3,038	65,274	143,482	77,720	6,633	227,836